

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de la UCIP

Catalunya BON Cristiana NADAL

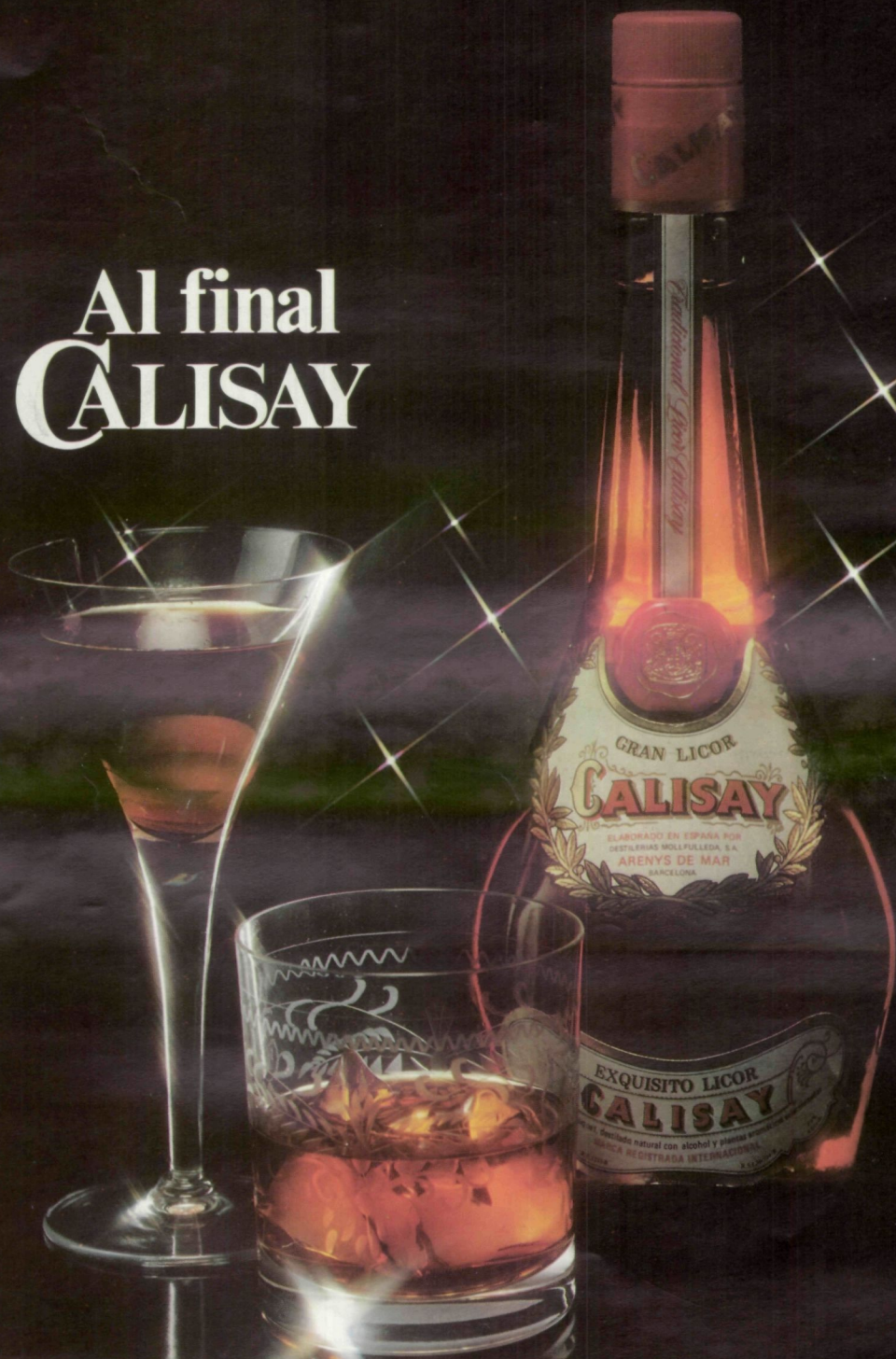
TOTS RENAIXIEM AMB L'INFANT QUE NEIX

Tots renaixiem amb l'Infant que neix
des de foscors de nit a esclats d'aurora,
rics d'una nova saviesa
que ens retornava a la perduda infància,
i davallàvem des de cims d'orgull
a pous d'humilitat i d'aigua fresca.
Naixiem vells, de carn marcida, orbs,
corarrugats, porucs, feixucs

d'antiga saviesa que no salva.
Ara juguem sobre el forat de l'àspid
i fem rutllar cercols de lluna
ben a l'esguard de tigres i lleons.
Ara la joia de tot ho neva, i l'esperança,
mentre la falda de Maria ens bressa,
fills en el Fill, germans.

Climent Fomer

Al final
CALISAY

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre
de la UCIP

Catalunya Cristiana

"Us anuncio una
gran alegria: avui
ens ha nascut un
Salvador, que és el
Messies, el Senyor".
Al·leluia!

(Missa de mitjanit)

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any VII N.º 326/327

Setmanes del 22 de desembre del 1985 al 4 de gener del 1986

50 Ptes.

Afinant

Signe de contradicció

Res és tan allunyat del Nadal convencional —comercialitzat o de pietat ensucrada— com el Nadal de l'Església, abeurat en la Bíblia i plasmat en la plurisecular saviesa litúrgica. El nostre Verdguer ho tenia ben clar. D'un "Noi de la mare" de mel i mató —cançó de bressol tan emotiva com es vulgui, però arran de terra al capdavant— en fa un cant d'una profunda densitat cristiana. "Amb tu abans d'hora clareja l'aurora, / amb tu abans d'hora s'ha de pondre el Sol... No ploris no, Managuet de la Maret, que en la creu dura morirem tots dos."

El Nadal cristià està marcat pel "signe de contradicció". L'ancià Simeó en féu l'avís prou clar. Si ens entenem, justament, que Déu es faci Infant, ens esborrona pensar que aquelles "blanques manetes, petites com són, sent tant petites crearen el món." Si l'Etern ha volgut fer-se amable assumint la nostra "carn" és per poder viure-hi la nostra mort i infondre-li la seva Vida.

Per això fa bo de saludar, en el Nadal d'avui, la recent publicació del llibre densament cristià d'en R. Galf. Tot ell gira entorn del "signe de contradicció" sense l'assumpció del qual no s'entendran mai els dos-mil anys que, com un corrent de fons, porten la nostra història.

JOAN E. JARQUE I
JUTGLAR

La nostra portada: Mosaic del segle XII de la capella palatina de Palerm, d'inspiració catalana que representa el tema nadalenc dels tres "Reis mags", seguint l'estrella.

15.000 joves europeus pregaran amb nosaltres durant aquests dies nadalencs

BARCELONA.— Durant els dies 30 de desembre al 3 de gener uns 15.000 joves d'arreu d'Europa es trobaran amb els joves de Barcelona per compartir la vida dels cristians, pregar i reflexionar junts: visitar-se els uns als altres, ser acollits per les parròquies, les comunitats, les famílies i cercar en comú camins senzills per ser constructors de pau i de reconciliació.

Simultàniament a la trobada de Barcelona, hi haurà durant els dies 27 de desembre a l'1 de gener una trobada mundial a Madràs (Índia). Les dues trobades constituïran un sol "pelegrinatge de confiança sobre la terra".

En els diferents barris els joves compartiran la vida amb la família que els acullirà i es trobaran tots junts a les pregàries dels matins a les parròquies, en el temps d'intercanvi dels matins i de visites, a fi de compartir l'essencial de la nostra vida i dels nostres diferents compromisos.

En el centre de Barcelona, el Born i a Santa Maria del Mar, participaran tots plegats, junt amb la comunitat de Taizé, a les pregàries comunes del migdia i el vespre i participaran a la tarda en els moments de reflexió per temes.

El dia 31 a la nit, vetlla de pregària a les parròquies per "la pau sobre la terra". El dia 1 de gener participació a les celebracions eucarístiques de les parròquies. El divendres, dia 3, reflexió sobre la "Carta a Madràs".

La trobada del Taizé tindrà lloc del dia 30 de desembre al 3 de gener a Barcelona.

El cardenal Jubany exhorta a obrir les portes als joves que vindran:

"Que sigui una gran experiència de comunió i compromís"

BARCELONA.— El cardenal arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany, ha adreçat la següent carta pastoral, als sacerdots, religiosos i religioses, a les famílies i els joves cristians:

Al bell mig de l'Advent rebeu aquesta carta amb la salutació cordial, el meu agraïment personal per les vostres pregàries i sol·licitud, i l'encoratjament per viure amb intensitat l'Advent de N.S. Jesucrist.

El que em mou, però, més concretament a escriure-us és dir una paraula sobre la propera TROBADA EUROPEA DE JOVES (TAIZÉ) que, com ja sabeu, tindrà lloc a Barcelona des del 30 de desembre al 3 de gener. Tots coneixeu l'experiència de Taizé com a comunitat, a través de l'anomenat Concili

dels joves o bé per les trobades europees, i com ha estat un "signe dels temps" per tal de desvetllar en el món —particularment en el món de la joventut— el sentit de la reconciliació, de la pregària, del compromís amb els més petits i els més pobres.

Enguany, al cap de sis anys, serà de nou Barcelona, juntament amb MADRÁS (Índia) la que acollirà el jovent de tot Europa, des de Portugal fins als països de l'Est. Amb el lema: UNA PEREGRINACIÓ DE CONFIANÇA A TRAVÉS DE LA TERRA uns quinze mil joves pregaran, reflexionaran i viuran amb nosaltres durant els dies de Cap d'Any.

Vaig rebre amb gran satisfacció la sol·licitud que em féu el Ger-

mà Roger Schutz, Prior de Taizé. Vaig tenir també ocasió de parlar-ne amb el Papa, en l'audiència privada que em va concedir el mes de març proppassat. I aquella satisfacció inicial, amb l'encoratjament del Papa, es va tornar esperança i desig vehement de plena fecunditat espiritual per a la diòcesi, per les famílies i joves, per a les esglésies d'Europa.

Us prego i encomano a tots que obriu les portes als joves que vindran. Les de les parròquies, les dels col·legis, les de les famílies per a hostatjar-los. Les petites molèsties que pugui comportar fructificaran, n'estic segur, en signes visibles de reconciliació, confiança i unitat cristiana.

He d'agrair públicament l'acti-

tud col·laboradora i generosa de la Generalitat de Catalunya, de l'Ajuntament de la Ciutat i de la Diputació Provincial que ens faciliten la infraestructura indispensable per a un acte d'aquesta magnitud. No oblideu que la Ciutat i la Diòcesi tindran el privilegi de ser una de les poques ciutats del món que acabarà l'Any Internacional de la Joventut amb un acte de tanta significació. Que sigui, Déu ho faci, una gran experiència de comunió i compromís.

La Delegació Diocesana de Joventut, conjuntament amb els Germans de Taizé us faran avinents les maneres de col·laborar, particularment pel que fa a les pregàries i a l'Eucaristia del dia 1 de gener.

EL PESSEBRE VIVENT

DE CATALUNYA

CORBERA DE LLOBREGAT

DATES I HORARIS

Les representacions de "El Pessebre Vivent de Catalunya", de Corbera del Llobregat, comencen, cada any, el segon diumenge de desembre i fineixen, l'últim de gener.

DISSABTES I VIGÍLIES DE FESTA: A les 19 i 20 h.

DIUMENGES I FESTIUS: De les 18 a les 20 h.

El dia 24, Vigília de Nadal, representació especial, a les 23 hores.

D'INTERÈS PER ALS COL·LEGIS: Les representacions dels dissabtes i vigílies de festa, preus especials per a tots els nens dels col·legis fins a 14 anys, sempre que vagin acompanyats dels seus professors.

Els actuants i organitzadors de "El Pessebre Vivent de Catalunya", ofereixen una representació especial, gratuïta, el dissabte abans de l'obertura, a les 19 h., per als nens dels Centres Benèfics de Barcelona i província.

A l'última representació de la Vigília de Reis, dia 5 de gener, Adoració de SS.MM., amb repartiment d'obsequis als infants.

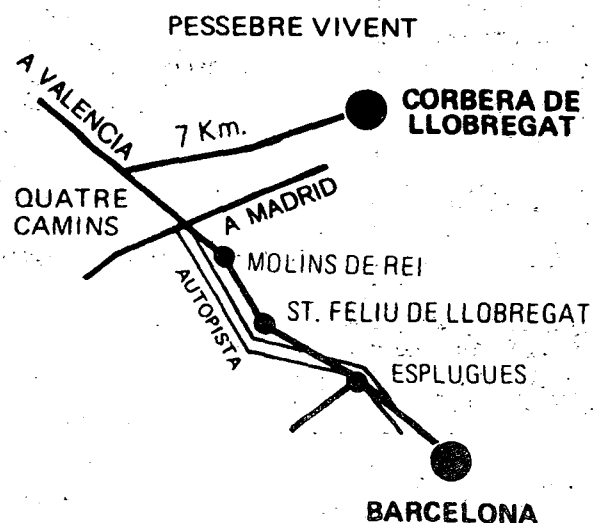
NOTES RELIGIOSES

Diumenges i festius, misses a Santa Maria, 9 i 12 matí. Sant Antoni Abat, 8 i 11 matí.

Dissabtes i vigílies, vespertina a les 20 hores.

NOTES: Les representacions només es suspendran en cas de pluja o neu.

Es feran representacions especials per a grups de més de 80 persones, previ avís a la Junta, amb vuit dies d'anticipació.

Editorial

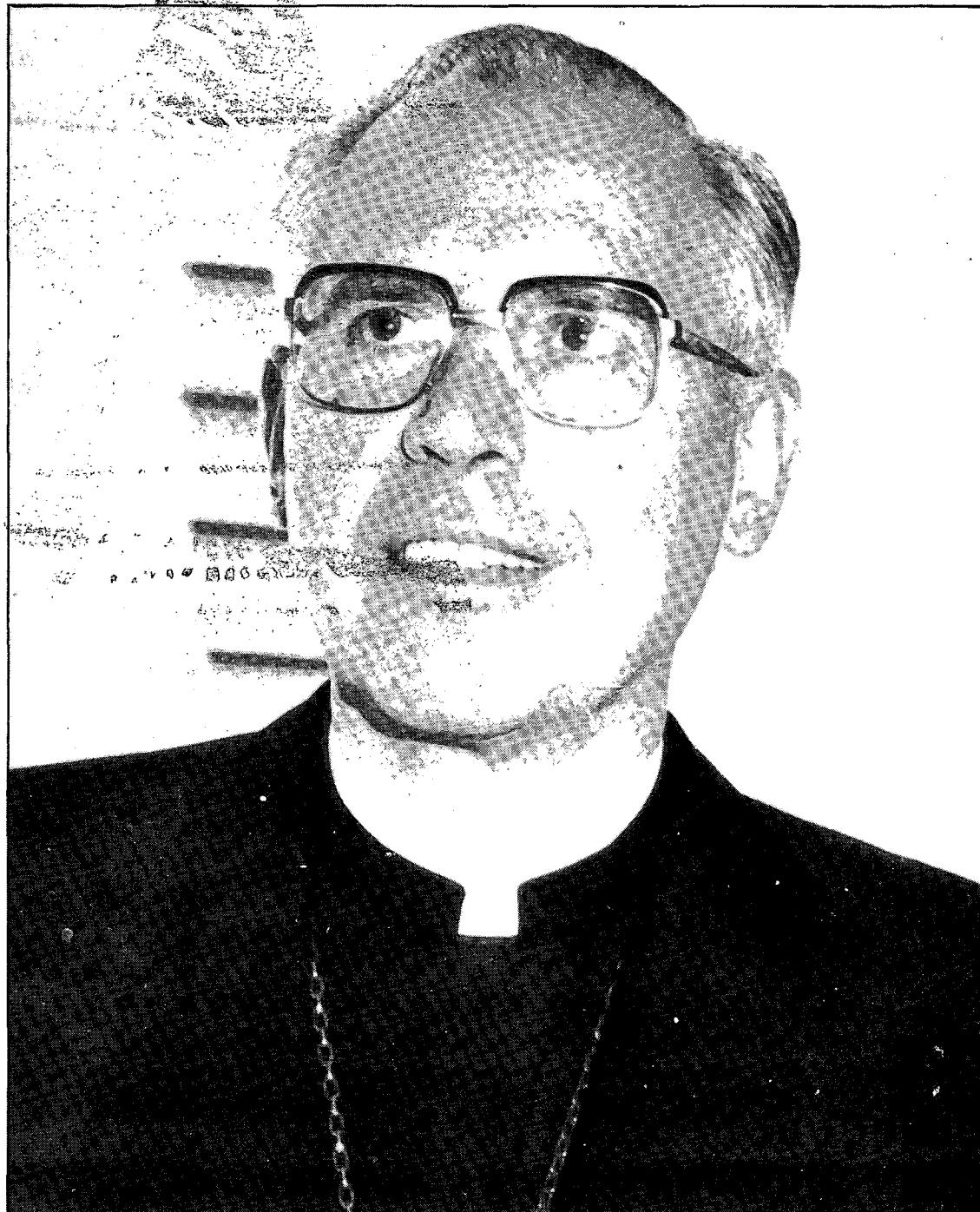
L'any del Sínode sobre el Concili

El número doble i extraordinari que tens a les mans, estimat lector, clou aquest any 1985 que ha estat dens pel que fa a la vida de l'Església, tant al nostre país com en tot el món.

En l'article editorial no hi ha prou espai per ni tant sols intentar un resum d'aquest any que ja fineix. Volríem centrar aquest breu comentari en l'esdeveniment major d'enguany: la preparació i la celebració del Sínode extraordinari convocat pel Papa per celebrar el vintè aniversari de la clausura del Concili Vaticà II, per reviure i tornar a respirar el clima d'esperança i de renovació eclesial que va provocar, i per relançar l'aplicació fidel de la seva doctrina, corregint les errades que, per massa o per poc, haguem pogut cometre en aquests anys que ens en separen.

Molt s'ha dit i s'ha escrit sobre aquest Sínode tant durant la seva preparació com durant la seva celebració i els dos documents finals elaborats pels pares sinodals. La impressió de conjunt que en resta —llevat d'algunes sessions acadèmiques ací i allà, totes d'una gran qualitat, però que naturalment no han arribat a l'opinió pública— és més aviat confusa, per no dir contradictòria. En el nivell popular, que és el nostre, no és infreqüent sentir preguntes del caire: "Quins han guanyat? Els conservadors o els progressistes". O bé "Així el Concili va ser bo o dolent?". I és que aquesta ha estat la clau interpretativa en què s'ha mogut una certa informació que ens han servit des dels grans mitjans. L'Església, mirada amb ulls humans puix són incapços de mirar-la altrament, hauria d'estar forçosament dividida, segons ells, com ho estem els ciutadans en el camp polític i el Sínode, ni que fos amb una intenció oculta, havia de reformar el Concili o cohonestar qualsevol barabassada comesa, en aquests últims anys, en nom d'un pretès esperit conciliar introbable en els seus textos i en els seus desenvolupaments autoritzats que els han seguit. Comprenem fàcilment que els qui no tenen fe siguin insensibles al misteri de l'Església que fa que aquesta avanci per uns altres camins. Però és de doldre que més d'un cristià es deixi influenciar per aquests criteris, ben allunyats de la fe, i sobretot en l'exercici de la professió d'informador. I tenim el dret d'esperar que els informadors facin l'esforç, no impossible, de transmetre fidelment els textos i les intervencions en les quals el Papa i els pares sinodals han expressat amb prou claredat llur pensament i llurs intencions, i no caiguin en l'error, fatal pel bon periodisme, de confondre allò que és sensacionalista amb la bona notícia. Aquesta, si és sensacional en té prou amb el seu contingut exacte i li fan nosa els titulars falsos o les fàcils manipulacions redaccionals.

Això explica, per exemple, l'avidesa amb què els mitjans de comunicació s'han llançat aquests darrers dies sobre les declaracions ingènues del cardenal Oddi, segons les quals, el "catecisme" conciliar demanat pel Sínode, ja hauria estat prefabricat, reduint així les deliberacions sinodals a un pur formulisme. Finalment s'hauria trobat la prova de la victòria de l'esperit anticonciliar i retrògrad en el darrer Sínode. No serà, més aviat, que certs informadors es feren la il·lusió que podrien continuar impune-
ment parlant del Concili i del seu esperit segons la interpretació personal que estaven acostumats a fer-ne, ben allunyada, per cert, de la que n'han fet el Papa i els bisbes en el darrer Sínode?

L'arquebisbe-primat de Tarragona, doctor Ramon Torrella, ens diu:

Estimats lectors de Catalunya
Cristiana:

El Nadal actualitza en nosaltres l'inici de la salvació de Jesucrist i la seva pau als homes de bona voluntat.

Jesús neix en la pobresa d'una establia. Si el nostre Nadal és pobre i humil, serà més obert a l'Amor salvador i l'Amor ens omplirà d'aquella Pau que aquest dia baixa del cel.

Tots hem de ser pacificadors, i

ho serem si tenim el cor pacificat amb nosaltres mateixos i amb Déu. Siguem persones de pau, pacífiques, sense enemics, que no fem discriminacions, treballem per la justícia sense por, i comuniquem sempre esperança a la nostra Catalunya d'avui i més encara a la de demà.

Aquesta és la meva cordial felicitació: que tinguem un cor pobre, humil, ple de pau i d'amor. La pau i l'amor del Salvador que avui ens ha nascut.

Ramon Torrella

Arquebisbe de Tarragona i Primat

**Catalunya
Cristiana**

Difusió
controlada
per O.J.D.

Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Redacció i Administració: C/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona
Tels. 215 / 27 39 - 28 05 - 27 84
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Impressió: Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L.
Dipòsit Legal: B. 14.387/79

Subscripcions anuals:

Catalunya: 2.500 pessetes; resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 3.000 pessetas.
Europa: 6.000 pessetes.
Amèrica: 7.750 pessetes.
Àfrica, Àsia i Filipines: 8.500 pessetes.
Oceania: 11.000 pessetes.

Fòrum Vergés. NADAL.— Dimarts, 24 de desembre, a mitjanit, Eucaristia i Trobada Fraternal.

Basílica Parroquial de Sant Just i Sant Pastor. NADAL.— Dimarts, dia 24, a les **onze de la nit**: VETLLA de Nadal - Inauguració del Pessebre. II L'encís del Nadal en la polifonia religiosa i en la cançó popular, a càrrec de la Coral Verge Bruna, direcció: Josep Llobet, orgue: Sebastià Ribes. **A les 12 de la nit**: Missa Concelebrada.

Monestir de Santa Maria de Pedralbes. NADAL.— Dia 24, A les 18'30, Vespres i Benedicció del Pessebre; a les 19'30, Missa Vigilant de Nadal; a les 23, Ofici de Lectura; a les 24, MISSA DE MITJANIT. Dia 25, a les 13, 2.ª Missa de Nadal; a les 19, Vespres. Dia 26, a les 12, Missa; a les 19, Vespres.

Parròquia del Santíssim Salvador. Plaça de Sant Salvador (Sector Cavadonga SABADELL.— PESSEBRE VIVENT 1985. Representacions: **Dies 24**, (22 h.) Missa del Gall; **dia 25**, Nadal (20 h.); **dia 26**, Sant Esteve, (20 h.).

S.E. Catedral Basílica de Barcelona.— Missa del diumenge 29 de desembre. L'escolania S. Domíngó Savio, de Santander, retornant la visita que l'Escolania de la Sta. Creu de la nostra Catedral li va fer a primers de juliol, actuarà juntament amb la nostra, el diumenge dia 29 de desembre, a les 10 del matí, en la Sta. Missa Conventual.

Parròquia de Santa Maria del Pi, de Barcelona.— El divendres, dia 27 de desembre, a les 7 de la tarda i en el temple parroquial, el Grup "GAUDEAMUS", presentarà l'audició del POEMA DE NADAL, d'en Josep M.ª de Sagarra, amb il·lustracions musicals apropiades, i d'altres originals del mestre Ricard Bover. Intervenien: Rapsodes: Rosa Trián, Joan Brau, Carme catà. Cantants: Francesc Pujol, Maria Gibert. Acompanyament musical: Mercè Solà.

Moviment Sacerdotal Marià.— El dilluns, dia 23, Cenacle mensual, de 4 a 6 de la tarda, a l'església de St. Cugat del Reg, c/. Princesa, 21. Als sacerdots predicarà el P. Josep M.ª Solé, C.M.F., i en la Missa concelebrada de

les 5, el P. Elies Ferreres, Sch. P.

Unió Eucarística Reparadora (Obra Sagraris-Calvaris).— Dia 22 de desembre: ENCONTRE DE FI D'ANY. Lloc: Casa de Natzaret, c/. Verge de la Salut, 26. Horari: 10'30, Conferència P. Assessor; 12, Reunió Grups de Treball; 1'15, Explicació Estatuts; 2, Dinar de Germanor; 4, Posada en comú; 6, Vespres i Eucaristia. Es prega a tots els qui vulguin quedar-se a dinar, que avisin al més aviat possible a la Casa de Natzaret, tel.: 213 01 82. Pot participar-hi tothom qui ho desitgi, encara que no sigui "associat".

Exercicis Espirituals per a homes i joves, des dels 17 anys.— Se celebraran des del dijous, dia 26 de desembre, a les 20 h., al dimarts dia 31, a les 18 h., a la "Casa Nostra Senyora de Montserrat", de Caldes de Montbui (Barcelona). Tel.: 865 00 96.

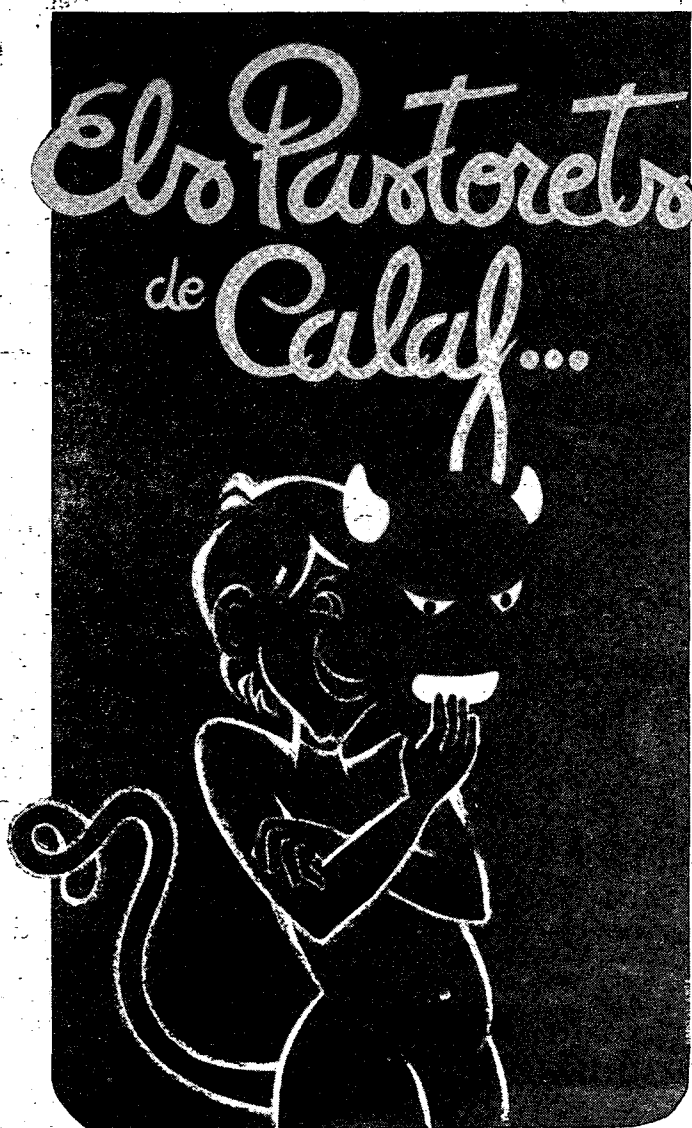
Cursos monogràfics per a educadors. Escola de l'Esplai de Barcelona.— (2on. trimestre). 1. **Muntatges àudio-visuals**, a càrrec d'Oriol Rafel. Dies: 8, 10,

13, 15, 17, 20, 22, 24 de gener. Lloc: Escola de l'Esplai. Horari: de 7'30 a 10 del vespre. 2. **Folklore i tradicions de Catalunya**, a càrrec de l'Equip d'Animació. Dies: 13, 15, 17, 20, 22, 24 de gener. Horari: de 7'30 a 10 h. 3. **Disminuïts a l'Esplai**, a càrrec d'Assumpta Monsalve. Dies: 3, 5, 7, 10, 12, 14, 17 de febrer. Lloc: Escola de l'Esplai. Horari: de 7'30 a 10 del vespre. 4. **La informàtica també a l'Esplai**, a càrrec de Ramon Oró. Dies: 11, 25 de gener, 8, 22 de febrer. Horari: de 9'30 a 2'30 h. 5. **Cistelleria**, a càrrec de M.ª Antònia Manils. Dies: 1, 2 de febrer. Horari: de 9 a 2 del matí. Lloc: Escola de l'Esplai. 6. **Coneixement dels ecosistemes al nostre abast (Fauna i Vegetació)**, a càrrec de Víctor Alvà i Ignasi Oró. Dies: 23 de febrer, 2, 9 març. Horari: de 9'30 a 2'30 del matí. 7. **Dances de saló (Balls d'envelat)**, a càrrec de Marc Isbert. Dies: 8, 9, 15, 16 febrer. Horari: de 9'30 a 2 del matí. Lloc: Escola de l'Esplai. 8. **Natura a la ciutat**, a càrrec de Marta García. Dies: 1, 2 de febrer. Horari: 9 a 2 del matí. Lloc: Escola de l'Esplai. 9. **Introducció al video**, a càrrec de Valentí Feixas. Dies: 23 febrer, 2, 9 març. Horari: de 9'30 a 2 del matí. 10. **Dan-**

ses per a adolescents, a càrrec del Departament d'Expressió. Dies: 15, 16, 22 de març. Horari: de 9'30 a 2 del matí. Lloc: Escola de l'Esplai. 11. **Educació per a la salut**, a càrrec de Joan Enric Torra. Dies: 23 de febrer, 2, 9 març. Horari: de 9 a 2 del matí. Lloc: Escola de l'Esplai. 12. **Catalunya: un país per a acampar**, a càrrec monitors Centre Refugi Sta. Perpètua. Dies: 3, 5, 7, 10, 12 març. Horari: feiners de 7'30 a 10 del vespre. Lloc: Escola de l'Esplai. 13. **Fotografia al Club d'Esplai**, a càrrec d'Oriol Vellvé. Dies: 15, 16, 22, 23 març. Horari: de 9'30 a 2 del matí. Lloc: Escola de l'Esplai. **Matriculació i informació**: Escola de l'Esplai, c./ Numància, 149-151, 08029 - Barcelona. Tel 230 16 06 (Feiners de 6 a 9 h.).

GIRONA

CURSETS DE CRISTIANDAT.— Dels dies 28 al 31 de desembre, a la Casa d'Espiritualitat de Banyoles, tindrà lloc un Curs de Cristiandat. Tothom qui ho desitgi hi pot participar. La cloenda serà el dia 31, a 2/4 de 10 del vespre. Celebrarem l'Eucaristia i després farem una estona de gresca amb representació teatral i piscolabis.

Els més espectaculars de Catalunya

Dies de representació:
Desembre: Dies 25 i 29
Gener 1986: Dies 6, 12, 19 i 26

A les 5 de la tarda.

CASAL DE CALAF

Encàrrecs: (93) 869 82 95
de 8 a 10 del vespre.

Catalunya

Existeixen trenta-cinc emissores de TV

A Catalunya hi ha un total de trenta-cinc emissores de televisió locals, algunes d'elles municipals, segons que informa Europa Press. També hi ha cent deu emissores de ràdio municipals, la major part il·legals, com també les de televisió. Mentre quasi totes les emissores de ràdio emeten amb regularitat, les de televisió no acostumen a fer-ho així; la programació és intermitent i en funció del material que tenen. S'espera que les emissores de ràdio municipals siguin legalitzades d'aquí poc.

Exigeixen l'ús del català en lletres i xecs

La patronal de la PIMEC (Petita i mitjana empresa de Catalunya) ha expressat la seva queixa, en un comunicat per la nova llei sobre la lletra de canvi i el xec bancari que entrarà en vigor el primer de gener de 1986. Concretament es refereixen al fet que no estigui previst l'ús del català en els impresos. A més, la PIMEC reclama la transferència de l'INEM a la Generalitat.

Espanya

Es denuncia una sèrie infantil de TVE per massa violenta

L'Associació Espanyola d'espectadors de televisió ha fet pública una nota en la qual afirma que la sèrie "Dragones y mazmorras" que ofereix actualment TVE no és apta per als nens. La nota recorda que aquesta associació "denuncià fa uns mesos que la sèrie "Dragones y mazmorras" estava situada tristament en el hit parade dels Estats Units com la sèrie infantil més violenta, pel qual fet no era recomanable. Aquesta sèrie conté seixanta-cinc seqüències violentes per hora".

Tenen estrabisme un 8% dels nens

El vuit per cent dels nens de l'Estat espanyol tenen estrabisme, un defecte ocular que podria evitar-se amb un tractament precoç, a partir dels sis mesos. El doctor Alfonso Castañera, secretari del primer simposi internacional sobre avenços en la cirurgia de l'estrabisme, que se celebrarà els dies dinou i vint de desembre a Barcelona, ha declarat que la majoria de casos del milió llarg de nens que pateixen estrabisme es podrien resoldre positi-

vament amb un tractament precoç.

Món

Continuen els "desapareguts" de Nicaragua

Contràriament a les declaracions de funcionaris de l'actual Govern de Nicaragua, el problema dels desapareguts a Nicaragua no es limita en cap forma a les setmanes immediates des-

prés de l'enderrocament de Somoza, sinó que, lamentablement, s'han continuat produint casos de desaparicions sabent-se segur que han estat capturades per elements militars o de la Seguretat de l'Estat i existint testimonis que les han vist a la presó.

El Banc Europeu d'Inversions ens presta més de cinc mil milions

El Banc Europeu d'Inver-

sions (BEI), institució financera de les Comunitats europees, ha concedit un préstec de gairebé mil milions de pessetes a Espanya per a la construcció d'un complex hidroelèctric.

Aquest préstec està destinat a la construcció del complex hidroelèctric de Cortes la Muela, a la zona centre (riu Júcar), amb una potència total de 856 megavats.

L'ajuda és l'última que concedeix el BEI en el marc dels acords de cooperació financera preadhesió adoptats entre Espanya i la CEE.

Ara mateix

Figures per al pessebre d'enguany

J. CARRERA PLANAS

No arriba als quaranta anys. Ara en fa deu que no té feina. No percep cap subsidi d'enlloc. Va subsistint mitjançant petits treballs de bastaix. Treballs, és clar, ocasionals i cada dia més difícils d'atrapar: se'l veu flac i, d'altra banda, als mercats més importants hi ha colles organitzades que acaparen aquesta feina. Viu sol, en una pensió ínfima del casc antic. Aça de sofrir un contratemps greu: ja no li accepen les donacions de sang que feia cada quinze dies per mil cinc-centes pessetes, que eren el seu ingrés més regular. En endavant li resultarà encara més difícil arreplegar les dues-centes cinquanta que li costa, cada setmana, dormir en un llit.

Aquest altre té família: muller i tres fills. A més de parat, pateix una malaltia important, probablement inguarible. L'espurna d'esperança que li donava l'assistent social, amb les seves gestions encaminades a obtenir-li alguna paga... s'ha esvaït. La seva dona cus a casa. Amb el que ella guanya i amb el paquet d'aliments que uns bons veïns els donen cada setmana, van tirant. Els fills, ja grandets, aconsegueixen, així, de treure's la gana de sobre. Però no se'ls en va la tristesa dels ulls...

El José-Mari —vint anys, més o menys— mentre preparem en grup la Missa d'aquest diumenge d'Advent ("Qui tingui dos vestits que en doni un al qui no en té cap...") dispara sense engaltar, amb la felicitat de les primeres descobertes: "Aquesta no és la solució. El problema rau en

les indústries de guerra, en la compra pel govern de míssils i altres enginyers destructors..." I ens explica com els interessos ocults dels mercats de les grans potències ho dominen tot —ell estudia econòmiques— i com aquelles boicotegen la industrialització dels països pobres que estroncarien les seves expectatives d'exportació...

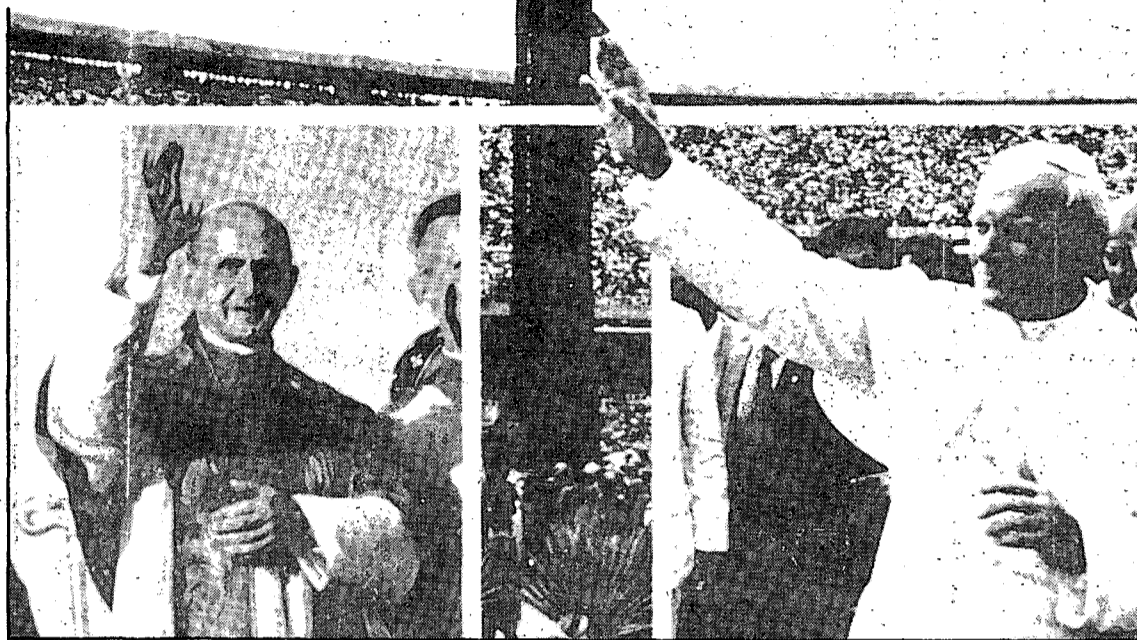
Un home, que sols conec de vista, se m'acosta i m'allarga un sobre tot dient: "És pels pobres... Com que ve Nadal... La meua dona ha volgut ficar-hi el nom del nostre fill mort. No se n'extranyi, el recordem tant..." A dins del sobre, uns diners i la fotocòpia d'una petita esquila que porta, al darrere i escrits a mà, aquests simples mots que m'esborronen: "Nostre fill únic al cel sia".

Amb aquestes —i moltes altres, encara— figures vivents, i amb mi mateix, hauré de fer el meu pessebre de Nadal. Tota la nostra vida esdevé pessebre de Jesús quan deixem que Ell hi neixi. Aleshores la nostra vulgaritat s'enlluenteix amb una claror d'esperança. Sota aquesta llum, goso esperar que el jove dels míssils ni es desenganyarà ni farà mai de la seva utopia una coartada per a eludir l'acció possible... Que el matrimoni del sobre —que ha intuït el nexa misteriós que vincula la mort i el seu dolor amb l'amor— sentirà la presència del seu fill en els pobres de Jesús que resten amb nosaltres... Que, tot bastint una societat en la qual un home no hagi de vendre's la sang per a subsistir ni un treballador sense feina hagi de viure d'almoïna, farem costat als qui pateixen fam avui. Amén.

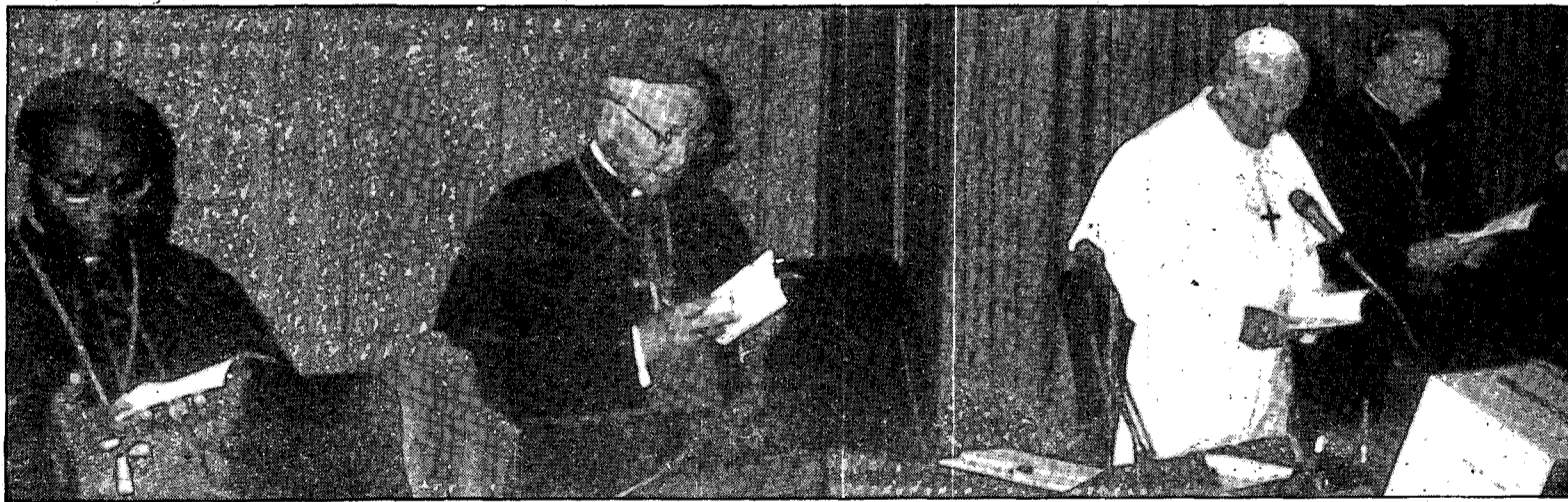
Avet Set
eslips per a nenes i nens

Una única tasca de l'Església

Donar Crist al món

*Els pares sinodals
que representen
l'episcopat mundial
concelebren
l'Eucaristia; signe
de fe i unitat*

*La presidència inicia
una de les sessions
sinodals amb
pregària*

La veu dels auditors en el Sínode

L'únic grup que no havia fet ús de la paraula a l'aula sinodal era el dels auditors i audidores, una quinzena d'invitats del Papa que representen aquestes branques frondoses de l'arbre esglesial que són les religioses, els missioners, els moviments seglars, les organitzacions internacionals catòliques, els sindicalistes. Dos portaveus del grup s'adreçaren el divendres al matí als pares: la germana Catherine Mac Donald, canadense, presidenta de la Unió Internacional de Superiores generals, i un obrer sindicalista, el brasiler Thibor Sulik, de la "Central Llatino-americana de Treballadors".

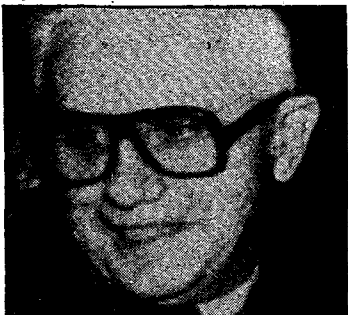
"Si el procés de la nostra resposta al Concili — digué en la seva intervenció la religiosa — no s'ha fet sense tensions, penes i fins i tot errors, també ha estat presidit per un fort esforç, entusiasme i compromís". El sindicalista brasiler, per la seva banda va afegir: "El diàleg s'ha establert, com hem vist en aquest Sínode. Aquest diàleg amb el món és molt important. Només l'home és capaç de dialogar, de comunicar-se amb altres, saber escoltar amb paciència, amor i fins amb sacrifici, evitant la confrontació que té la seva arrel en l'egoisme i genera la violència".

*Aplaudit
sense parlar*

*El bisbe més popular
del món, monsenyor
Helder Câmara, no ha
estat membre de l'as-
semblea sinodal. Parti-
cipà com a simple invi-
tat. Tanmateix, en arri-
bar a l'aula va ser rebut
amb un llarg i afectuós
aplaudiment per tots els
pares sinodals. Abans,
a la plaça de Sant Pere,
el Papa l'abraçà públi-
cament.*

"Si l'Església apareix reduïda a un aspecte institucional, estarà sotmesa a les mateixes desconfiances i sospites que les altres institucions internacionals. Per això és necessari aprendre a comprendre l'Església com a misteri, en la seva transcendència vers Crist".

Això ho deia el Prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, cardinal Ratzinger en el seu llibre "Informe sobre la fe".

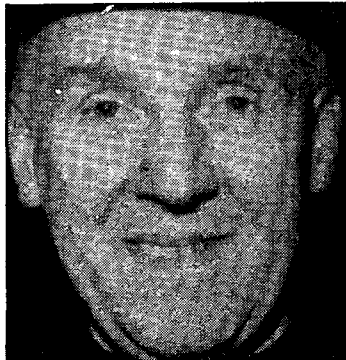
Ratzinger va tenir una intervenció en el Sínode. No hi hagué cap judici negatiu ni condemna. Sobre el Vaticà II digué que "cap altre Concili havia parlat amb tanta profunditat." "Tanmateix —afegí— en aquests vint anys tenia lloc una paradoxa: entrava en crisi el seu concepte més profund, el de l'Església".

Cardenal Danneels, relator del Sínode: "El Sínode ha de donar a l'Església un gran impuls d'esperança i de valentia en una època marcada per tantes negacions i tants sofriments. La paraula restauració no es troba en cap document. Comencem, doncs, sota el signe de l'esperança".

"Sense el Concili Vaticà II, l'Església hauria sofert una veritable catàstrofe", afirma el cardinal König en el llibre-entrevista "¿On va l'Església?".

El cardinal König també afirma que el discurs de Joan XXIII contra els "profetes de desventures", conserva la seva actualitat. I sobre el Sínode extraordinari "desitja i espera que cridi l'atenció sobre alguns documents, posi al dia positivament el pensament del Vaticà II i sigui un impuls endavant".

Cardenal Garrone: "L'esperit del Vaticà II és una obertura a la història, als problemes de la humanitat, però sobretot d'obertura a la vida interior de l'Església, al seu misteri".

Cardenal Simonis: "L'Església és un misteri. L'home mateix, té el seu caràcter de misteri i no pot ser comprès sense la seva relació amb el misteri de Déu".

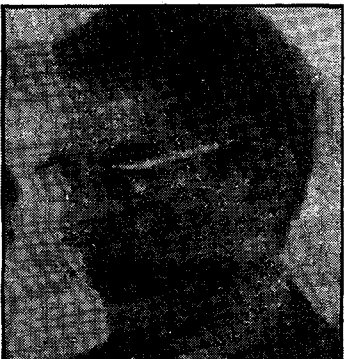
Cardenal Obando Bravo: "A Nicaragua hi ha violència en les detencions arbitràries, en la intimidació política i en tots els crims que es cometen. I això és més greu perquè correspon a les autoritats usar les armes de la veritat i de la justícia".

Cardenal O'Fiach: "El Sínode no ha de ser un policia que ens ensenyi el senyal de "stop", sinó un guàrdia que regula el tràfic i que distribueix a l'Església pelegrina un plànol dels carrers: això són els documents del Vaticà II".

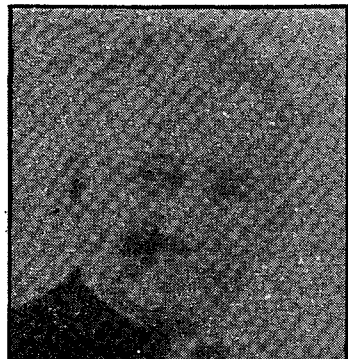
Cardenal Evaristo Arns: "L'Església del futur ha de comprometre's amb la justícia i l'alliberament de l'home. Aquest compromís evangèlic ha de realitzar-se en l'esperit de pobresa i servei com Crist, i no per ambició o desig de poder".

Monsenyor Castrillón: "Són els laics els qui han de canviar les estructures d'injustícia. L'Església només pot canviar les consciències".

Cardenal Ivo Lorscheider: "L'Església del futur serà l'Església dels pobres: no solament atenta als pobres, sinó també identificada amb ells, com Crist; no per raons ideològiques, sinó per fidelitat a l'Evangelí".

Cardenal Castillo Lara: "Al Codi de Dret canònic no cal apropar-s'hi amb desconfiança, com si fos opressió, sinó amb amor perquè és camí de llibertat".

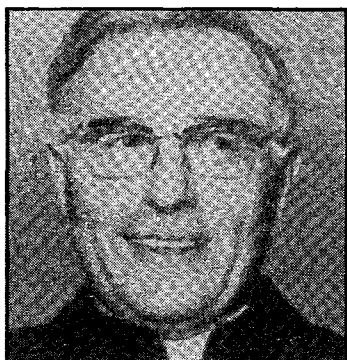
Monsenyor Vilnet: "La comunió i la unitat són el motor de la missió de l'Església".

Cardenal Angel Suquia: "Per a mi el punt bàsic per al Sínode és la crida a la santedat, manera única com l'Església pot llançar-se a la missió que té confiada en el món".

Cardenal Khoraihe: "No som brillants testimonis d'una arqueologia eclesiàstica ja superada".

Cardenal Poletti: "Hi ha una crisi en la diversa manera de concebre l'Església, perquè no tots entenen de la mateixa manera la relació entre la Santa Seu i les esglésies locals, la col·legialitat, les relacions amb la cúria i amb el món".

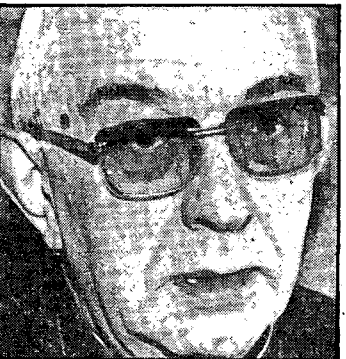
Cardenal Lustiger: "El primat del Papa és la garantia de la unitat que consolida i fa possible la particularitat de les esglésies locals".

Monsenyor Gabino Díaz Merchán: "Hem d'impulsar el coneixement i la difusió de la doctrina conciliar, sense temors ni reticències".

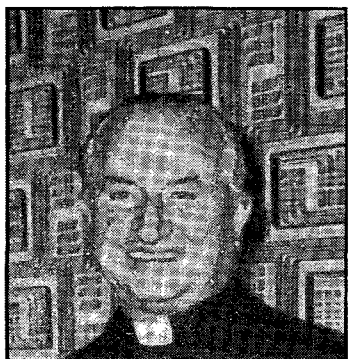
General dels jesuïtes, pare Kolvenbach: "És necessari l'equilibri en la diversitat entre els dons jeràrquics i els dons carismàtics. Les qüestions no es resolen amb directius, sinó amb un diàleg obert a l'Esperit Sant, font d'aquests dons".

Cardenal Enrique i Tarancón: "El Vaticà II ha volgut adaptar l'Evangelí, que és de tots els temps, a les necessitats i a les exigències actuals, cosa que també ha produït un cert desconcert dintre la mateixa Església".

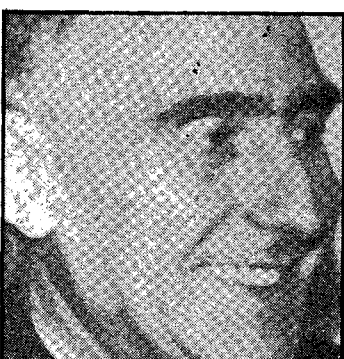
Cardenal Hume: "Davant dels profunds canvis actuals, el Sínode ha de mostrar una visió positiva i transmetre un missatge a la gent de la nostra generació".

General dels salesians, pare Viganò: "En lloc de mirar enrera, els religiosos demanen al Sínode que es potencii la línia profètica del Concili, privilegiant el bé que creix".

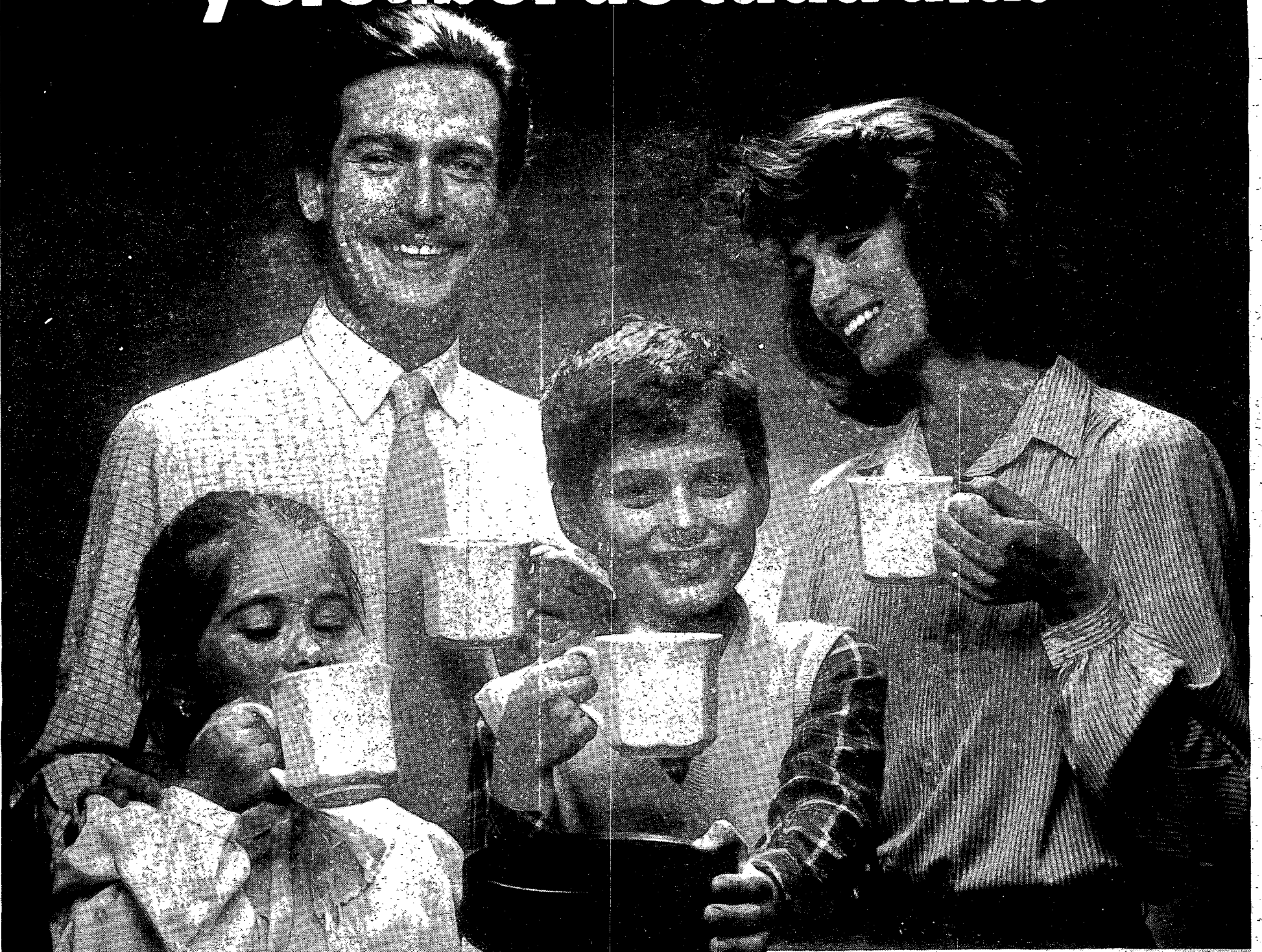

Cardenal Landázuri: "El Sínode té una sola cosa per donar: el Vaticà II; tornar-lo al Poble de Déu amb tota la seva integritat i amb totes les seves conseqüències, és l'immens fruit del Sínode".

Cardenal Pironio: "He predicat i continuo predicant l'esperança, i per això estic convençut que l'Esperit Sant està actuant en profunditat i amb força en el món actual".

**Compartir juntos la energía
y el sabor de cada día.**

NUTREXPA

te ayuda con fuerza

El Dr. Camprodon, bisbe de Girona, ens ho recomana en aquestes diades:

Descobrir en l'Evangelí de Betlem el sentit de la nostra vida

GIRONA.— El bisbe de Girona, Dr. Camprodon, ha dirigit un missatge nadalenc als seus feligresos a través del "Full Parroquial" en el qual recorda quins són els trets essencials i reals de la festivitat natalenca. Heus-ne ací el text complet:

Cada any per Nadal escoltem el mateix Evangelí, la mateixa notícia: "Jesús ha nascut a Betlem".

Si el dia de Nadal arribéssim a Missa i ens en llegíssim un altre, ens sentiríem burlats.

Necessitem que ens diguin: "Déu us té en compte, es preocupa de vosaltres". Malgrat no entenguem massa els seus projectes.

Per això el missatge de Nadal fremeix pregonament i serenament l'esperit. El que, indiferent, hi passa per sobre, és com si trepitgés una cuca de llum.

Perquè Nadal no és un fet espectacular. En tot cas som nosaltres que el fem espectacular per eclipsar la llum del misteri.

Déu s'ha fet pobre. I no és cap novel·la. No té cap afany de comandament. Tanmateix, essent pobre ens fa de guia. Il·lumina.

Anant per la vida hom en troba de pobres que fan llum.

La pobresa és un mal. Déu no vol pas que els seus fills si-

guin víctimes de la pobresa. Però Déu es mira complagut els qui es fan pobres per alliberar els germans de la pobresa que fa mal.

Déu pensa: "S'assemblen al meu fill".

Com aquell jove de les nostres comarques que se n'ha anat al Tercer Món a ensenyar l'ofici de fuster a uns joves de color; o aquella noia mestra que podent pujar l'escalafó ha optat per quedar-se a una escola de barriada; o aquell metge que ha decidit destinar bona part dels seus guanys a comprar material sanitari pels països subdesenvolupats.

Gent que fa llum. Déu pensa: "S'assemblen al meu fill".

Aquestes persones i fantes altres han descobert en l'Evangelí de Betlem el sentit de llur vida. I ara posseeixen una joia que ningú no els la prendrà.

Nosaltres fem gala del "seny català" i Déu ens desconcerta amb el seu "seny", el "seny" de Betlem que, fet i fet, deu ser l'autèntic.

Per això quan arriba aquest cap de l'any, sentim necessitat d'escoltar l'evangelí del naixement de Jesús.

Si un any ens en llegíssim un altre, ens sentiríem burlats. Com si ens prenguessin el pa.

És que en el fons portem una fibra que connecta amb el

"Nadal no és un fet espectacular. En tot cas som nosaltres que el fem espectacular per eclipsar la llum del misteri"

"seny" de Déu.

Heus aquí la meva dècima de Nadal a tots els diocesos. Preneu-ne la bona voluntat.

Pensant ho bé

Per Xesc Soliu

L'estel

Aquesta nit és una nit freda. Estem al cor de l'hivern i és natural. Enrobat amb un bon abrigo i recolzat en l'ampit de la finestra, obro i tanco els ulls de la cara i de l'esperit. Emboïllat pel misteri de la nit, acullo en el silenci el missatge de la realitat que m'envolta.

La nit és imponent. Els cataus on homes i dones intenten de sobreposar-se divertidament a la seva grandiositat, sempre m'han paregut ridículs. I, tard o d'hora, el poder de la nit, ni que sigui ran de dia, afeblides les forces, acabarà engolint-los. Mai ningú no ha aconseguit fer de la nit, dia; i, a més, ¿què val un dia sense sol? I convertir el dia en nit, és una solennè estúpidesa: ¿què val una nit sense estels?

Savis i poetes han parlat de la nit de l'home. Són tan escasses les llums per esbrinar-ne el misteri! Aquesta nit, però, des del meu improvisat mirador, després de contemplar places i carrers com silencioses avingudes d'ombres i fantasies ja passades, i d'escoltar el gemec apagat dels crits i sorolls d'una ciutat encara no del tot adormida, com endut d'una estranya prujia, després d'acotar al fons del fons del meu jo capficaments i angúnies, he obert de bat a bat els ulls del cor i de l'esperit a l'estelada.

Pensant que, sense la nit, mai no hauríem tingut notícia dels estels, he començat a estimar-la. He deixat que milers d'estels omplissin les meves pupil·les i llisquessin endins del meu jo fins enllumenar el meu firmament interior. Nit i dia, terra i cel, s'han retrobat en una festa inenarrable. Tot d'una, com un Sol que ve del cel, ha aparegut un estel esplendorosament brillant i captivador. Em fetillà tant i tant que, com un infant, m'adeltava esguardant-lo, tot mirant d'escatir el missatge del seu esplendorós llampagueig. Em sorprengué una cosa de no dir. I fou aleshores que hi hagué el miracle.

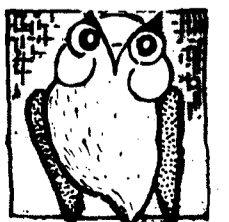
Jo no ho sabia que en la pregonia sina dels meus anys viscuts, colgats en la deixalla de tantes històries ja velles, entre parracs groso-

lluts i arrossinats, esperés ésser alliberada una munió tan gran de petits estels. Restaven somorts al fons imponderable de la meua existència. Esperaven la gran crida. La llum i l'escalf d'aquell singular estel com un Sol que ve del cel, que trencant la closca de llur vell emboïllat, els fes nou-nats a una nova vida: petits amors, petites amistats, petites esperances, petites il·lusions, petits somriures, petites justícies, petites paus, petits perdons, petits lliuraments... engendrats al llarg de la meua pobra petita història, començaven a lluir com petits estels. I tot fou llum. I vaig comprendre que la vida, més enllà de l'opacitat de les aparences i de la contradictòria ambigüitat de les circumstàncies, era fecunda engendradora de lluminosos estels. I vareig estimar-la molt i molt, tot jurant solemnement que, mai per mai, per més samaniats i trontolls que hagués d'afrontar i per grans que fossin les meves mancances, en faria escarafalls, ara que havia pogut conèixer la resurrecció dels estels.

Una ràfega d'aire gelat entrà pels meus cinc sentits, arrabassant-me aquell petit Tabor. Vareig tancar la finestra, i refregant-me els ulls, vaig recobrar, ombrívola i silenciosa, la visió de les coses. El llum de la meua taula era com una petita guspira de llum, i tot jo i tot allò que m'envoltava romania novament a l'ombra de la nit humana. Amb ulls envernissats de festa, mirava sorneguerament les coses: ja no m'enganyarien més. Ara sabia la veritat de la realitat.

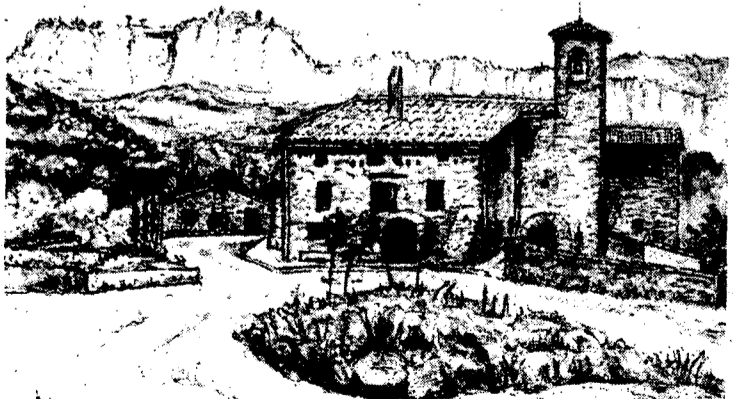
Vareig córrer al pessebre. L'estel s'aguantava ferm al dintell de l'establa. Amb l'alegria al cor, vareig colgar-me al llit. Tenia la certesa que allò no era un simple barruf. Aquell estel com un Sol que ve del cel, m'havia empentat al cor del misteri del Nadal. I almenys, per una vegada, al cor mateix de la nit, tot era festa.

Fins i tot, no em feu dir el per què, em semblà que els àngels cantaven. I que, allà lluny, al cor mateix del desert, se sentien dringar els festius picarols d'una nombrosa caravana.

ESCOLES I ASSOCIACIONS

Que busqueu una casa per a fer-hi colònies o convivències. Us n'ofereim una a ple camp en un dels millors indrets de Catalunya, al peu de la Serra de Busa. Pensió completa. Capacitat màxima 130 places. Campament annex amb tendes i tot. Camps d'esports. Piscina en construcció. Boscos a tot l'entorn de la casa. Foc de camp. Sales diverses amb llar de foc. Dutes amb aigua calenta. Materials pedagògics dels entorns. Quatre itineraris de la natura. Excursions. Masies per a visitar.

LA SELVA

(SOLSONÈS) 1.059 mts. alt.

INFORMACIÓ: ☎ (93) 785 43 03

Josep, ora pro nobis (I)

A manera de presentació

Mossèn Josep Mª Ballarín no cal que sigui presentat als nostres lectors, ja que la seva obra és ben coneguda a la nostra terra.

Des dels seus inicis CATALUNYA CRISTIANA maldava per la seva col·laboració que, mai no negada, s'ha anat diferint. En reclamar-li altra vegada amb motiu del present número de Nadal, ens ha enviat el capítol dedicat a sant Josep, correspo-

nent a un llibre que està escrivint sobre la Mare de Déu.

Agraint la seva gentilesa comencem a publicar el capítol titulat "Josep, ora pro nobis" i sobre la figura del sant espòs de Maria. Segons ens diu mossèn Ballarín "us envio un tros que m'estimo molt. L'ombra de sant Josep no m'ha deixat mai des del dia del baptisme, en rebre el seu nom". L'oferim als nostres lectors.

Som als dies nadalencs.

La llum ha resplandit en les tenebres. Després de saltar del si de Déu al si de la Verge, el Fill de Déu fa el segon salt. Del si de la Verge al pessebre.

La llum de Déu ha vist, per primer cop, les llumenes de les nostres nits.

Entre litúrgies, paralitúrgies, pessebres, pastorets i gall de festa, ens reuiuen sense adonar-nos-en les velles cançons, alhora que potser en trobem de noves. De noves i velles entre cants d'àngels entorn de Jesús i Maria.

A la cova hi ha una ombra quieta.

És Sant Josep.

Déu es va fer home perquè el Fill va fer la voluntat del Pare, es va fer de la nostra nissaga perquè una verge el va rebre en ella. Però es va salvar de morir abans d'hora perquè un fuster, calladament, es va saltar la llei de Moisès. Legalment, ben legalment, el fuster de Natzarèt tenia el deure de denunciar la seva esposa, amb un fill que no era d'ell. Però va creure en una llei més alta, àdhuc abans de ser dita.

Sant Josep és el primer home del Nou Testament.

La seva ombra ens fa nadal més casolà, més nostre, més a l'abast.

Fa de nadal el dia d'un fuster.

Allà dalt dels cels i ací baix

—Fill, ara sí que ens la juguem de bon de veres.

—Pare etern, ja sóc fet home, ací baix. Sóc al si d'una Verge.

—Només una mica de no res d'home.

—Fill, ja no ens la juguem amb una verge innocent.

—Pare, ens la juguem amb Josep, tot penja del fil d'un fill de pecat.

—Del fil d'innocència d'un fill de la fe d'Abraham.

—Fill, em fio de Josep, tan veta de pare.

—Pare, tan veta de pare que no ho serà mai.

—Tan veta de foll que ho serà sempre.

Josep, bon home

Al temps que Maria era fora, Josep era a la feina.

Es llevava, treballava, feia un mos, treballava, feia un mos, s'asseia una estona al terrat, passava per cal Bonamaria, i se'n anava a dormir.

Després de la pregària dels fills d'Israel, el Fusteret s'adormia pla. Tenia bon son. Ni dormia estenallat com un gripau satisfet ni s'arraulia com talp traïdor. Dormia con antany havia dormit Jacob, somniant escales entre cels i terra.

Feia hores de més de feina perquè havia de parar casa. No cap cosa. En aquelles, parar casa, no era com ara, era tan sols endreçar un racó de cal-Fusteret. I no gaire més.

En Josep no hauria sabut pas dir quant de temps havia passat.

Mentre estava treballant, li va tornar la Maria.

Havia pensat prou en ella. Se la sentia a la vora.

Ara, la Maria se'l mirava.

Era molt més quieta i molt més gentil de com se l'havia imaginat. Ningú no podia imaginar-se aquella seva manera seva de mirar. La mirada propera sempre és més bella que la mirada imaginada. Ara, ella se'l mirava.

—Déu te guard Josep, ja he tornat de ca la cosina Elisabet.

—Déu te guard, Maria, bell retorn.

Ningú no podia imaginar-se aquella mirada. Però el Fusteret hi va veure no sabia pas què de nou. Una barreja de joia en ella i de llunyania per ell. Fins hi havia un punt de compassió per ell, en aquella mirada.

La Maria se'n va anar.

El Josep va tornar a la feina.

Al vespre, ell va tornar a cal Bonamaria. Res de nou. S'assegué al costat de la Maria, callaren junts, els vells no se

n'anaren. Cap dels quatre no era garlaire. Fins que el Josep va donar la bona nit.

Cada vespre anava a cal Bonamaria.

No va trigar a adonar-se'n. L'Anna se'l mirava malament. Josep no sabia pas d'on li venia. Es va mirar la noia i li va veure el mateix esguard de l'arribar. Quiet, gentil, proper i llunyà. Amb un punt de compassió per ell.

Josep no sabia què havia passat aquell matí a cal Bonamaria.

Les dones orientals, ficades a família, s'ho saben tot les unes de les altres. I no diguem de mares a filles. Certs secrets no són secrets. L'Anna es va encarar amb la seva noia.

—Noia, aquest mes no t'ha vingut el mes.

—No, mare, no m'ha vingut.

—Vols dir que no et tornarà a venir.

—No, mare, no em tornarà a venir.

I la Maria no es va explicar.

Aquell vespre, amb la mala mirada de l'Anna, el Josep va marxar de cal Bonamaria sense saber què passava. L'altre vespre, l'Anna se'l va tornar a mirar malament.

La Maria anava a la font màrtiri i tarda. Les dones, que xerraven a mots amagats, callaven en sèc quan la veien arribar. Un dia, en marxar, va sentir la veïna dels bigotis que deia a riotes:

—No hauria dit mai que aquesta mossa fos capaç de fer pasqua abans de rams.

No ho va dir així, encara no havien arribat rams i pasqua, però va venir a dir-ho. La Maria, que ja era a rams i pasqua, va continuar cap a casa sense que la tenalla li tremolés al cap.

Déu sobre tot.

Al vespre, el Josep va veure que el Quim Bonamaria també li feia mala cara.

L'endemà, passant pel carrer, el Fusteret va sentir com la veïna s'enriotava a la seva esquena.

—Mireu-vos-el, el mosca morta.

Al vespre, altre cop les males cares dels dos vells Bonamaria.

No va trigar gaire temps. En tornar de la font, de bon matí, la Maria el va saludar com sempre:

—Déu te guard, Josep.

—Déu te guard, Maria.

El Josep va veure el cos de la noia, amb la tenalla al cap, dibuixant els traços negres del seu vestit damunt la paret blanca de l'altra galta de carrer.

Era cert. La Maria esperava.

Josep no era un recargolat, va fer allò mateix que qual-sevol fuster de mena hauria fet. Es va agarbonar a la feina. Es va passar tot el dia agarbonat a la feina, callat i treballós. Va plegar les eines a l'hora de plegar; havia fet la feina ben feta. El treball de les mans li havia alleugerit l'ànima.

Va anar a cal Bonamaria, com cada vespre.

Es va mirar la noia. Aquesta no li va abaixar els ulls; no se la veia avergonyida, donava pau i tenia una espuma més de compassió per ell als ulls.

Va dir bona nit aviat.

El vell Fusteret l'esperava a casa.

—Noi, què hem de fer.

Estava enrabiad, entristit; més entristit que enrabiad. No s'esperava pas la resposta que li va venir del Josep.

—Déu sobre tot, pare.

El vell va restar consirós.

Josep va sortir a fora del poble, a les fosques.

Sant Josep

No feia lluna, feia celstia clara. I negra Josep es va asseure al peu d'una olivera. Sense que s'ho sabés, era a l'arbre sant, ja amb les primeres ombres de Getsemaní.

Es va trobar un psalm a dintre. No sabia pas com li venia.

En eixir Israel d'Egipte,

la casa de Jacob d'un poble infidel,

Semblava que el psalm no vingués a tomb. Hi venia.

Ara ell, fill d'Israel, caminava cap al desert. Només podria viure-hi de Déu. Del miracle del manà i de l'aigua miraculosa de Meribà. Però cap columna de núvol no li marcava el camí.

Havia de trobar-se el camí tot sol. I Déu sobre tot.

Josep era un bon home d'ofici. No pensava a llampes d'enginy ni a llanternades d'imaginació. El cap li treballava a cops de fanga alçant la terra, a cops d'aixol fent encenalls a la fusta. Pas a pas, a poc a poc.

Era cert. La Maria esperava i ell no n'era el pare.

Al temps de l'èxode, Israel havia rebut la llei de Moisès. De pares a fills, de fills a nets, de nets a besnets, la llei havia arribat fins a ell. I ho deia ben clar.

L'esposa amb un fill fora de l'espòs havia de morir apedregada.

I pitjor. L'espòs tenia el deure de denunciar l'esposa adúltera.

Ho deia la llei. Però la llei no deia res de la mirada innocent de la seva Maria.

Josep es va sentir seva la Maria com mai més cap home s'ha sentit seva la dona. Seva. I alhora intocable. Seva i tan innocent que no li bastava. No sabia res, no veia res clar. Però es va trobar corprès d'una estranya pau.

Déu d'Israel; aquella mirada de la Maria.

Ho va saber segur, ben segur.

No volia veure-la apedregada, no tenia dret a fer-la morir apedregada. Digués què digués la llei, no hi havia llei que tingués dret a apedregar aquella mirada tan neta.

Beneïda gràcia de Déu.

Abans que la Mare de Déu, fins abans que Jesucrist ho anunciés, Josep fou el primer home que es va saltar la llei de Moisès en nom d'una llei més alta. No sabia quina mena de llei era, l'endevinava en la mirada i els posats de la seva Maria.

Per a Josep, Maria era la llei.

Va passar molta estona quiet, repenjat a l'olivera. Sense dir un mot, tot ell pregària. Déu li era a tocar, tan a tocar com si el pogués agafar amb les mans Déu li escalfava l'ànima, com un infant al ventre; tan viu, tan llavor, com el nen que s'anava fent al sí de la seva dona.

Josep vivia a l'instant d'eternitat.

(Continuarà)

A l'Agrupació Mútua es respira tot l'any l'esperit nadalenc.

És evident que aquests dies és més accentuat l'ambient que culminarà el dia de Nadal. Però, amb aquest encapçalament volem significar que tot l'any l'activitat mutualista respira l'amor al proïsme, la preocupació pels problemes dels altres, totes les virtuts que són els fonaments del mutualisme.

Avui, però, més que mai, volem expressar-vos de tot cor el nostre missatge de pau, tant per als més de 260.000 homes i dones que componen l'Entitat com per tots els qui viuen sota el signe de la bona voluntat.

AGRUPACIÓ MÚTUA
DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA

Gran Via de les Corts Catalanes, 621. Telèfons 318 18 00 - 318 40 50
08010 Barcelona

DES DE 1902

«Mutualisme».
Escultura
d'Ernest Altés
en el vestíbul de
l'estatge social.

La llum de Nadal, una nova vida

Con cada any, en arribar Nadal, ens felicitem també enguany els uns als altres. Felicitarem amics, veïns, simples coneguts de vista, i potser escriurem a aquella amistat a qui fa anys que no veiem, però que no deixem mai de felicitar per aquestes dates. És natural: el bé és difusiu, tendeix a escampar-se, com la llum. ¿Qui no ha tingut l'experiència d'ésser el primer a comunicar una bona notícia a tothom que topava?

Els mateixos anuncis publicitaris en van plens. Encara que no en tenen clara consciència. Busquen, lògicament, la promoció de vendes dels productes de consum característics del temps. Però recorren als símbols i conceptes del temps litúrgic: la llum, la pau, la família... Molts ignoren avui que la Llum és Crist, "Príncep de la Pau" anunciat pel profeta, i que ha donat una dimensió nova a la família natural humana, fent-ne "Església domèstica" i proposant-li un model de santedat en aquella que varen fundar simultàneament Déu, Maria i Josep. Aquests anuncis publicitaris em fan pensar en l'home macedoni que aparegué en somnis a l'apòstol Pau, demanant-li que els vingués a evangelitzar. En efecte, des de la confusió pròpia del dorment, el neopaganisme en què ha recaigut tanta gent batejada demana que se li torni a descobrir el sentit de les festes i dels símbols.

La foscor del paganisme

L'ambient social és, cada cop més, pagà. Això és un fet. Però el paganisme és trist.

Aristòtil, el pensador antic que arribà més lluny amb la simple raó natural en el desco-

"Caldrà que carreguem de sentit les nostres paraules i les nostres targes nadalenes, nosaltres, els qui tenim el do preciós de la fe. Ho hem de dir als nostres amics, si són neopagans!"

briment de la veritat, va creure, tanmateix, que la felicitat era inabastable per a l'home. Si Déu és la perfecció infinita —i això ho pot conèixer l'home per si mateix—, Déu és el Bé suprem que correspon al nostre desig natural de felicitat. Ara bé, el nostre enteniment té una comprensió finita de l'Ésser infinit, per tant no podem tenir coneixement íntim del Bé sobirà: hi ha una desproporció infinita entre els nostres actes i l'Acte pur que és Déu.

Però per Aristòtil la realització del seu fi és la més profunda raó d'ésser de les coses; si va pensar que l'home no pot aconseguir el seu fi últim —cosa que és la més probable— hauria d'haver-ne tret la lògica conclusió que l'ésser humà no té raó d'existir.

No és estrany, per això, que el pensament antic fos, després d'Aristòtil, tan profundament pessimista i, alhora, tan preocupat per la salvació de l'home. Pensadors tan intel·ligents com Epicur o Sèneca fan l'elogi del suïcidi. D'altres s'esmercen en l'inútil afany de produir un saber que obtingui de la naturalesa allò que ella no pot donar, senzillament perquè necessita rebre-ho: la salvació.

També el paganisme modern veu l'home com un ésser sense sentit, abocat a la mort sense un "perquè"; o renova la

falsa il·lusió de la redempció de la naturalesa per si mateixa, tot confiant en el progrés, la tècnica o la revolució.

"Només Crist revela l'home a l'home"

Aristòtil, probablement, va conèixer que l'home no podia assolir Déu i això significava que no era una criatura personal, és a dir, dotada de sentit i valor en si mateixa. Però la realitat, com que ve de Déu, és sempre més meravellosa del que nosaltres podem concebre: si l'home no podia, per naturalesa, anar a Déu, Déu vindria a l'home tot assumint la nostra naturalesa.

Compreneu ara l'alegria del Nadal? És l'alegria que està demanant (sense saber-ho, en la foscor de la ignorància) el paganisme antic i l'actual. Caldrà que carreguem de sentit les nostres paraules i les nostres targes nadalenes, nosaltres, els qui tenim el do preciós de la fe. Ho hem de dir als nostres amics, si són neopagans!

Molt a prop encara de la tràgica tristesa del món pagà, escriu sant Agustí al començament de la seva autobiografia: "Ens vàreu fer, Senyor, per a Vós, i el nostre cor és inquiet fins que no descansarà en Vós". La vida, sí, és inquietud:

projectar, trobar a faltar, decidir...; però aquest moviment sense repòs té ara una direcció i un sentit. A més a més, el sant bisbe d'Hipona ens hi dona una definició inèdita de l'home: "per a Vós".

Sempre he entès aquesta frase com un crit de joia: perquè Agustí sap ara qui és ell. I és que la ignorància de la veritat del pagà és tan gran que, per ignorar, ignora fins i tot qui és ell mateix: no pot conèixer la seva dignitat d'ésser personal perquè no sap per què ni per a què és. I Agustí, que ha conegut l'amarguesa d'aquell sense-sentit existencial, exulta ara, —no defineix fredament— canta la meravella del seu descobriment: quan trobà el Crist es va trobar a si mateix.

Carles Riba, el poeta de la "paraula viva" (la profunda arrel agustiniana del qual caldria que algú explicités), en el poema "Llàtzer ressuscitat", fa expressar-se així l'amic del Senyor, qui, ja ancià, recorda com va passar de la mort a la vida:

"I vaig sortir de mi, com per vivent memòria. Sí, Crist era la vida unint tots els camins, faç mateixa de la vida, on totes les semblances es feien fraternals; en aquells trets divins, jo em veia jo, acceptat amb les meves mancances"

Amb paraules força similars, el sant pare Joan Pau II, ja a **Signe de contradicció** i, després, a l'encíclica **Redemptor hominis**, expressa la mateixa veritat: "Només Crist revela l'home al propi home". L'home coneix sa íntima veritat solament quan mira a Jesús.

Una segona creació

Però encara hi ha moltíssim més. El Verb Etern de Déu s'ha encarnat, assumint realment la nostra naturalesa en la seva Persona eterna, per un motiu d'Amor inefable. Ara bé, l'Amor diví és en una cosa invers al nostre: nosaltres estimem el bé que existeix, però les coses són bones perquè Ell les estima. I, com que l'Amor diví crea allò que estima, en Crist hem estat creats per segona vegada.

La nostra naturalesa, obra de la primera creació, recobra en Ell la seva veritat original i és de bell nou "per a Déu". Però, com que Ell mateix és Déu humanat, que ve a buscar-nos i a dir-nos "germans", l'home és elevat a la nova condició —heus aquí la segona creació— de germà de Déu i fill de Déu. Per això el nostre destí no és la felicitat humana —que els savis pagans jutgen impossible—, és més encara: és la felicitat divina, la felicitat del propi Déu. Això és molt més, no ja del que humanament cabia imaginar, sinó del que humanament cabia esperar: supera el desig natural de felicitat.

Aquest bé de Déu sobrenatural comença ja en aquesta vida per la gràcia santificant. I això no és una solució teòrica a un misteri filosòfic: és, literalment, una nova vida.

Santiago Fernández Burillo

llibreria Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 BARCELONA. Tel. 301 08 87

Amb la intenció d'atendre millor els nostres clients hem ampliat la llibreria on podreu trobar més fàcilment el material.

SECCIONS ESPECIALITZADES:

Teologia
Bíblia
Catequesi
Pastoral
Pedagogia
Filosofia

Literatura
Psicologia
Sociologia
Postals
Audio-visuales
Discos-cassettes
Video

També hi trobareu tot allò que preciseu per a Nadal, Reis o per a obsequiar.

CHASYR
1879
ASSEGURANCES

DESITJA
A
TOTHOM

PAU I FELICITAT

PER
L'ANY
1986

Un Nadal escandalós o el Nadal de la Gràcia?

Ja és un tòpic parlar de Nadal com d'una festa del consum, amb llumenetes pels carrers, aparadors ben arreglats i eslògans escollits, tot omplint de regals un gran arbre ufanós o un pessebre artísticament decorat. I ja és un tòpic en dos sentits: perquè ni els qui ho fan ho deixen de fer, ni els qui ho critiquen ho deixen de criticar. Per entre aquests dos corrents, però, que fan sentir la seva veu cridanera pels carrers, llisca silenciosa, misteriosa, la gràcia del Nadal de cada any.

No és cap novetat que els homes barregem el pecat amb la gràcia. Ho diuen els teòlegs ja fa molts anys, i ho deien ja Agustí i Pau de Tars. I, fins i tot, aquest aiguabarreig de bé i de mal està a la mateixa medul·la del cristianisme. És justament l'ovella perduda el que Jesús ha vingut a buscar.

Si la frontera del bé i del mal passa pel cor de l'home, és normal que en tot el que faci, sense ex-

cloure'n la celebració del Nadal, hi posi pecat i gràcia. És normal, i no ens n'hem d'estranyar. El que no podem fer, és mirar-ne només un sol costat.

Es cert que tots portem mal, ho vulguem o no, però també és cert que tots portem un Nadal de tendresa en el cor, i d'una manera o altra, quan arriba el dia —sigui al desembre o sigui al maig, perquè el Nadal de l'amor és tot l'any— quan arriba el dia, el volem expressar, el volem compartir amb els qui tenim al costat. Tots portem un Nadal innocent, un Nadal de gràcia, colgat entre la runa del pecat, fins que arriba el dia que el deixem sortir, que el fem aflorar, amb gran meravella de tothom. I aquest dia, amb el Nadal, descobrim la veritable font de felicitat.

Tòpic o no tòpic, col·laborant en el Nadal consumista o criticant-lo, perquè del pecat no en fugirem mai del tot, el que és més important, és que el Nadal de Déu, fet tendresa en el cor de l'home, es faci present cada any, i nosaltres el

sapiguem acollir, i el sapiguem fer aflorar en el nostre rostre i en les nostres obres. El Nadal de la innocència de l'infant.

I més enllà dels consums o dels

no consums, és un fet evident per a tothom, que el nostre poble vibra quan ve Nadal. I no només externament. Si per un moment ens fossin donats uns ulls de bondat,

segur que ens quedaríem sorpresos de molts gestos d'amor gratuït. D'aquells que, perquè són tan autèntics, queden tan amagats.

Un Nadal escandalós, doncs, el d'enguany, com tots els del nostre temps? Jo en diria, més aviat, el Nadal de la Gràcia de Déu. Potser sí que les coses externes ens poden ofegar. Potser sí que pot passar que a l'hora de les postres l'infant vulgui arrencar en plors. Però també és cert que anem al Jesús del Nadal, precisament en la nit, sense cants ni somnis, ben buides les mans, portant-li tan sols el nostre gran crit. També és cert que l'infant adormit, és més gran, i més poderós, i té molta més força que tot el nostre mal.

Perquè per Nadal gràcia i pecat, pecat i gràcia, es criden mútuament i es barregen l'un amb l'altre. Perquè sense ni gràcia ni pecat, no hi hauria ni Nadal ni Pasqua.

Maria Regina Goberna

LA POBLA DE MORTORRÈS

PESSEBRE VIVENT

**GRAN ESPECTACLE NADALENC
DE CATALUNYA**

REPRESENTACIONS: Dies festius fins el 12 de gener a partir de les 6 tarda.

Per una moral "nadalista"

Cal dir-ho i repetir-ho. La vida i la mort de Jesús és un misteri de salvació que excedeix la pura realitat biològica, en la mateixa mesura que —dit en termes tradicionals— l'ordre sobrenatural excedeix de forma gratuïta i discontínua l'ordre purament natural.

Essent així, no podem considerar el Naixement celebrat per Nadal com un simple "episodi" de la vida del Jesús històric, sinó com un autèntic misteri del Crist de la fe, que posseeix un valor de Salvació total. L'Església sempre ha entès que la condició de Ressuscitat d'entre els morts otorga a Jesús la prerrogativa gloriosa d'eternitzar qualsevol moment de la seva existència històrica. És més, la Resurrecció, de fet, implica ja aquesta eternització. I quan Jesús ressuscita és tota la seva peripècia històrica que ressuscita per a la vida eterna; així, si Tomàs, l'apòstol, va poder ficar els dits a les llagues del Ressuscitat, semblantment la celebració del Nadal vol dir que encara podem tocar-li el cordó umbilical tot just sortit del si matern... per entendre'ns, és clar.

No té cap sentit, doncs, dir que la festa de Pasqua és més important que la festa de Nadal, sinó que, en tot cas hauríem de dir que Pasqua és l'originant de totes les altres. Celebrar el Nadal no tindria cap sentit, si Jesús no hagués ressuscitat d'entre els morts, ja que el Nadal —repetim-ho un cop més— no és la celebració d'un simple "aniversari" de naixement, sinó d'un Misteri salvador en ell mateix. Ressuscitant, Jesús ha eternitzat el seu propi naixement —i tots els altres moments de la seva existèn-

cia terrenal— i li ha donat un valor absolut. En virtut de la seva Resurrecció, Jesús és aquell infant que **neix contínuament**; i recíprocament el naixement de qualsevol infant és signe i sagrament d'aquell Naixement etern. Tant la litúrgia nadalena, com la vessant popular de la Festa, es basen en aquesta consideració arquetípica del naixement de Jesús com a plenitud, o pleromitza, de l'acte humà de néixer de dona.

Ara bé. Aquesta dimensió pasqual de la vida històrica de Jesús no s'atura en la seva individualitat estricta, sinó que es fa extensiva a la **circumstància** que envolta tota la seva naturalesa humana: un temps, un país, un llinatge, una família, amics, enemics... Per Nadal passa com en el "pessebre": totes les "figures" són insubstituïbles, des del "nen Jesuset" fins al "caganer".

Per això, les tradicions catòlica romana i oriental han preservat zelosament aquesta visió **iconogràfica** enfront del cronologisme individualista de les esglésies reformades. I això fa que, d'acord amb la doctrina catòlica i ortodoxa, en la narració evangèlica hom pugui besllumar tota una doctrina moral fent una reflexió de fe entorn de la pròpia imatge (eikon) objectiva del relat, més que no pas en l'aplicació subjectiva de la lectura.

Certament. Si agafem el text de l'evangeli de Lluc, hi veiem que el naixement de Jesús ve embolcallat d'una anella de misteris, tots ells deduïbles només a partir de l'experiència pasqual: Així, la concepció virginal de l'infant anunciada per Gabriel, l'ac-

ceptació solemne de Maria amb el seu "fiat", la gestació exultant de Maria amb el cant del "Magnificat", l'infantament a Betlem anunciat als pastors amb una angelofania, la circumcisió de l'infant i la purificació ritual de la mare al Temple, amb el cant profètic del vell Simeó. Tenint en compte que el gran protagonista dels escrits de Lluc és l'Esperit Sant, no queda fora de lloc pensar en una intencionalitat ètica del relat. En el cas que hem vist, es tracta d'atribuir a la iniciativa de l'Esperit Sant el **naixement d'un infant, acceptat per la seva mare malgrat les circumstàncies anòmales en el moment de la concepció**. Lluc vol remarcar que Jesús neix perquè Maria no s'oposa a aquest naixement i, en no oposar-s'hi, deixa fer l'Esperit Sant, donant a la seva opció aparentment passiva un caràcter ètic intrínsecament actiu. L'opció de Maria s'inscriu dintre del context global de l'Esdeveniment natalici del Fill de Déu i, en conseqüència, resta eternitzada per la pròpia virtut (**dynamis**) del fet pasqual, és a dir, de la Resurrecció.

Des d'ara, doncs, acceptar el fill de forma incondicional, serà no sols una actitud èticament raonable per part de la dona, sinó molt principalment una adhesió moral a la força salvífica de l'actitud evangèlica de Maria, inscrita —com hem dit— dintre del context global de l'Esdeveniment natalici. Per això, podem dir amb veu ben alta que la moral cristiana és una moral **nadalista**, perquè no pot deixar mai de ser una moral **nadalista**.

Jordi Bassas i Ribalta

Bones festes!

CAIXA DE SABADELL

Carta de Nadal

Vers l'Any Internacional de la Pau

Belvolguts:

Aquest any no vull reduir la meua felicitació a una Nadala breu i fugissera. Deixeu que us envii una carta escrita amb el cor i sense presses. Que sigui com un compartir amb vosaltres els meus sentiments en aquests dies, com una pregària meua feta amb veu oberta per a tots.

Jo demano al Senyor per cadascun de vosaltres: sacerdots, religiosos, religioses, seminaristes, famílies, malalts, laics... que aquest Nadal del 1985 us arribi com un raig de sol que revifi en vosaltres el que hi ha de millor en aquest racó del cor on tots tenim set d'un món nou, d'una Església més evangèlica, d'una nova existència.

Dins la nostra vida s'esdevenen moments privilegiats, quan en el silenci d'un instant, d'un encontre amb nosaltres mateixos, albirem el que podia ésser l'harmonia de l'Univers, quan, posem per cas, una mà amiga agafa la nostra amb tendresa i comprensió, quan un raig de sol acaba d'entrar dins la foscor de la nostra cambra, quan la cara d'un nen s'il·lumina amb un somrís... És aleshores que comprenem que la pau entre els homes no és una realitat llunyana, escatològica, inaccessible d'antuvi, sinó que és propera, està a tocar i que de veritat bastaria ben poca cosa per tal que la nostra vida d'homes fos diferent.

Doncs bé, jo voldria —aquest és el meu auguri i la meua pregària— que aquestes festes de Nadal fossin un d'aquests moments de parades en la vida ordinària i atafegada, on es desvetllés en vosaltres l'enyor d'un altre món, encara millor, d'un

món que podria, sí, podria esdevenir un altre món ben diferent.

Els creients sabem que aquest és el primer sentit de la festa nadalenca, una festa que ens fa entrellucar que hi ha un altre destí per a la humanitat ben diferent d'aquestes interrelacions congelades, d'aquesta incomunicació que ens fa patir, d'aquesta malifiança crònica, d'aquest cicle absurd del sarcasme, de l'espiral de la violència. Que hi ha —Paraula de Déu!— un altre destí per a cadascú de nosaltres, molt superior que el destí de preocupar-nos únicament del nostre mesquí confort quotidià personal o familiar.

Però, compte! no restem encallats en aquesta melangia estèril de somniar una altra qualitat de vida individual i comunitària. Nadal ens fa veure que aquest món nou i millor pot néixer avui i aquí, com va néixer ara fa dos mil anys en aquest nodrisó de Betlem.

Si de debò volem que neixi entre nosaltres, no hi ha altre camí que aquest: Que neixi en nosaltres! En efecte, aquest món nou no pot arribar a nosaltres de cap altra manera més que per la lliure acceptació per part de cadascú.

Com sigui que aquest món de pau veritable no es pot imposar per la força bruta. Com sigui que es tracta d'un món d'harmonia, no pot brotar més que del consentiment lliure de cadascú. La pau autèntica no es pot imposar mitjançant la guerra. Altrament és clar que es nega ella mateixa i porta en el si els germens de la seva pròpia fallida.

En aquest món on encara! "l'home és un llop per a l'home", nosaltres no aconseguirem que els altres es transformin en anyells de pau tot esgarrapant els germans amb les nostres urpes irreprimides. Única-

ment assumint el risc, car es tracta d'un gran risc, d'anar com anyells enmig de llops, per tal que els llops s'adonin que ells no són només llops, sinó que poden esdevenir anyells i potser a ells els vindran ganes també de deixar de ser llops per sempre més.

Llavors ens adonem que aquest món nou, únicament pot florir en el nostre univers si el fem néixer en nosaltres mateixos. És el món nou que va esdevenir en el primer Nadal de la història i que es pot perllongar en nosaltres en el dia d'avui. Déu no vol imposar el seu Regne. L'Església ja mai no el pot imposar (com hem intentat de fer-ho tan sovint a través de la seva història!). Aquest ordre nou no pot sorgir més que del cor dels homes de bona voluntat. És per nosaltres, amb nosaltres i en nosaltres, que Déu entra, avui i sempre, dins el nostre món esgarrat. Nadal ens ho palesa d'una fàisó evident.

Déu no hauria pogut néixer en el nostre món si els homes no l'haguessin esperat i acollit. Si hagués man-

cat la presència acollidora de pastors i savis, dels vells com Simeó i Anna, i de tants altres, com aquella bona gent i les bestioles que nosaltres posem en els pessebres com a signes de l'espera i de l'advent de tants d'éssers arreu del món i dels segles. Déu no hauria pogut venir a salvar aquest món sense les persones com Josep i Maria, oberts a l'esdeveniment històric. Maria aquell dia ens va representar a cadascú de nosaltres. Ella va ser com la síntesi de tot el que al llarg de segles volien acollir els fills de Déu. Jesús és fruit de l'amor i de l'Amor de Déu envers els homes, però ensems és l'amor de la humanitat vers el Senyor, un amor personificat en Maria de Natzaret. Ella és el fruit madur de les núpcies entre Déu i la humanitat. Així ens la representava Isaïes: "Així com la recent casada és la joia del seu espòs; així tu seràs la joia del teu Déu."

En realitat Nadal no és sols un esdeveniment de fa dos mil anys. Recordem la gran promesa de Jesús: "Qui m'estima farà cas del meu missatge, el meu Pare l'estimarà, i tots dos vindrem a ell i viurem amb ell" (Jo 14:23).

En cadascú de nosaltres Déu vol fer avui mateix la seva estada. Cadascú de nosaltres pot ser aquesta cova on ell, silenciosament, neix. Això que us dic no és un salt líric, ni una ficció poètica: podem néixer com a fills de Déu! No, no ens enganyem! Aquesta presència divina que acollim en nosaltres s'encomana. No ve a nosaltres, és cert, pels camins de falsos poders d'aquest món, ni és crea a cops de constrenyiments dictatorials, però no deixa de portar una fecunditat prodigiosa. Quelcòm nou començarà a bellugar-se al nostre entorn, si aquest ésser nou acaba de néixer de veritat en nosaltres.

Pot ser que alguns, a l'hora de posar-se en aquest camí, experimentin una mena de por: ¿Aquesta presència de Déu en nosaltres, ens privaria potser de ser homes normals? Ens fa por, a vegades, que la nostra intimitat amb Déu no ens deshumanitzi! Com si les actituds humanes no poguessin ser alhora divines!

El Nadó de Nadal és ensems veritable Fill de l'home i veritable Fill de Déu. Amb Ell podem parlar amb veritat de "la Humanitat de Déu". Jesús a Nadal es manifesta com a Fill de la humanitat. Dins la seva Persona reviu tota l'evolució, tota la història dels seus avantpassats i l'assumeix plenament. No cal, doncs, ésser menys humans per tal d'estar més a prop de Déu. A fi de tenir-fe, no cal renegar de la nostra intel·ligència. Per tal de tenir caritat, no cal renunciar a la tendresa humana.

La meua pregària d'avui és aquesta: No li demano a Déu que vingui a nosaltres, car ja ha vingut, ve cada dia i vindrà un jorn. Sí que prego per tal que ens posi a tots en estat de caminar vers Ell.

*Senyor, feu que us reconeguem en els signes que ens feu...
Feu que caminem vers Vos sense parar mai...
Feu que nosaltres esdevinguem signe de la vostra presència i del vostre amor...*

Miquel, Bisbe de Solsona

NADAL, 1985

Nadal: néixer i créixer

Al capvespre, els cels s'obren i cau la pluja que amara la terra. En començar l'hivern, els cels s'esquincen perquè hi davalla la Paraula de Déu com la pluja que fecunda els cors. La Paraula de Déu no és invisible pel Nadal. S'ha fet rostre i carn concrets d'un infant: "Un fill se'ns ha donat", diu Isaïes (9, 6). I durant uns dies, encara avui, la gent contempla amb mirada tendra el Nen del Pessebre.

Penso en les mares que, quan contempen un nen, s'imaginen el demà i somien el que serà de gran. Penso en Maria, Mare de Déu, i en la seva mirada innocent i penetrant alhora. A ella li ha estat dit que el seu fill "seria anomenat Fill de l'Altíssim" (veure L'Luc 1, 32). No solament és versemblant pensar que Maria s'imaginà el nen Jesús ja gran, sinó que —de fet— Maria assistí complaguda a la creixença del seu fill, i participà realment en els moments culminants de la seva vida adulta: la predicació; les "obres" i "signes" en favor dels cecs, paralítics, malalts; la Creu i, com a fruit de Resurrecció, el naixement i creixement de l'Església.

Perquè penso, a més, que el Poble cristià també és invitat a contemplar i a seguir el creixement del Nen. És veritat que la Bona Notícia de la Salvació —l'alegria per a tot el poble— té com a signe "un nadó embolcallat i reclinat en una menjadora" (L'Luc 2, 12). És veritat que el gest maternal de Maria, embolcallant i reclinant l'infant, conté ja com un símbol tota la tendresa i el servei que ens ensenya l'Evangelí.

Però també és veritat, i cal que sigui així, que l'infant creixia —madurava— en saviesa, edat i gràcia, i que ni en ple Nadal no podem oblidar el desplegament de vida, la maduresa humana i la crisi i plenitud pasquals que viurà el Nadó.

Nadal és ja l'acompliment d'una gran promesa: que Déu viuria amb els homes; que la seva Paraula habitaria entre nosaltres. Però, a més d'un acompliment, Nadal és promesa i esperança de salvació plena. Ho és, precisament perquè l'Infant creixerà fins a assolir la més gran maduresa: Ell esdevindrà l'amic dels pobres, dels marginats, dels malalts, dels que se li acosten amb bona voluntat. Ell compartirà la seva vida i Ell, sobretot, donarà la seva vida mogut per un amor portat fins a l'extrem, de tal manera que, a la Creu, ho haurà donat tot a tots. Copiant gairebé a la lletra l'Evangelí podríem dir: Com el pare li ho ha donat tot al Fill, així Ell ens ho dona tot a nosaltres. La tarda de la Pasqua donarà als seus la pau, el perdó, la joia, la missió de ser els seus testimonis. En resum, els donarà l'Esperit de la Veritat i de l'Amor.

Néixer i créixer per Nadal. Maria contemplà també el néixer i el créixer de l'Església primitiva. Tan de bo contempli també la nostra renaixença, el nostre camí de conversió i de maduresa.

El néixer i el créixer en la pregària: Un recomençar a pregar tan senzill com ho és el Parenostre, be'n dit, a poc a poc, de tant en tant. És la pregària que ens ensenya Jesús. Un recomençar a trobar el nostre lloc en el Banquet de la fracció del pa de la

Vida. És la comunitat de tots els pecadors. En ella madurarem en la fe i en l'esperança.

Néixer i créixer en l'amor. Penso en l'amor de les parelles. Cal a vegades un renaixement en la tendresa, després d'un amor il·lusionat o apassionat. Penso en l'amor afectiu i efectiu als pobres de la terra. Ja que el dia que tota l'Església, amb tota la gent de bona voluntat, hàgim trobat la manera realista "d'ajudar principalment els pobres, tant individus com pobles, que puguin ajudar-se ells mateixos i desenvolupar-se posteriorment" (Gaudium et Spes, 69), aquell dia serem feliços de debò i l'Església postconciliar estarà realment "aggiornata" (posada al dia) davant de Déu i dels homes. ¿Com ho farem per estimar i ajudar? Qualsevol símbol és bo per començar: per petit que sigui mentre sigui real i eficaç. La qüestió és començar sense pensar-ho gaire, perquè el qui comença —el qui neix— a més de fer infinitament més que el que no fa res, posa en marxa el dinamisme d'acció creixent que és propi de l'Evangelí, segons el qual hom comença repartint cinc pans i dos peixos i acaba en la solidaritat real amb tots els senzills... i amb Déu.

Néixer i créixer en la fe, en l'esperança i en l'amor. Fins a arribar a la mesura de la maduresa que és el Crist. Els infants, els joves, fins i tot els Nicodemus ja ancians són cridats a néixer de nou!

Josep M.ª Rovira Belloso

PER NADAL, VÉENEN ELS FREDS,
I ELS CAMINS SÓN PLENS DE GEBRE,
MISSA DEL GALL, EL PESSEBRE,
EL TIÓ, I ELS PASTORETS.

(Preludi de "La Flor de Nadal")

LA FLOR DE NADAL

Lletra: Francesc A. Picas

ELS PASTORETS DE L'AMETLLA DE MEROLA

*Un espectacle teatral realitzat amb la més acurada tècnica moderna
Uns "Pastorets" que inclouen tot el sentit bíblic, doctrinal i popular de
la festa de NADAL*

**UNA TRADICIÓ NADALENCA QUE OFERIM A TOTES
LES FAMÍLIES DE CATALUNYA**

DIES DE REPRESENTACIÓ

26	DESEMBRE	1985	Sant Esteve
29	DESEMBRE	1985	Diumenge
1	GENER	1986	Cap d'Any
6	GENER	1986	Diumenge-Reis
12	GENER	1986	Diumenge
19	GENER	1986	Diumenge
26	GENER	1986	Diumenge
2	FEBRER	1986	Diumenge

**HORA DE LES
REPRESENTACIONS**
Tarda, a 2/4 de 5

COMANDA D'ENTRADES

A L'AMETLLA DE MEROLA
RAMON RIERA - Carrer Vell, 18 - Tel. 839 02 36
de 7 a 10 del vespre. Dissabtes d'11 a 2 de la tarda.

A BARCELONA
JOAN COSTA I FERRER - C. Menorca, 94-98 2.º D
Telèfon 313 15 49

A MANRESA
VIATGES BAIXAS, S.A. - Carretera de Cardona, 2
Telèfons 872 41 16 - 872 11 04

A VIC
JOSEP SERRA I MANENT Carrer Verdaguier, 6
Telèfons 885 21 61 - 886 39 47

Prefixa telefònic de Barcelona (93)
Situació geogràfica: Carretera de Manresa a Berga,
kilòmetre 21.

Segons que consta en un pergami datat l'any 1360

Durant el segle XV ja es representava un "Pessebre Vivent" a la catedral de Girona

M. CABALLÉ

GIRONA.— El canonge i cronista oficial de la Ciutat, doctor Jaume Marquès, ha fet un descobriment important pel que fa a la tradició pessebrística de Catalunya en trobar un pergami de l'any 1360 que parla de la representació del Naixement a la catedral. Aquest document es guardava a l'arxiu de la mateixa seu i forma part del llibre anomenat "Consueta", que ja recollia els usos i costums del primer temple diocesà.

L'interessantíssima troballa es deu a la tasca investigadora del canonge i cronista oficial de la ciutat Dr. Jaume Marquès qui demostra fefaentment com el "Pessebre Vivent" en aquell temps era conegut com la "representació del Part de la Verge"

El pergami diu que mentre els clergues cantaven les pregàries de matines "es podia fer una pausa per a la representació del Part de la Verge". I adverteix que en aquest cas a "la cinquena lliçó es fa la repre-

sentació dels Profetes".

El doctor Marquès afirma que es tractava, doncs, d'un autèntic "Pessebre Vivent" que es representava dins la mateixa catedral, interrompent el rès de Matines. Això ho confirma el

fet que a l'antiga col·legiata de Sant Feliu, a pocs metres de la catedral, s'hi ha trobat també un "costumari" que repeteix pràcticament la cerimònia que es feia a la seu.

Per altra banda, el cronista de Girona, Claudi Girbal, del segle passat, ja va donar a conèixer la representació de la catedral, si bé es planyia de no haver trobat el text que deuen declamar els actors durant la representació. Tampoc no han tingut més sort altres historiadors i professors de literatura que han fugat per l'arxiu en busca del text esmentat.

També el "Martiri de Sant Esteve"

En canvi, també s'ha trobat una referència clara a la representació del "Martiri de Sant Esteve" que es feia l'endemà de Nadal. Igualment consta una representació del dia de Pasqua que s'anomenava de "Les Tres Maries".

Aquesta darrera era més popular i sofrí modificacions que consten en documents posteriors. En tots aquests casos es representava "en viu" el fet que es volia commemorar o celebrar.

El doctor Marquès creu que pel "Pessebre Vivent" no s'utilitzaven pas bèsties de veritat, com podrien ser el bou o la mula. Més aviat fa pensar que serien de fusta, de cartró o d'una altra matèria.

En canvi, és probable que els pastors, de carn i ossos, presentessin a Jesús i la seva Mare petits animals domèstics, com xais, coloms o pollastres. La presència d'un bou i una mula dins el temple hauria semblat segur una irreverència mentre que la dels altres animals no, ja que en la mateixa Escriptura es parla dels colomins que oferiren Josep i Maria al sacerdot d'Israel el dia de la presentació de l'Infant. De fet, també se sap que ja en aquella època es posaven figures de grans proporcions, de fusta o de terra cuita, dins de les esglésies. Aquestes figures eren fets sovint per escultors famosos.

En aquest aspecte, Girona té dades de l'existència de pessebres molt antics, fets amb figures inanimades. En el mateix claustre romànic de la catedral s'hi pot veure una representació del Naixement en forma escultòrica, en relleu.

En una cara del capitell d'una columna s'hi presenta l'Anunciació de l'Àngel a Maria i en la cara següent hi ha la Verge ajaguda sobre una mena de llit, tenint més amunt una menjadora amb el bou i la mula. En la cara següent hi apareixen els Reis de l'Orient i, finalment, en la quarta cara del capitell es veu l'Adoració dels Mags.

Aquest pessebre escultòric data del segle dotze. Però encara és probablement més antic un capitell similar que es troba en un altre racó del mateix claustre.

També en el claustre de l'església gòtica de Sant Domènec s'hi troba una representació del Naixement en relleu, similar al dels capitells de la catedral i de Sant Pere de Galligans.

Abans que els pessebres de sant Francesc d'Assís

A la vista d'aquestes dades el doctor Jaume Marquès afirma que "és evident que la tradició pessebrística de Girona és antiquíssima, que és anterior a les iniciatives de Francesc d'Assís i al desenvolupament italià". El canonge gironí afegeix que "és com una floració espontània i autòctona del romànic català, que també fou l'expressió monumental del sentiment espiritual del nostre poble i de la religiositat catalana de tots els temps".

El doctor Marquès recorda que "generalment hom creu que el pessebrisme a Catalunya i a la Península Ibèrica prové de Nàpols, on s'havia estès molt a les darreries del segle quinze i degut a les relacions comercials entre aquella ciutat i Espanya". Però afegeix: "Jo crec modestament que aquesta idea de la importació italiana s'ha de revisar curosament perquè hem dit que l'apogeu del pessebrisme italià data de finals del segle quinze, mentre que ja hem vist que a Girona ja es trobava en ple desenvolupament a mitjans del catorze".

La representació del Naixement a la catedral per aquesta època "era una escenificació dialogada on entraven àngels, pastors, la Sagrada Família i el bou i la mula amb la menjadora". És obvi que "aquests animals eren figures plàstiques prefabricades i que la menjadora seria també un objecte deixat per alguna família, però els éssers humans i els àngels eren persones vives que dialogaven entre elles". És dir: un autèntic "Pessebre Vivent".

CATALUNYA ROMÀNICA

Director de l'obra:
Jordi Vigué

24 volums

Relligats en pell i amb estampacions en sec, or i vermell.

12.000 pàgines

23.000 il·lustracions

Més de 300 historiadors, arqueòlegs i investigadors catalans estudien la història i l'art de l'època que va veure néixer Catalunya.

Un important esforç editorial i tècnic per tal que pugueu tenir a la vostra llar una veritable joia, feta amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya i sota l'alt patrocini de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO).

ENCICLOPÈDIA CATALANA

Estic interessat a rebre més informació sobre les obres marcades amb una X, en condicions especials de subscripció.

Catalunya Romànica
Història Natural dels Països Catalans
Gran Enciclopèdia Catalana
Gran geografia comarcal de Catalunya

Nom _____
Adreça _____
Població _____
Tel. _____

DIGEC, S.A. Av. Diagonal 357, 08037 Barcelona

Cantata de Nadal

INTROIT

Buida establia del meu cor,
no les pressents, les merave-
lles
que filaran pastors i estrelles
i àngels de Déu, en dolç acord?

No veus Josep? No veus Maria?
Llurs noms figuren ja al padró,
i esperen veure l'Infantó
que en el misteri s'anuncia.

Ja els tens inscrits, Cèsar
[August!
Són, entre tants, un altre nom-
[bre.
Que es fonguin ara com una
[ombra,
sense recés, pel món adust!

A Natzaret fou la partida,
i l'arribada és el portal.
Oh Cèsar, ton edicte val
com a pregó de nova vida.

Obre't, cor meu, que cau la nit.
L'ombra del Pare ja s'atansa,
i s'hi reclina l'esperança
dels salms llegats pel rei David.

II

COL·LECTA

No sents, cor meu, la nit-
la nit dels segles, closa?
Sense dolor ni crit
infantarà l'esposa.

¿No veus com l'infinit
se't va acostant i es posa
damunt mateix del pit
per admirar l'esposa?

¿No sents la nit, cor meu,
tan gràvida de Déu,
que sembla que es clivella?

¿No veus quina claror
que ve pel senderó,
en forma de donzella?

III

EPÍSTOLA

Passeu, Maria;
passeu, Josep.
Mon cor us rep
com l'establia.
Passeu, Josep;
passeu, Maria.

IV

GRADUAL

Qui us ha dut, qui us ha dut,
oh Josep i Maria,
a la buida establia
del meu cor mig romput?

¿Qui us ha dut, qui us ha dut,
que heu omplert d'alegria,
oh Josep i Maria,
ma buidor i solitud?

Ara us veig al meu cor
com us veig al pessebre.
S'ha desfet la tenebra,

sento el plany de la mort,
i em penetra el caliu
de la llar del Déu viu.

Al·leluia, al·leluia!
M'ha nascut el Senyor.
El Senyor s'ha fet home dins
[meu.
En el plor del Nadó

El Nadal del poeta

Els nostres poetes s'han complagut cantant el Nadal. Diríem que tots des d'algun punt de vista de la seva humanitat, s'han sentit colpits per l'esdeveniment que ha canviat la història o, millor dit, que ha iniciat la història.

Des de les místiques tendreses de Verdader a l'agredolç poètic de Sagarra. Des de la serenitat maragalliana al calculat sil·labeig de López-Picó.

I entre ells, aprofundint en el misteri de Nadal, gairebé fent teologia poètica, tenim l'humil Bertran i Oriola el qual, al meu entendre, és qui millor ha sabut endinsar-s'hi i cantar-lo, amb perfecta simplicitat.

Els qui vam tenir el goig de tractar-lo, de ser-li amics, potser fins i tot impacientment esperàvem la seva anual nadala que puntualment ens arribava pocs dies abans de la diada. Era, normalment, un perfecte sonet que glosava algun aspecte del gran dia i que ens apropava íntimament al Nadó. Eren uns versos que, per uns moments, ens feien oblidar del

batibull materialista que ens envolta i ens ofega, i que ens duia una alenada d'aire pur.

Però Bertran i Oriola no s'havia limitat a cantar el Nadal amb els seus sonets i altres composicions commemoratives. Va penetrar-hi, va sentir-lo tan endins, que va poder escriure, ell confessava que sense saber com s'hi havia trobat, la seva CANTATA DE NADAL, seguint l'antiga litúrgia tridentina. Estic segur que també l'hauria escrit a través de l'actual renovada litúrgia i, potser, li hauria servit per ampliar-la gojosament.

En homenatge al poeta, servint els nostres lectors, transcrivim íntegrament la CANTATA DE NADAL. I tant de bo que la seva lectura ens ajudi per participar més en les nostres celebracions nadalenques.

I, com el poeta i amb el poeta, deixeu-me exclamar: SANT NADAL!

ORIOI CAMPS

s'il·lumina la glòria de Déu
Al·leluia!

V

EVANGELI

I la nit infantava un estel
quan la Verge son Fill infantava,
i ara passa adorant pel meu cel
cap al cel de l'Aràbia.

Ai, Jesús de la meua establia!
Ai, portal de Betlem del meu
[cor!
Ai, la nit que l'infant desclòia!
Ai, encens, mirra i or!

¿Amb quin vol se m'ha endut
[el meu temps,
que ja em sento enlairat a l'ini-
[ci?

Oh cor meu, com uneix els ex-
[tremes
aquest faust natalici!

Seguirem el camí en el seu lli-
[bre:
tot el món se'ns farà resplen-
[dent.

Cor, contempla: la pàgina vibra.
El passat és present

I per aquells voltants hi ha-
via uns pastors que passaven
la nit en vetlla guardant el ra-
mat. I un àngel del Senyor se'ls
aparegué, i la llum del Senyor
els circumdà, i s'estremiren
amb gran temença. I l'àngel di-
gué: No temeu, que us porto, a
vosaltres i a tot el poble, la bo-
na nova d'un gran goig: us ha
nascut avui el Salvador, que és
el Crist Senyor, a la ciutat de
David. I això serà per a vosal-
tres el senyal: trobareu un in-
fantó faixat amb bolquers din-
tre d'una establia. I sobtosa-
ment s'ajuntà amb l'àngel un
estol de la milícia celestial
lloant Déu i dient:

Glòria a Déu en les altures
i a la terra pau als homes de
[bona voluntat.
(Sant Lluç, II,8-14)

Ai, cor meu que ara em fas
[d'establia,
també un temps em vas fer de

[pastor
quan cercava la llum que irra-
[dia,
pel seu Fill, el Senyor.

I ara en tu, convertit en portal,
vaig gustant el joiós espectacle
del seu néixer en silenci—iNadal
que renova el miracle!

Oh, l'Infant—la Paraula increa-
[da!
Adorem-lo, besem-lo, cor meu.
que naixent ens ha dut la calla-
[da
melodia de Déu.

Si pel Verb el silenci és sonor,
jo m'acosto a l'Infant de Maria
i li porto vint segles d'amor
en la nit d'aquell dia.

VI

OFERTORI

Mentre Ell bressola la lluna i el
[sol
i l'estelada, que apar que somia,
canta, cor meu, la cançó de bres-
[sol
que més escau a l'Infant de Ma-
[ria.
Canta, cor meu, la cançó de
[bressol.

Dorm, Infant, dorm.
Tu que el món embolcalles,
dor, Infant, dorm
a l'escalf de les palles.

Dorm, Infant, dorm
entre el bou i la mula.
Dorm, Infant, dorm:
cremaré la cugula.

Dorm, Infant, dorm
com io en Tu dormiria.
dorm, Infant, dorm
amb Josep i Maria.

Dorm, Infant, dorm.

VII

SECRETA

Oh sang meua, sang del Crist,

sang del meu cor que hauràs
[vist

i sentit la Bona Nova:
ara que el tens a la cova,
afueix al Cor del Crist!
Dóna-te-li tota, sang,
tu que tornes cada dia,
amb escriu, a ma establia
per la cova del seu flanc
— Betlem de l'Eucaristia!

VIII PREFACI

Per la llum del primer dia,
per la llum de l'establia,
pel bolquer de què es vestia,
donem gràcies a l'Infant.

Per la humil Verge Maria,
per l'espòs que li escollia,
per l'estel d'epifania,
donem gràcies a l'Infant.

Per la sang que ens redimia,
pel secret d'Eucaristia,
per l'enyor que ens infonia,
donem gràcies a l'Infant,

Sant, Sant, Sant!

IX COMUNIO

Delicadament retinc
la pau que ens ha estat canta-
[da.

¿No sents, oh cor meu, el dring
de les gotes de rosada?

Jesús, rosada del cel,
rei pacífic, t'esperava.
Dalerós, com Israel,
mirava la volta blava.

Cel i Tu sou dins de mi
— ai, pregona companyia! —
i em veig néixer del teu si,
claredat de l'etern dia.

Oh Jesús, oh Déu Infant,
fes-me viure en el teu cant!

X

POSTCOMUNIO

No la sents, cor meu, la nit-
la nit dels segles, desclosa?
Sense dolor, sense crit
ha donat a llum l'esposa.

¿No veus el Déu infinit
amb quin abandonó reposa,
vetllat pel seu Esperit,
a la falda de l'esposa?

¿No la sents, la nit, cor meu,
plena de l'amor de Déu-
inefable meravella?

¿I no veus la resplendor
que irradia el Crist Senyor,
Fill de la Mare Donzella?

Com Vós, Maria,
guardi el meu cor,
feble establia,
aquest tresor.

Per qui us naixia
i ens va naixent,
amb alegria
cantem amén.

XI

ÚLTIM EVANGELI

En el principi era el Verb,
i el Verb era amb Déu,
i el Verb era Déu.
Ell era en el principi amb Déu.
Totes les coses per ell foren fe-
[tes,
i sense Ell res no fou fet del que
[ha estat fet.

I el Verb es féu carn,
i habità entre nosaltres,
i hem contemplat la seva glòria,
glòria com d'Unigènit del Pare,
ple de gràcia i de veritat.
(Sant Joan, I,1-3 i 14)

Al·leluia, al·leluia!
Glòria a Déu per la Llum de la
[glòria,
glòria a Déu pel seu Verb en-
[carnat,
glòria a Déu per l'Amor que ens
[l'ha dat
i a la Verge que el duia!
Al·leluia!
Glòria a Déu, glòria a Déu, glò-
[ria a Déu!

DE PRÒXIMA APARICIÓ

AFINANT

Per Mn. Joan E. Jarque i Jutglar.

N.º 3 de la col·lecció "Cultura i Pensament"

PROP DE 300 "AFINANTS" APLEGATS EN
UN SOL VOLUM

1r. "L'Home" - 2n. "El País" - 3r. "La fe" - 4r. "Jesucrist"
- 5è "Maria" - 6è "L'Església" - 7è "El successor de Pere"
- 8è "Evangelització" - 9è "L'Any cristià" - 10è "l'Ésser
cristià" - 11è "Vida cristiana".

Els Reis d'Orient són escenificats camí de Betlem

El Pessebre Vivent de Corbera es presenta aquest any amb novetats molt importants

CORBERA DE LLOBREGAT. — L'Entitat Amics de Corbera, organitzadora del Pessebre Vivent de Catalunya, ha introduït per primera vegada en les seves representacions, una magnífica escena dels Reis de l'Orient fent camí cap a Betlem.

Aquest quadre ple de vida i moviment, el poden contemplar molt bé, tant els grans com els petits, des d'una plaça construïda prop del Naixement on caben tres mil persones, ja que els Reis, amb els seus patges, apareixen majestuosament en un cim de l'entrada del recinte natural de la Penya del Corb, i desapareixen darrera la tossa de roques rogenques per poder estar presents el dia 6 de gener a l'adoració de l'Infant.

El nombre programat de representacions del Pessebre Vivent de Catalunya per aquestes festes nadalenes, és de vint actuacions des del segon diumenge del present mes de desembre, començant a partir de les set de la tarda en dissabtes i vigílies; festius i diumenges a les sis; això si el bon temps ho permet, perquè el Pessebre Vivent de Catalunya té per teulat els estels, i per estatge la imponent Penya del Corb en el marc grandios del caramull paisatge muntanyenc de Corbera de Llobregat.

Una altra novetat, segons m'explica el senyor Josep Rodrigo, president de l'entitat Amics de Corbera que me'l trobo sobre del terreny treballant i dirigint amb la barretina vermella al cap; home actiu i un dels més entusiastes fundadors del Pessebre Vivent, és que s'estan construint unes quadres per a rebre camells i poder-los mantenir dintre del recinte al temps que calgui.

Respecte al percentatge de persones que vénen visitant el

Pessebre, el senyor Rodrigo em fa saber que si no es veuen obligats a haver de suspendre cap representació, esperen que visitaran el Pessebre Vivent de Catalunya, dintre d'aquestes festes de Nadal, més de vint mil persones.

Fe d'un poble per una obra cristiana

En el Pessebre Vivent són reproduïts vuit moments importants del Naixement de Jesús; l'Anunciació de l'Àngel a Maria; l'Anunciació als pastors; El camí de Josep i Maria cap a Betlem; El Naixement; l'Adoració dels pastors; la fugida a Egipte; el retorn de Natzeret i la casa de Natzeret amb d'altres expressions plàstiques sobre la història i el misteri de Nadal.

Resulta interessant també que una vegada vist el Pessebre, el visitant pot plasmar la seva crítica en unes butlletes enquesta que es reperteixen entre l'assistència, perquè si és voluntat d'ells, donin la seva opinió sobre les representacions, preguntant si troben bé el preu d'entrada que és de 300 pessetes pels grans amb preus especials per la gent d'edat i per als infants.

Les enquestes són guardades, estudiades i ateses dintre del que cap. Prova d'això, és que en un miler de recollides trobaven a faltar-hi els Reis que avui ja formen part del Pessebre Vivent de Catalunya.

Quant als actors que participen en les tasques de representació, sumen unes 180 persones que varien des de l'edat de setanta anys fins a menuts de quatre anys i mentre uns interpreten els diferents personatges com a figures de pessebre, altres treballen amagats fent les feines que van lligades al

bon funcionament de les representacions, i el més bonic de tot és que tothom hi acut desinteressadament i amb gran il·lusió, i actuen conscients del fet, així ho descriu el programa: Porten el fred a la cara i el caliu al cor!

Comprensió del missatge de Nadal

El cost del muntatge de l'obra del Pessebre, enguany passa dels quatre milions de pessetes, i el president d'Amics de Corbera em diu ben clar que no reben cap subvenció d'organismes oficials; però en canvi, començant per l'Ajuntament, tot el poble de Corbera els ajuda, perquè de cada família hi ha algú que participa en el Pessebre, i també amics d'algunes poblacions veïnes.

La tradició, lligada a la sensibilitat especial humana que té el poble de Corbera de Llobregat, ens demostra a través de les seves manifestacions artístiques i culturals una viva fe cristiana i l'expressa en el seu Pessebre Vivent, el primer que es va fer a Catalunya amb gran enginy, reconegut i popular, és d'actualitat i també el més important de cara a fer sentir el Nadal en cada moment històric, per-

què el seu guió, no és res més que la proclamació senzilla i estricta de la narració evangèlica, aplicant al Pessebre Vivent uns fons de música i de cants amb glosses de prosa i de poesia que sensibilitza i proporcioneu una millor ambientació per a comprendre el missatge nadalenç.

L'originalitat del Pessebre està també amb la forma atàvica catalana, perquè els visitants que vénen d'arreu de Catalunya, de l'Estat Espanyol i d'altres llocs del món, han de caminar entremig del gran escenari si volen seguir bé el Pessebre, i la naturalesa del paratge on es representa és tan agraciada que captiva els visitants fent-los sentir, en alguns casos, participants actius del mateix espectacle.

Cosa semblant passa amb l'originalitat del nom "Pessebre Vivent de Catalunya", com si fos únic, però aquest nom va ésser escollit per diverses raons: Una perquè interpreta fidelment la concepció catalana del pessebre, com he assenyalat abans, l'altra perquè Corbera ha estat sempre un poble plenament integrat en els Països Catalans i sempre molt obert als altres pobles donant marge a la partici-

pació i col·laboració en el seu Pessebre Vivent.

Quaranta milions de pessetes en obres

L'Arquitecte Municipal de Corbera de Llobregat, que va fer un càlcul superficial de l'obra que s'ha fet durant tots aquests anys en la Penya del Corb des de les primeres representacions del Pessebre Vivent, valora, comptant els edificis, instal·lacions de llum i de so, camins, tanques, plaça, vestuari i altres utilitats, en quaranta milions de pessetes el que s'hi ha construït.

Cal tenir en compte que el terreny que abraça el recinte del Pessebre Vivent de Catalunya té una superfície de 400.000 pams, dels quals 200.000 són de l'entitat Amics de Corbera, i la resta és d'altres propietaris que cedeixen gentilitment i desinteressadament les seves terres per portar a cap l'escenografia dintre del medi natural de la Penya del Corb, on les balnes en la nua roca rogenca, els brolladors i fonts d'aigua clara i el bosc de pins i alzines que envolta els contorns captiven l'ànima del creient.

Aquest any, els organitzadors del Pessebre han instal·lat vuit quilòmetres de cables elèctrics, set-cents projectors que donen una gran il·luminació i vuitanta altaveus que omplen la vall de cants i música nadalenca.

L'any vivent, per les Festes de Nadal, el Pessebre Vivent de Catalunya entrarà en el seu vint-i-cinquè aniversari i els organitzadors tenen projectat fer per aquella diada una gran festa de convivència cristiana.

Pere Orriols i Aranguren

Un museu al carrer.

Imatges i tècniques dels rètols comercials a Catalunya.

Un recorregut nostàlgic, suggestiu i apassionant per l'espectacle visual dels rètols, símbols, anuncis i decorats de les diverses èpoques, estils i procediments.

Lletres, imatges i tècniques dels rètols comercials a Catalunya.

Coca-Cola

Sabor únic!

Coca-Cola és així!

L'acolliment de Betlem, o com la Història ha maltractat injustament tot un poble

Nosaltres, els occidentals, hem arribat a creure que Josep i Maria, els pelegrins de Natzaret, en arribar a Betlem, se'ls haurien tancat totes les portes, segurament per pobres, i Jesús hagué de néixer fora vila, en una cova. Diu sant Lluc: "Mentre es trobaven allí, arribà a Maria el temps del part; va passar al món el seu fill, el Primogènit. El va embolcallar i l'ajagué en un pessebre, perquè no hi havia allotjament a l'hostal". (2, 6-7).

És molt estrany que no fossin acollits a Betlem. Precisament en el món israelita, i semita, l'hospitalitat és més que una virtut: un deure sagrat. L'acollir el pelegrí és tingut pel semita com un honor, una dignitat, una gràcia del cel. "Senyor, —li diu l'hebreu al pelegrí— si he trobat gràcia als teus ulls, et prego que no passis de llarg per casa. Aquí tindràs aigua per rentar-te, ombra per refrigerar-te. Et portaré pa, i et referàs". (Gènesi 18.3-5).

¿Com s'explica, doncs, amb una tal mentalitat, que Josep i Maria no trobessin acolliment entre els betlemites?

En la nostra recent pelegrinació a Terra Santa vàrem tenir l'avinentesa de conèixer i dialogar amb una persona molt qualificada: i experta sobre el tema: El reverend John Sansur, fill de Betlem,

sacerdot llatí, rector de Taybeh, estudiós de l'Esclat, i coneixedor profund de la història i dels costums del seu poble. Ningú com ell per aclarir-nos aquest punt obscur i estrany de l'allotjament de la Sagrada Família.

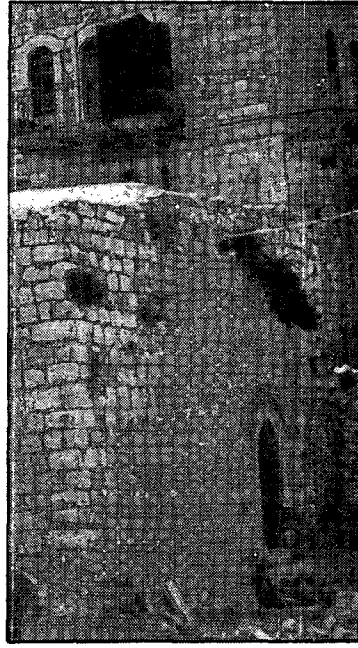
"Betlem —ens fa observar— basteix les seves casetes de pedra, com la majoria de pobles palestins, sobre el coster de la muntanya, bo i aprofitant les balmes o grutes naturals que tan es prodiguen en aquest terreny."

"Les cases de l'estil antic no tenien finestres. Només una obertura al sostre. Formaven dues dependències superposades. La de baix, el soterrani, que es ficava una mica dins la gruta de la muntanya. Era destinada a quadra o pessebre dels animals. L'estança de dalt, més espaiosa, era el lloc habitable de la família."

Hem visitat, amb el reverend Sansur, una d'aquestes casetes antigues. Obrim la porta d'entrada, i apareixen dos breus ramals d'escaleres. Les que baixen al pessebre, i les que pugen a la sala familiar.

Hem pujat dalt de la sala. La lluernia o claraboia, il·lumina i aireja l'estança. Observem la llar del foc, la taula, una mena d'armari d'obra per rebost, i una part extrema, per llenya i palla.

"A l'hora del descans nocturn, exteniènen uns sacs o malfegues, i

s'hi estiraven per ordre: el pare, la mare, els fills i els altres individus de la casa. Mai cap foraster no dormia amb ells, ni que fos de la parentela. El contrari s'hauria considerat una profanació. Costums ancestrals. Precisament per poder donar acollida als forasters, les cases pairals solien tenir una casa complementària d'acolliment."

"Quan Josep i Maria —prosegueix el sacerdot— arribaren a Betlem, es dirigien, amb tota pro-

babilitat, a la seva casa pairal, amb la idea de la caseta d'acolliment. Però vet aquí ja estava ocupada per uns altres forasters. En realitat, tot Betlem era curull de gent de fora, atrafagada per la qüestió de l'empadronament. I no es va trobar en tota la ciutat un lloc adient per a ells."

"Imagineu la contrarietat, no sols de Josep i Maria, sinó dels propis parents, tan hospitalaris, en no poder trobar una solució satisfactòria. Però els esposos de Natzaret eren allí, i s'havia de prendre una determinació. Aleshores es pensà, com a recurs extrem, a acomodar, el millor possible, la part baixa de la casa, és a dir, la quadra o pessebre. Malgrat tan humil condició, els dos esposos, trobarien, almenys, el recer, el recolliment i la pau que demanava la seva situació. I així, Maria, "va infantar el seu Fill, el Primogènit, l'embolcallà, i l'ajagué a la menjadora."

—Com, doncs, la Bíblia diu que va ser així, perquè no varen trobar lloc a l'hostal?

—La Bíblia, —respon el reverend Sansur— no menciona pas l'hostal. Això es cosa del traductor. La paraula original grega, que es va traduir equivocadament per hostal, és "katàlima", que precisament vol dir la sala gran, la sala habitable de la casa. Aquesta mateixa paraula l'empra l'autor sagrat

per significar el cenacle, el lloc on Jesús celebrà amb els apòstols el sopar pasqual. El "katàlima", el cenacle, era, amb tota seguretat, la sala gran, la sala habitable de dalt, d'una d'aquestes cases d'acolliment.

Jesús, doncs, va néixer en un pessebre, en la part baixa d'una casa, perquè el "katàlima", la part habitable de dalt, ja estava ocupada. Quan els forasters de dalt van acabar la seva comesa i se'n van entornar al seu poble, Josep i Maria, anirien segurament a ocupar el "katàlima", la part de dalt de la caseta d'acolliment.

L'explicació que ens acaba de donar el sacerdot fill de Betlem no pot deixar-nos de satisfer plenament, perquè està d'acord amb els costums dels israelites, i amb la lletra de l'esclat. A nosaltres, els occidentals, només ens resta deplorar una falsa interpretació que ens ha portat a l'extrem de qualificar, amb els epítets més durs, un fet que ben entès, l'acolliment de la Sagrada Família, només posa en evidència la gran virtut d'un poble semita.

Antoni M. Casas

ELS PASTORETS MUSICALS DEL VENDRELL

LLOC DE REPRESENTACIÓ
Teatre "La Lira" del Vendrell.

DIES
25 de desembre i 12, 19 de gener.

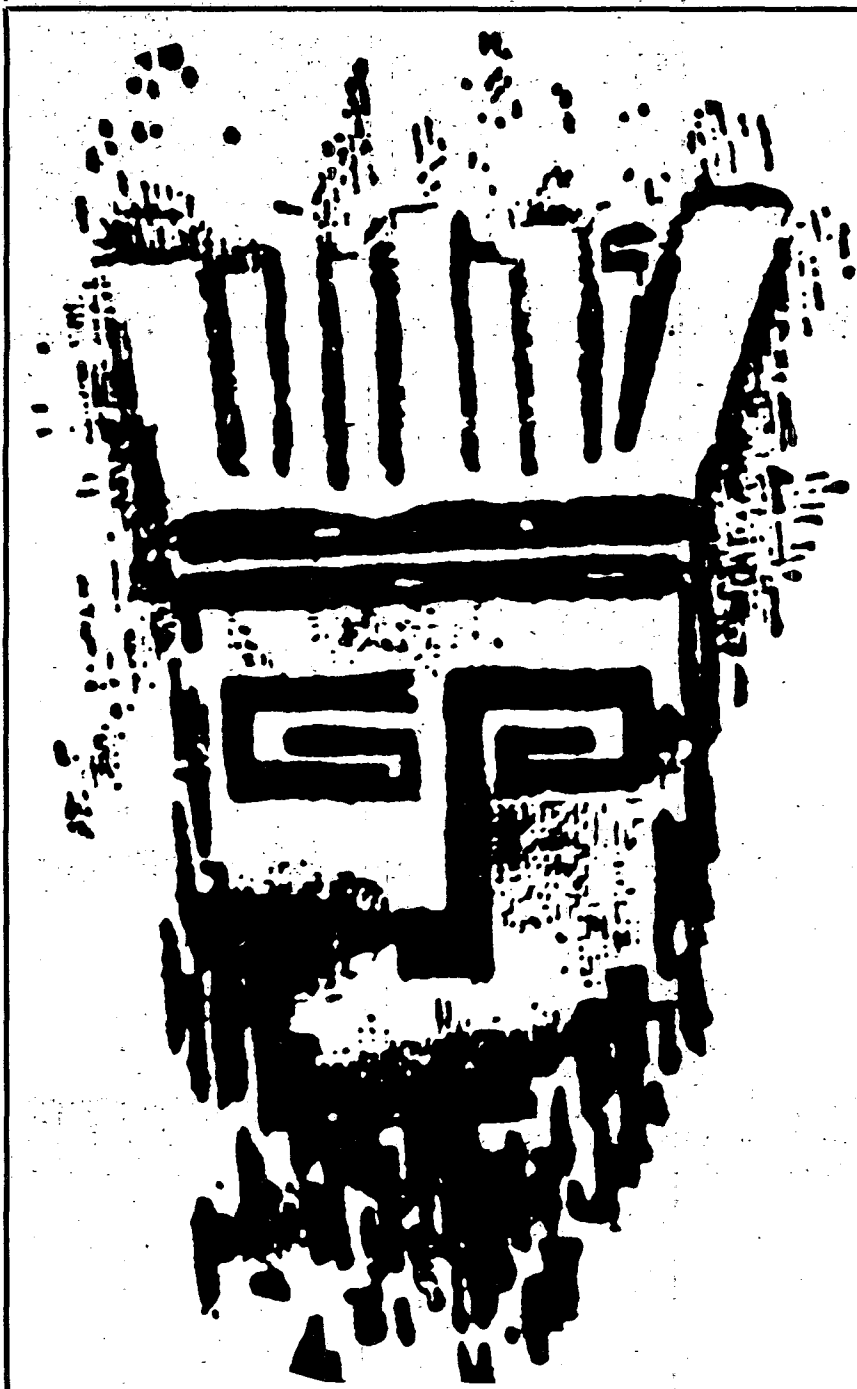
Dies 12, 19 de gener a les 5 de la tarda, per acabar a les 8 aproximadament.

HORARI
Dia 25 de desembre a les 8 del vespre.

PREUS
Butaca: 350 ptes. Infants fins a 8 anys: 250 ptes.
(Bonificació: per a grups de més de 25 persones).

LOCALITATS: EN EL VENDRELL
Per a encàrrecs, venda i informació:
Oficina del Centre d'Iniciatives Turístiques, c/. Dr. Robert, 18.
Telèfon (977) 66 02 73.
Els dies de representació: una hora abans de començar.

TEATRE
Les portes es tancaran mentre duri la representació.
El Teatre "La Lira" està dotat de calefacció.
Apte per a tots els públics.

¿ronda usted los 40?

Si ronda usted los 40 años su jubilación está lejos, pero su planificación debería comenzar ya. Con un Plan de Jubilación de Catalana/Occidente su dinero crecerá con usted.

Mantenga intacto su nivel de vida.

El Seguro de Jubilación de CATALANA/OCCIDENTE es la respuesta válida a la reducción drástica del volumen de ingresos que se producirá en el momento de su retiro. Las rentas de la seguridad social le resultarán posiblemente insuficientes para mantener su ritmo de vida.

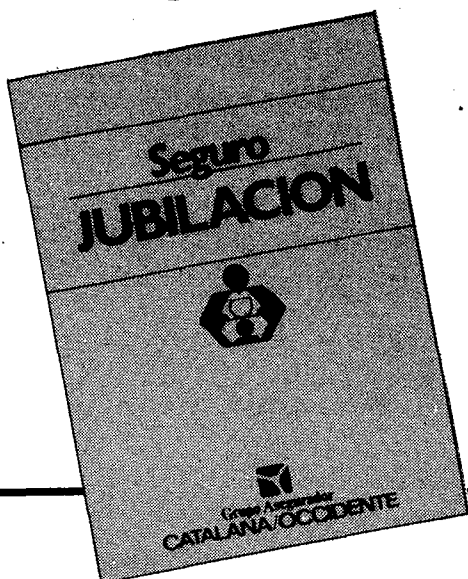
Planifique ahora su Seguro de Jubilación para poder cobrar en el momento de su retiro las cantidades que corresponden a su nivel de vida.

La tranquilidad económica de su futuro.

Puede conseguirla con la Póliza de Jubilación de CATALANA/OCCIDENTE, a través del pago de una discreta cuota que prácticamente no va a mermar sus ingresos actuales y que, sin embargo, proyectada hacia el futuro, se convierte en base de la mejor holgura económica para dentro de unos años.

El Estado favorece el Seguro de Jubilación.

Los seguros de Catalana/Occidente, al igual que otros de carácter similar, disfrutan de una

desgravación de hasta el 15 % del coste de los mismos, que podrá deducirse anualmente de la cuota líquida resultante en el Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas, en las condiciones que marca la Ley.

Haga que su dinero crezca con usted con el Seguro de Jubilación de Catalana/Occidente.

Consúltenos su caso particular sin compromiso

pregúntenos

nuestros Agentes le responderán

**Grupo Asegurador
CATALANA/OCCIDENTE**

Aseguradores desde 1864

Empresa colaboradora de la Candidatura Olímpica

El Nadal a Betlem

Declara el pare Ferran R. Gavilán, missioner de Terra Santa

“Que els pelegrins no vinguin a Betlem per Nadal”

“Els pelegrins de tot el món que vénen a Betlem per Nadal en tornen decebuts. I tenen raó: empenyes, una llengua que no entenen, controls policíacs, hotels atapeïts i molta disbauxa pels carrers. Jo els aconsellaria que vinguessin per Cap d'Any o millor per l'Epifania”, manifesta a “Catalunya Cristiana” el pare Ferran R. Gavilán, un franciscà català que ha viscut fins ara a Betlem i que continua, com a missioner de Terra Santa, residint al país de Jesús.

És interessant conèixer Betlem, sobretot en aquests dies que tot el món recorda la ciutat, com signe de pau i amor.

La ciutat, ocupada pels hebreus

Fins fa poc, Betlem era l'única població de Palestina amb majoria cristiana. La situació ha canviat substancialment amb motiu de la guerra àrab-jueva perquè han vingut molts refugiats de les zones ocupades pels hebreus. Avui dels 25 mil habitants, només 10.000 són cristians: llatins, grecs, armenis, alguns coptes. D'aquests 10.000 uns quatre mil són catòlics, formats per les comunitats religioses; els altres tots són àrabs.

Aquestes dates ens les facilita el pare Ferran que ha vingut uns dies a Catalunya per visitar els seus familiars.

—De què viuen avui els betlemites?

—Són hàbils artesans del nacre, de la fusta i la mareperla, que

elaboren i manufacturen de cara als turistes. També treballen la terra o es dediquen a la ramaderia.

Els italians ocupen el primer lloc com a pelegrins

El pare Ferran diu que les peregrinacions a Terra Santa han augmentat en aquests darrers anys.

—Els pelegrins que ocupen el primer lloc en aquest sentit són els italians, seguits pels alemanys, suïssos i sud-americans. Referent a l'Estat espanyol han augmentat força els pelegrins catalans. Enguany, si Déu vol, la Custòdia de Terra Santa obrirà una “Casa nostra” que formarà part d'una xarxa d'allotjaments, exclusius sempre per les peregrinacions.

—Qui atén pastoralment els cristians de Betlem?

—L'única parròquia llatina, regentada per nosaltres, els franciscans. L'església és la de Santa Caterina, al costat mateix de la basílica de la Nativitat.

El Nadal a Betlem

Sabem que Jesús va néixer en una cova. Així ho ha cregut i ensenyat sempre la tradició cristiana, des de sant Justí (l'any 135), fins als nostres dies. L'evangeli de sant Lluc implícitament parla de la cova, quan diu que per Jesús i Maria no hi havia lloc en la posada i que l'Infant Jesús fou col·locat en un pessebre. Avui encara es poden veure i admirar, als voltants de Betlem, nombroses coves, aixopluc de ramats i pastors, i amb pessebres tallats a la roca. En una d'aquestes coves, la que està sota la Basílica de la Nativitat, va néixer Jesús. El pare Ferran ho detalla.

—Es baixa a la gruta per dues escales. Tres altars assenyalen els diversos fets evangèlics, esdevinguts aquí. Una estrella de plata indica el lloc mateix del naixement del Salvador, segons una inscripció llatina que traduïda diu: “Jesús va néixer aquí de la Verge Maria”. Uns metres a la dreta, es troba el lloc que recorda la menjadora o pessebre, és a dir, on Maria col·locà el seu Fill nadó. Davant el pessebre hi ha un altar, que commemora l'adoració dels Reis Mags. Al costat de la gruta hi ha altres balmes. En una d'elles s'aixeca un altar dedicat als Sants Innocents.

—Com es fa la litúrgia de la vigília i del dia de Nadal a Betlem?

—La màxima autoritat catòlica de Palestina, el Patriarca llatí, presideix la vigília litúrgica. Acompanyat dels clergues i seminaristes, de totes les confessions religioses, entra a la basílica de Santa Caterina per la porta que dona accés al claustre del convent dels franciscans. Quan arriba la comitiva al temple es canta un Tedeum d'acció de gràcies i finalitza el solenne acte.

—Hi ha “Missa del Gall” a mitjanit?

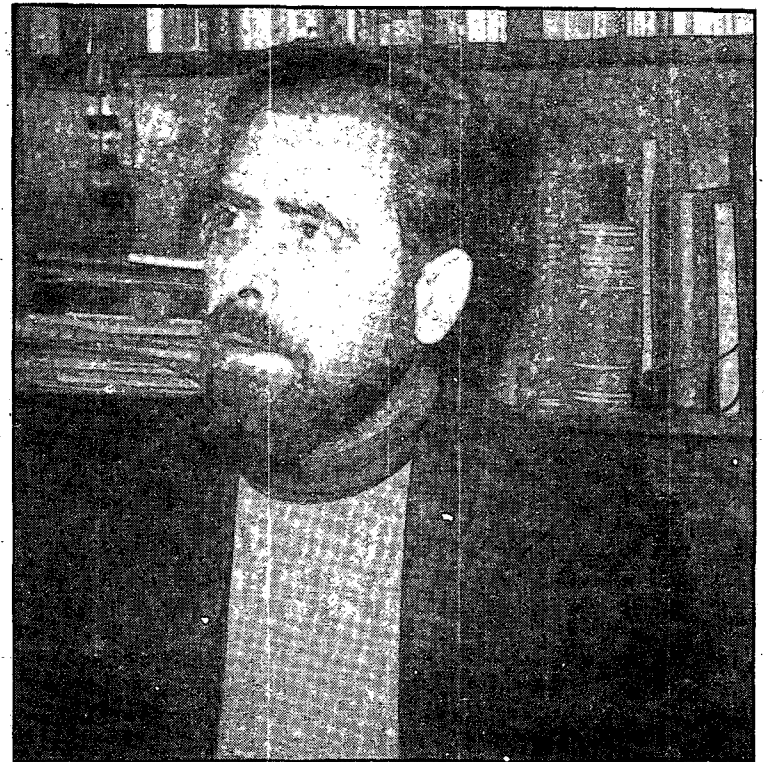
—Sí, a la basílica de Santa Caterina. Se celebra en llatí, però algunes lectures es llegeixen en àrab, francès i anglès.

—Hi cap tothom?

—De cap manera! Ja a l'entrada hi ha un control i només passen els que exhibeixen el tiquet que han adquirit en el “Centre d'informació” de Jerusalem. No pot entrar ningú més; primer perquè l'església no és molt gran, i després pels controls policíacs i del mateix exèrcit, que volen evitar qualsevol atemptat d'última hora. A la plaça de la ciutat col·loquen una gran pantalla de televisió —de circuit tancat— en la qual es pot seguir amb molta dificultat la celebració Eucarística que té lloc a dins la basílica.

—Si la pantalla és gran, per què has dit amb molta dificultat?

—Senzillament perquè a la plaça hi ha tota classe de gent i de creences, que dona peu a certes burles de mal gust. Al mateix temps es donen concerts de músi-

El pare Ferran R. Gavilán, missioner de Terra Santa.

ca organitzats pel Ministeri de Cultura: vénen corals de tot el món. Ja em diràs quin sentit pot tenir llavors televisar les celebracions litúrgiques! Per a mi i per a molts altres missioners de Terra Santa allò és un “xou”. Malgrat tot, vull dir que el comentarista del programa televisiu és un musulmà, que ho fa extraordinàriament bé: ha llegit i aprofundit la Bíblia i ho du a terme amb una senzillesa i unció religiosa captivadores. Acabada la Missa solemne el Patriarca pren la nimatge del Nen Jesús i s'organitza la comitiva cap a la gruta. La imatge és col·locada damunt l'estrella de plata on indicà que va néixer Jesús, mentre es canta aquell text: “Aquí nasqué i fou reclinat després en un pessebre”. El cor de frares i fidels continua cantant l'anunci dels àngels: “Glòria a Déu en les altures i pau als homes de bona voluntat”. Immediatament es comencen a dir misses durant tota la nit fins a la matinada en l'altar del pessebre. El Patriarca la dirà a les nou del matí del dia de Nadal. Entre el repertori musical hi han cançons àrabs molt sentimentals i melodioses.

Consells als pelegrins que volen anar a Terra Santa

—Ferran, què aconsellaries als pelegrins que volen anar a Betlem per Nadal?

—Que no vinguessin aquest dia, com et deia al principi. És clar; la gran il·lusió per un creient és poder dir: “Aquest any he passat la nit de Nadal a Betlem”. Però ja t'he dit que en tornen desil·lusionats. I tenen raó, per tot el que hem co-

mentat. Val més que vinguin un altre dia dins el cicle de les festes nadalenes.

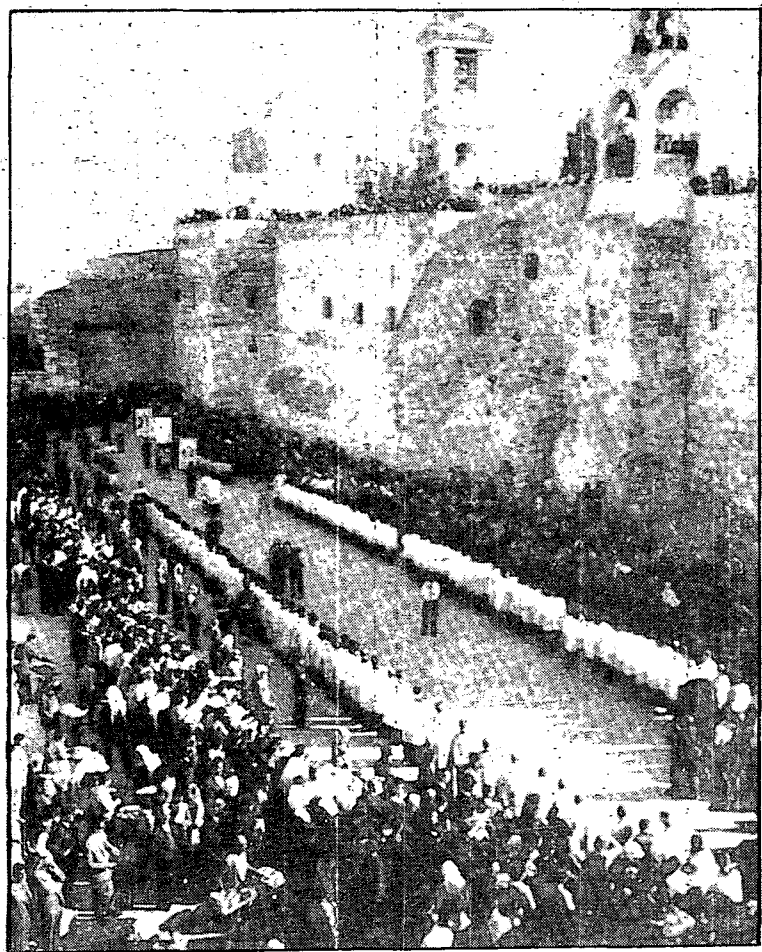
El pare Ferran també diu que és millor no comprar cap “souvenir” a Terra Santa, perquè costen un ull de la cara i sempre hi cap les petites estafes, amb el mal costum de l'àrab que sempre regateja. Per ell el regateig és tot un art, i s'aprofiten dels pelegrins. Val més adquirir els objectes en les delegacions de Terra Santa que hi ha a tot el món. Concretament a Catalunya, la Delegació radica al carrer de Santaló, 80, de Barcelona. Es troben de més qualitat i amb preus normals, confeccionats i vinguts directament de Betlem o Jerusalem.

—Què més els aconsellaries?

—Que si vénen a Terra Santa per veure pedres o monuments arqueològics, que no es moguin de casa o que visitin altres llocs del món, que n'hi ha de millors. Palestina amb ulls de turista no té cap atracció ni significació. Cal anar amb esperit religiós, amb una gran fe, deixant a part la imaginació i els prejudicis. Reconec que els pelegrins de Catalunya vénen gairebé tots amb aquestes predisposicions, perquè han tingut guies molts bons, que els han preparat el viatge a la llum de la Bíblia i de la tradició cristiana.

Avui el pare Ferran, després d'uns estudis musicals a Roma, és l'organista de Sant Salvador de Jerusalem. Està disposat per a tots els lectors de “Catalunya Cristiana” que vulguin visitar el país de Jesús, a ser un d'aquests guies bons.

Francesc Gamissans

Betlem. Vigília de Nadal: la processó en la plaça de la Basílica de la Nativitat.

m i a Amazones

Un aspecte important del Nadal a l'Amazones i a tot Colòmbia és la novena de preparació. És quan més es canten les nades. Abans de néixer Jesús, ja canten recordant l'adoració dels pastors

i dels Reis mags. Naturalment, les nades són "villancicos", alguns de ritme llatino-americà, altres d'importació hispànica i alguns —ben curiosos!— manlevats del repertori català.

Les festes en plena selva colombiana

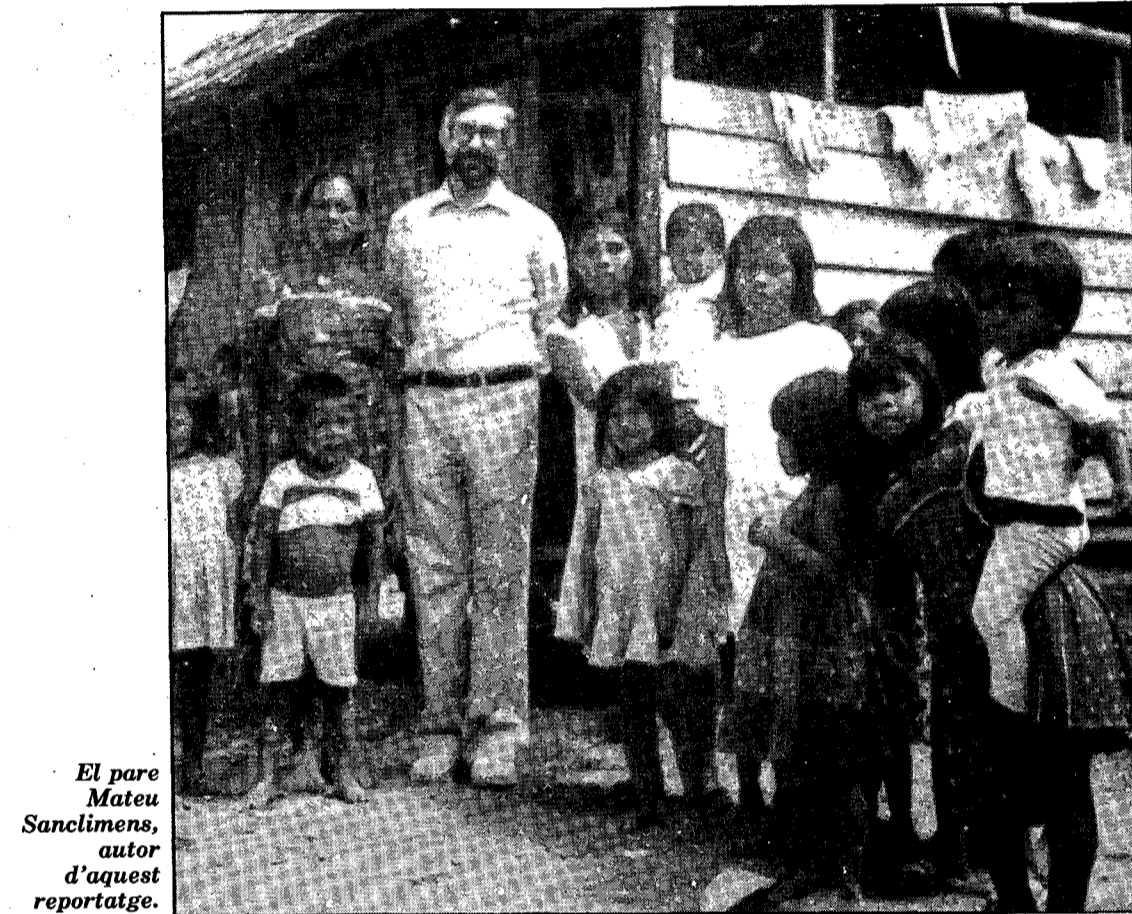
"Catalunya Cristiana" em suggereix escriure una narració de com se celebra el Nadal entre els nadius de l'Amazones. Recordaré solament alguns fets.

"Les cuques de Nadal"

Popularment, el Nadal s'havia acabat amb l'espèctec final de la Missa del Gall. Però, per a mi, l'experiència que us passo a relatar queia ben bé dintre el temps de Nadal, car pels catalans és Nadal fins als Reis. Pujava jo xino-xano de la caseta on vivia, situada a un centenar de metres de l'aigua, cap a la part alta del pujol o "loma", on hi ha la capella. Eren quarts de sis del matí. Les clarícies del dia tenyien de colors tènues els núvols endormiscats de l'horitzó. El clima en aquestes primeres hores era primàveral. Ocells i ocelles començaven a refilar. El meu esperit se sentia jove com el dia, i lliure com els ocells. Vessava de joia en el Senyor. Cor i ulls, fets una sola cosa, regalimaven admiració, silenci, música. Quan, tot d'una, m'adono que un arbust, que, vist a mitja llum semblava un roserar o un avet, estava tot adornat de llumènets. Seran estels de l'arbre de Nadal? Seran roses de bardissa de llum, el "roseret florit" de la nadala? Era quelcom fascinant. Fins em vaig fregar els ulls: no serien pas lleganyes de son? La veritat és que era quelcom mai vist: un arbre envoltat amb tot de llumènets! I és ben curiosos que llampurnejaven, parpellejaven! I es movien! I la llum era tova, entre blanca, groguenca i verdosa: meravellosa! Què era en realitat? Eren cuques de llum que volaven de branquilló en branquilló per un llimoner silvestre; semblants, però encara més boniques, que les "cuques de Sant Joan". Jo ja per sempre més les relacionaré amb el Nadal.

El conte de "Joan, el sabater"

Feia un mes i mig que estava d'encarregat de l'estació missional de Puerto Nariño. El poble compta amb uns 900 habitants, però la parròquia s'estén a d'altres 11 pobles o veredes escampats al llarg de 50 kms. del riu Amazones i endins dels seus afluents petits. Tot aquell temps, l'havia dedicat principalment a entrar en contacte i a conèixer família per família. Cada nou contacte, cada

El pare Mateu Sanclimens, autor d'aquest reportatge.

nova visita era com un naixement d'amistat i familiaritat. En aquest sentit el Nadal em trobà força entrenat. Més d'una vegada em vingué a la memòria el conte de la "Visita inesperada": Joan, el sabater, havia rebut l'avís de la visita de Jesús. Cada un que entrava a la botiga li produïa un fort salt al cor. Primer fou una dona de mala anomenada, que ell mirà d'atendre amb tota cortesia i caritat; després una família necessitada, que no sortí pas d'allà sense les sabates arreglades encara que sense pagar ni un ral; després un pobre home ben torradet, que el bon Joan invità no pas a beure sinó a menjar. Però al capvespre es mig queixava al Crist: "Com és que no has vingut? Jo t'esperava!" - "Joan, t'he vingut a veure cada cop que algú ha trucat a la teva porta". Crec que, aquest conte, el vaig explicar a l'homilia de Nadal en diferents poblets.

"Ha vingut al seu poble, i la seva gent no l'ha rebut" (Joan 1,11). Jo, en canvi, la primera impressió rebuda fou ben distinta: No era el meu poble, i em sentia acollit. Acollit, però —la veritat sigui dita— un xic distanciat. Tanmateix era el meu poble, car era poble de Déu. Podia entrar-hi en plena comunió! Quanta gent de bona voluntat i plena de la pau del cel! Quants havien ja acollit el Crist i esdevingut fills de Déu!

Vaig batejar una corrua de nens i nenes

A part del Nadal espiritual a l'interior del cor i al cor de la vida —i això no es limita al 25 de desembre!—, era qüestió de preparar i celebrar un Nadal amb expressió sentida també externament, la qual cosa ja no depèn només d'un, sinó dels condicionaments externs que s'escapen al control i van més enllà dels propis desigs i gustos.

S'assagen i es canten una colla de nades, però a ningú no se li acudí mai de fer cantar "El desembre congelat" ni "Allà sota una penya és nat un nen mig mort de fred...". La temperatura que acompanya el dia de Nadal és, com tot l'any, sobre els 33/35 graus a dins de casa, encara que la nit —també la de Nadal— és un xic més temperada.

Un aspecte característic del Nadal a l'Amazones és la celebració del sagrament del baptisme, amb el corresponent curset de preparació per a pares i padrins. Tots han d'assistir a les xerrades que fa l'auxiliar o catequista del poble o caseriu, i que sol ser indígena, cosa que fa arrufar el nas de més d'un blanc, sobretot si és un xic cregut i arrogant. Aquells dies vaig batejar tota una corrua de nens i nenes amb noms, no diré ca-

racterístics, però sí curiosos, que t'indiquen que et trobes en un altre món i enfront d'una mentalitat ben distinta. No són noms gaire corrents, ni tan sols entre ells, precisament perquè volen tenir-los diferenciats. No els agrada que al poblet hi hagi dos noms iguals. És que es criden pel nom i no pel cognom.

Un dinar d'arròs amb ànec i torrons autèntics!

Moltes novenes, molts bateigs, sí, però em temia un Nadal molt diferent dels altres: sense la pròpia fraternitat caputxina, sense la comunitat cristiana amb la qual any rera any havia anat celebrant les diades nadalenques, fins i tot sense l'alegre cridòria de la quitxalla al col·legi-internat per ser època de vacances.

Preveia molta feina, molta calor i poca companyia. Però la Providència féu que ens trobéssim junts, precisament a Puerto Nariño, a l'hora de dinar del dia de Nadal, cinc frares catalans i tots caputxins. Un bol regal que em feren els companys de les estacions missionals veïnes. Eren el pare Provincial, que acabava d'arribar de Catalunya, el p. Joan A. Font, que l'acompanyà des de Letícia, el P. Romuald i Fra

Crispí, que vingueren de l'estació missional veïna, i jo. L'alegria fou immensa, semblant a la dels pastors a la cova de Betlem. Semblava impossible! Ah, i un dinar excel·lent: arròs amb ànec i torrons autèntics! No hi faltà tampoc un bon sobretaula musical!

Una mare que duia a enterrar una filla de nou mesos

I acabo amb una senzilla anècdota de gust agre-dolç. Era a les vigílies de Nadal. El dia havia estat assolellat i molt calent. La tarda, però, de cel blau i núvols plàcids, minvava de xafogor i es disposava a donar un bell espectacle de posta de sol. Un petit bri d'enyorament entelava els meus ulls. No m'hauria estat difícil versificar el sentiment o bé deixar-me abassegar per la tristesa pensant en la meua mare i la meua germana, vídues de poc. Més l'arribada d'una canoa em féu reaccionar. Era una mare que duia a enterrar la seva filla de nou mesos. Aquesta estava dipositada en una caixeta de fusta, rústega i blanca, i amb flors blanques per sobre. La mare estava agenollada al peu de la caixa. Un germanet, assegut, mirava la mare i la caixeta. El pare em vingué a demanar si jo podria recitar una pregària abans de colgar el seu tresor en un clot del cementiri. Encara m'emocio recordant aquell moment: dret al peu de la canoa, els peus a dintre el llot, intentant fer arribar unes paraules de consol a aquella bona gent entristida. Em sembla que els vaig parlar dels àngels del cel que cantaven la glòria de Déu a la cova de Betlem. "La vostra filla —els vaig dir— és un d'aquests angelets que amb el vostre amor heu engendrat per al cel i per a proclamar la pau a la terra..."

Encara jo dret vora el llac, ells es retiraren lentament, silenciosament. Només se sentia la lleu remor del rem. Del mateix moviment de l'aigua, caldejada pel sol brillant, en naixien mils d'estels. Mentre els meus ulls contemplaven la silueta de la canoa allunyant-se cap a la terra del descans, el meu cor es deixava penetrar per una estranya i tendrà Presència. Fou el moment més emotiu d'aquest Nadal passat a l'Amazones.

Mateu Sanclimens

"DE TU, BET-LÈHEM, SORTIRÀ EL QUI HA DE REGIR ISRAEL"

Bet-Lèhem (casa del pa) és un poble ben familiar per als cristians. Aquests dies de Nadal repetirem moltes vegades aquest nom. El profeta anuncia allò que farà gloriosa aquesta petita ciutat: ésser el lloc del naixement del pastor-rei d'Israel. Allí nasqué el rei David, i allí posarà l'evangelista Lluc el naixement de Jesús.

El profeta insisteix en el fruit d'aquest naixement: "Ell serà la pau". Escoltant aquesta profecia endevinem el significat de les paraules angèliques de la nit de Nadal: "A la terra pau als homes..."

Lectura del llibre del profeta Miquees (5, 2-5a.)

Això diu el Senyor: "Bet-Lèhem Efrata, petita per a figurar entre les famílies de Judà, de tu en sortirà el qui ha de regir Israel". Els seus orígens són llunyans, des dels temps eternals. Els tindrà abandonats fins que la mare haurà tingut un fill; aleshores la resta dels germans tornarà cap al poble d'Israel. Es presentarà a fer de pastor amb la majestat del seu Déu, amb la glòria del nom del Senyor. I viuran en pau perquè ara serà gran d'un cap a l'altre de la terra. Ell serà la pau.

"DÉU DE L'UNIVERS, RENOVEU-NOS, FEU-NOS VEURE LA CLAROR DE LA VOSTRA MIRADA, I SEREM SALVATS"

El pastor anunciat pel profeta no és un pastor-rei entre molts, sinó Déu mateix, el Pastor d'Israel invocat pel salmista. Ell és el que ha vingut i ve a salvar-nos. Ell ens ha mostrat la seva mirada a través del rostre de Jesús, nascut a Bet-Lèhem. Aquest és "el fill de l'home" que es presenta amb la força de Déu, perquè és el fill de Déu.

Salm 79: 2ac i 3b,15-16,18-19 (R.: 4)

Pastor d'Israel, escolteu-nos.
Vós que teniu querubins per carrossa, desvetlleu el vostre poder, veniu a salvar-nos.

R. Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada, i serem salvats.

Déu de l'univers, gireu des del cel els vostres ulls, veniu i visiteu aquesta vinya, que la vostra mà havia plantat i havia fet robusta i forta. R.

Que la vostra mà reposi sobre l'home que serà el vostre braç dret, el fill de l'home a qui vós doneu la força. No ens apartarem mai més de vós; guardeu-nos la vida perquè invoquem el vostre nom. R.

"VINC A FER LA VOSTRA VOLUNTAT"

L'autor d'aquest text posa en llavis de Jesús, ben legítimament, les paraules del salmista que expressa la seva total dedicació a la voluntat de Déu. Aquest és el sentit de la persona de Jesús, des del moment mateix que entrà al món: el compliment de la missió de salvació dels homes: "Per nosaltres els homes i per la nostra salvació, davallà del cel..." És com si, misteriosament, entréssim en l'esperit de Jesús dins el si de Maria, i escoltéssim la gran pregària d'ofrena del Fill de Déu fet home, sacerdot vertader i definitiu, que uneix els homes amb el Pare.

Lectura de la carta als cristians hebreus 10,5-10

Germans. Crist deia a Déu quan entrà al món: "No voleu oblacions ni sacrificis, però m'heu format un cos; no exigiu l'holocaust ni l'expiació. Per això us dic: Com està escrit de mi en el llibre, Déu meu, vinc a fer la vostra voluntat". Primer ha dit: "Les oblacions i els sacrificis, l'holocaust i l'expiació, no els voleu ni els exigiu". Encara que totes aquestes ofrenes són precisament les que la llei prescrivia. Després afegeix: "Vinc a fer la vostra voluntat". Adoneu-vos com supprimeix tot el que deia abans, i ho substitueix pel que diu després. A nosaltres ens ha santificat l'ofrena del cos de Jesucrist, feta una vegada per sempre per complir aquesta "voluntat" de Déu.

El goig de preparar-nos per al misteri de Nadal

És realment just i necessari, és el nostre deure i és la nostra salvació, Senyor, Pare sant, Déu omnipotent i etern, que, sempre i en tot lloc, us donem gràcies per Crist Senyor nostre.

Aquell que anunciaren els oracles de tots els profetes, aquell que esperà, plena d'amor, la Mare Verge, el que Joan proclamà com el qui havia de venir i el mostrà ja present enmig dels homes; és ell mateix, que ara ens dona el goig de preparar-nos per al misteri de Nadal.

Que ell ens trobi vetllant en l'oració i cantant la seva lloança.

Per això, amb els àngels i els sants, us lloem, tot dient: Sant, sant, sant...

Prèfati II d'Advent

Quan els cristians ens reunirem, aquest diumenge, per a la missa, estarem ja molt a la vora de la festa de Nadal. Qui més qui menys, amb tonalitats diferents segons l'edat i la situació de cadascú, sentirem renovar en nosaltres l'experiència entranyable del goig que porta preparar-nos per Nadal.

És tan íntima aquesta experiència que ens pot arribar a semblar que és quelcom connatural a la nostra persona, com si fos impossible no tenir-la. Fins a cert punt, això és cert. La nostra educació cristiana ha configurat el nostre esperit, i així les celebracions dels misteris de la nostra fe formen part del ritme mateix

de la nostra vida. Gràcies a Déu!

Però no va gens malament escoltar cada any, aquest diumenge, les paraules del prefaci: "És ell mateix, Jesús, aquell que esperà plena d'amor la mare verge, que ara ens dona el goig de preparar-nos per al misteri de Nadal". Així ens adonem d'on ve aquest goig que està en nosaltres, però que no neix de nosaltres sinó a Déu mateix.

L'evangeli d'avui ens ho ensenya d'una manera ben gràfica. D'on venia el goig d'Elisabet i del seu fill Joan, encara dins al si matern? D'escoltar la salutació de Maria, portadora de Jesús a la casa de la seva cosina. El goig el donava la presència de Jesús, encara que la salutació era de Maria. Així succeeix cada any en les festes de Nadal. El cicle litúrgic de l'Església torna a anunciar el naixement de Jesús, i és la seva presència entre nosaltres la que ens alegra en profunditat.

Més encara: en l'Eucaristia tot això succeeix realment, encara que sota el vel del sagrament. L'Església que celebra l'Eucaristia, com Maria, porta realment Jesús salvador als que estem reunits en el seu nom. L'Església no és pas mestressa de Jesús, com tampoc no ho era Maria. L'Eucaristia de l'Església és obra de Déu, com ho era també el fruit beneït de les entranyes de Maria. Però Maria i l'Església són mitjanceres, portadores del Crist. Elles aproximen la font del goig: Jesucrist. La comunió eucarística és una meravellosa actualització del misteri de la visitació.

El Nadal "Encarnat"

Segurament que la festa de Nadal és, entre totes les fetes cristianes, la que més fonament ha arrelat en el cor dels homes; àdhuc, d'alguna manera, entre els no cristians. Amb la festa de Nadal s'ha realitzat quelcom semblant a la mateixa encarnació del Fill de Déu. Ell ha nascut en un temps, en un poble, en una cultura, en una història, amb una llengua... La festa de Nadal ha entrat dins cada poble, cada cultura, cada llengua, a través del temps. Podríem dir que la festa de Nadal s'ha "encarnat", amb totes les conseqüències. S'ha fet pròpia de persones i cultures ben diverses, i ha quedat també, per això, ambientada i celebrada per les diverses perspectives que els homes li hem anat donant. Les tradicions nadalenques formen una part important del folklore de molts països.

Sempre que penso en aquest fet em sembla significatiu, àdhuc reconeixent la seva ambigüitat.

Significatiu del que és el misteri de Nadal en la fe cristiana. Un misteri de presència entre els homes del Fill de Déu fet home, un misteri de comunió en la mateixa humanitat, una entrada històrica de Déu en el llinatge humà. El fet, doncs, que els homes, gairebé universalment, se sentin motivats a celebrar el Nadal, testimonia, potser inconscientment per a molts, que

el naixement de Jesús ha estat un agermanar-se amb tots els homes.

I, tanmateix, amb una certa ambigüitat. ¿Quin pot ésser el contingut d'una celebració de Nadal entre persones no cristianes, potser entre persones atees? ¿Què celebren exactament les persones per les quals Nadal és encendre llums, fer-se obsequis, preparar una festa familiar? No vull, de cap manera, llançar una sospita sobre aquests elements, sinó plantejar una pregunta sobre el sentit que tinguin. ¿Potser la facilitat de l'alegria de Nadal —és tan espontani alegrar-se i commoure's amb el naixement d'un infant!— porta a una celebració superficial? ¿n'hi ha prou amb un Nadal que parla de pau, de felicitat, de germanor, però que no diu mai d'on vénen i on reposen aquests valors?

Penso que als cristians ens toca mantenir d'una manera ben conscient i testimonial el sentit cristià autèntic de la festa de Nadal. Sense llançar anatemes sobre celebracions que no arriben potser a la totalitat del contingut, però vetllant perquè les nostres siguin denses d'aquest contingut; amb el ben entès que "denses" no significa exclusió de manifestacions plenes de joia, de folklore, d'intimitat familiar, i, sobretot, no significa menys compromís per la pau, per la felicitat, per la germanor, que són els dons de Déu.

"QUI SÓC JO PERQUÈ LA MARE DEL MEU SENYOR VINGUI A VISITAR-ME?"

Seguint la lectura dels evangelis de la infància de Jesús que estem fent durant aquests dies immediats a Nadal, aquest diumenge està dedicat a la delicada escena de la Visitació de la Mare de Déu. Cada any, en efecte, aquest diumenge abans de Nadal ens porta una de les escenes preparatòries al naixement de Jesús.

Les paraules d'Elisabet són representatives de tota la humanitat quan reconeix que, per mitjà de Maria, el Senyor ha vingut entre nosaltres. Maria és la portadora de Jesús als homes, la mitjancera del do de Déu.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc, (1, 39-45)

Per aquells dies, Maria se n'anà decididament a la Muntanya, a la província de Judà, entrà a casa de Zacaries i saludà Elisabet. Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria el nen saltà dins les seves entranyes i Elisabet, plena de l'Esperit Sant, cridà amb totes les seves forces: "Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. ¿Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor vingui a visitar-me? Mira: tan bon punt he sentit la teva salutació, el nen ha saltat d'entusiasme dins les meves entranyes. Feliç tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber, es complirà".

EL NADAL DE SANT MATEU

Sant Mateu explicava el naixement de Jesús a uns cristians plenament coneixedors de les sagrades escriptures, una comunitat de jueus-cristians. Ara bé, en les escriptures hi ressona la promesa repetida de Déu, feta a David: "The creat per sempre una dinastia, mantindrà per tots els segles el teu tron... La meua aliança amb ell —el fill de David— serà perpètua" (vegeu el salm responsorial de la missa de la vigília). Per això sant Mateu volia mostrar que en Jesús es complia l'oracle de Déu d'ésser fill de David, malgrat que fos engendrat d'una manera virginal per Maria, a causa d'haver estat acceptat per Josep espòs de Maria, com si fos el seu pare, Josep, en efecte, pertanyia a la descendència de David; l'àngel, en les seves paraules, accentua aquest fet: "Josep, fill de David..."

Tota la narració està a l'entorn d'aquesta intenció. Primer, la genealogia, amb les gran figures de la història santa: Abraham, David, els reis d'Israel... Jesús no ve pas al món com un personatge fantasmal, sinó a l'interior d'una història ben concreta, i amb unes dades concretes. No és un extraterrestre, un ET mític extravagant. A la seva genealogia, hi ha també unes dones particularment significatives: dones estrangeres a Israel que, no obstant, contribuïren decisivament en moments importants: Rahab, la dona que permeté a Israel l'entrada fàcil a Jericó; Rut, l'àvia de David, piadosa amb la seva sogra... Aquesta genealogia té una interrupció al final. l'evangelista no diu pas: "Josep va ser pare de Jesús...", com en la resta de noms, sinó "Josep, l'espòs de Maria, de la qual nasqué Jesús". Així queda assenyalat el misteri de la maternitat virginal de Maria.

Després de la genealogia, l'evangelista explica com Josep va assumir la funció d'integrar Jesús en la genealogia davídica, acollint a casa seva Maria com a esposa, i actuant amb Jesús com si fos el seu pare, posant-li el nom. Un nom —El Senyor salva— que és tot el programa d'aquest infant. Per saber com s'ha realitzat aquest programa, cal llegir les últimes paraules de l'evangelista de Mateu. Aquest "Emmanuel = Déu-és-amb-nosaltres" és el Crist Ressuscitat, que diu als deixebles: Jo-seré-amb-vostrs cada dia fins a la fi del món! (Mat. 28,20).

El Nadal de sant Mateu, doncs, és sobretot el Nadal vist des de la perspectiva de sant Josep. Aquest home bo fou el primer contemplador del misteri del naixement de Jesús. Que ens ajudi a viure'l amb la mateixa fidelitat amb què ell ho va fer!

Evangelí segons sant Mateu (1:1-25)

Genealogia de Jesús, el Messies, fill de David, fill d'Abraham. Abraham va ser pare d'Isaac; Isaac, de Jacob; Jacob, de Judà i dels seus germans, Judà va ser pare de Fares i Zará, i la mare d'ells era Tamar. Fares va ser pare d'Heron; Heron, d'Aram; Aram, d'Aminadab; Aminadab, de Nahason; Nahason, de Salmón; Salmon, de Booz, i la mare de Booz era Rahab. Booz va ser pare d'Obed, i la mare d'Obed era Rut. Obed va ser pare de Jese, i Jese, de David; el rei.

David va ser pare de Salomó, nascut de la muller d'Uries; Salomó va ser pare de Roboam; Roboam, d'Abies; Abies, d'Asà; Asà, de Josafat; Josafat, de Joram; Joram, d'Ozies; Ozies, de Joatam; Joatam, d'Acas; Acas, d'Ezequies; Ezequies, de Manasés; Manasés, d'Amon; Amon, de Josies, i Josies, de Jeconies i dels seus germans, en temps de la deportació a Babilònia.

Després de la deportació a Babilònia Jeconies va ser pare de Salatiel; Salatiel, de Zorobabel; Zorobabel, d'Abihud; Abihud, d'Eljaquim; Eljaquim, d'Azor; Azor, de Sadoc; Sadoc, d'Aquim; Aquim, d'Elihud; Elihud, d'Eleazar; Eleazar, de Matan; Matan, de Jacob; i Jacob va ser pare de Josep, l'espòs de Maria, de la qual nasqué Jesús, anomenat Messies. En total, doncs, hi ha catorze generacions d'Abraham fins a David, catorze, de David fins a la deportació a Babilònia, i catorze, de la deportació a Babilònia fins al Messies.

Jesús, el Messies, vingué al món d'aquesta manera: Maria, la seva mare, promesa amb Josep, abans de viure junts, es trobà que esperava un fill per obra de l'Esperit Sant. Josep, el seu espòs, que era un home bo, no volent fer-ho saber públicament, es proposava de desfer en secret l'acord matrimonial. Mentre ell hi pensava, se li aparegué en somni un àngel del Senyor que li digué: "Josep, fill de David, no tinguis por de prendre a casa teua Maria com esposa. És cert que ella ha concebut per obra de l'Esperit Sant: ha de tenir un fill i li has de posar el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble".

Tot això va succeir perquè es complís el que el Senyor havia anunciat pel profeta: "La verge tindrà un fill, i li posaran Emmanuel", que vol dir Déu-és-amb-nosaltres. Josep es despertà i, complint el que l'àngel del Senyor li havia manat, la prengué a casa com esposa; el fill va néixer sense haver tingut relacions matrimonials. I li posà el nom de Jesús.

NADAL

Els quatre formularis litúrgics per a la festa de Nadal proposen quatre textos evangèlics diferents, trets de tres evangelis: Mateu, Lluc i Joan. El leccionari preveu que es puguin utilitzar indistintament en qualsevol de les misses de Nadal, perquè en tots tres s'anuncia el misteri que celebra l'Església. I, tanmateix, els textos són diver-

sos. Heus aquí per què és interessant preguntar-nos com expliquen el Nadal l'evangelista Mateu, l'evangelista Lluc i l'evangelista Joan. Des seu mestratge en rebem una profunda il·luminació per a la nostra fe, i ens adonem com n'és de profund el contingut del misteri.

EL NADAL DE SANT LLUC

La narració del naixement de Jesús segons sant Lluc la llegim repartida en dos fragments: un a la missa de mitjanit, i l'altra a la missa de l'alba.

Quan sant Lluc explica el naixement de Jesús té molt present que parla del naixement a la terra d'aquell mateix que va morir a la creu i que, ressuscitat d'entre els morts, confià als seus deixebles la missió d'anunciar per tot el món el perdó dels pecats, com a testimonis seus. Per altra banda, sant Lluc té també presents les Escripures santes, i el que aquelles diuen sobre el naixement del Messies. Aquestes dues coordenades —els anuncis profètics i la fe pasqual en Jesucrist mort i ressuscitat— ens ajuden molt a entendre la narració del naixement.

En primer lloc, es destaca el lloc del naixement: Bet-Lèhem. És el poble on va néixer David, i Josep és fill de David. Jesús neix al mateix poble del gran rei d'Israel. Miquees ho havia anunciat. Els pastors que reben l'anunci ens recorden que David també era pastor, i que el Messies estava anunciat com un pastor bo. I tot això passa perquè Jesús està en la història humana: un cens del món romà és el que condiciona aquests esdeveniments.

En segon lloc, la maternitat virginal de Maria: Jesús és ben bé el seu fill, el primogènit, el que ella portarà al temple al cap de quaranta dies, seguint la Llei de Moisès, en record de la sortida d'Egipte. Ella no està abatuda, sinó conscient i activa: embolcalla l'infant i el posa a la menjadora, contempla tot el que s'esdevé, i ho conserva en el seu cor, ho medita, en fa vida pròpia...

MISSA DE MITJANIT

Per aquells dies, sortí un edicte de Cèsar August ordenant que es fes el cens de tot el món romà. Era el primer cens de l'imperi, abans del que es va fer quan Quirini era governador de Síria. Tothom anava a inscriure's a la població d'on cadascú descendia. També Josep, que era de la casa i la família de David, va pujar des de Natzaret de Galilea a Judea, al poble de David, anomenat Bet-Lèhem, per inscriure's amb Maria, la seva esposa, que esperava un fill. Mentre eren allà es van complir els dies i va néixer el seu fill, el primogènit. Ella l'embolcallà i el posà en una menjadora, perquè no havien trobat lloc a l'hostal.

A la mateixa contrada, vivint al ras, hi havia uns pastors que vetllaven, guardant de nit el seu ramat. Els aparegué un àngel del Senyor, la glòria del Senyor els envoltà de llum, i es van esglaiar. Però l'àngel els va dir: "No tingueu por: us anuncio una nova que portarà a tot el poble una gran alegria: Avui, a la ciutat de David, us ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. Les seves senyes són aquestes: trobareu un nen en bolquers, posat en una menjadora".

I una multitud dels exèrcits celestials s'uní llavors mateix a l'àngel, lloant Déu i cantant: "Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que estima el Senyor".

MISSA DE L'ALBA

Quan els àngels se'n tornaren al cel, deien entre ells els pastors: "Arribem-nos a Bet-Lèhem a veure això que ha passat i que el Senyor ens ha fet saber". Hi anaren, doncs, tot seguit, i trobaren Maria i Josep, amb el nen a la menjadora. Havent-ho vist amb els propis ulls, van contar el que els havien dit d'aquell infant, i tothom qui ho sentia es meravellava del que deien els pastors. Maria conservava aquests records en el seu cor i els meditava. Després els pastors se'n tornaren, glorificant Déu i lloant-lo pei que havien vist i sentit; tot van trobar-ho com els ho havien anunciat.

Evangelí segons sant Lluc (2:1-14)

Evangelí segons sant Lluc (2:15-20)

EL NADAL DE SANT JOAN

Poiser més d'un fidel cristià quedi sorprès en saber que quan l'Església de Roma va començar a celebrar el naixement de Jesús va escollir per a aquesta solemnitat, abans de tot, el pròleg de l'evangelí de sant Joan. "Però, si no parla de Betlem, ni de Maria, ni dels pastors, ni anomena Jesús fins al final..."

És veritat. Però, malgrat tot, l'Església de Roma hi va trobar descrita amb plenitud la seva fe en el misteri de Nadal: "El qui és la Paraula es va fer home, i plantà entre nosaltres el seu tabernacle".

Aquesta afirmació és ben bé el centre de la fe en el naixement de Jesús. La pregària popular la repeteix en la recitació de l'Angelus. Dificilment es poden dir amb més precisió i concisió les dues afirmacions bàsiques sobre Jesús: és el Fill veritable de Déu, el Fill únic que està en el si del Pare, i és alhora home,

"carn" diu el text original.

I tot això amb una imatge meravellosa: la Paraula, és a dir, la comunicació de persona a persona. Dir paraules és propi de les persones, i només les persones poden entendre-les. Déu ens ha donat la seva Paraula eterna en forma d'un home com nosaltres, perquè pogués parlar-nos de Déu de la manera que nosaltres podem entendre-ho. La Paraula de Déu ha parlat amb paraula humana, Déu mateix s'ha comunicat als homes.

Sant Joan va més enllà que els altres evangelistes. El Nadal de sant Joan ens explica clarament perquè ha vingut fins a nosaltres la Paraula de Déu: per fer-nos fills de Déu. Els altres evangelistes presenten Jesús com a Salvador. Sant Joan ens explica fins a quin punt la salvació de Jesús porta a l'home: fins a la intimitat amb el Pare del cel. Perquè la Paraula de Déu no sols "diu", o "explica", sino que "fa allò que diu". Som fills en el Fill.

MISA DEL DIA

Evangelí segons sant Joan (1:1-18)

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Era, doncs, amb Déu al principi. Per ell tot ha vingut a l'existència, i res del que ha vingut a existir no hi ha vingut sense ell. Tenia en ell la Vida, i la Vida era la Llum dels homes. La Llum resplendeix en la foscor, però la foscor no ha pogut ofegar-la.

Déu envià un home que es deia Joan. Era un testimoni; vingué a donar testimoni de la Llum, perquè per ell tothom arribés a la fe. Ell mateix no era la Llum; venia només a donar-ne testimoni.

Existia el qui és la Llum veritable, la que, en venir al món, il·lumina tots els homes. Era present al món, al món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit. Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix poder ser fills de Déu. No són nascuts per descendència de sang, ni per voler d'un pare o pel voler humà, sinó de Déu mateix.

El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle, i hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat.

Donant testimoni d'ell, Joan cridava: "És aquell de qui jo deia; El qui ve després de mi m'ha passat davant, perquè, abans que jo, ell ja existia". De l'abundància de la seva plenitud tots nosaltres hem rebut gràcia sobre gràcia. Perquè la Llei, Déu la donà per Moisès, però la gràcia i la veritat ens ha vingut per Jesucrist.

Déu, ningú no l'ha vist mai; Déu Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat.

"QUI CREU EN EL SENYOR HONORA ELS SEUS PARES"

La primera lectura d'aquesta festa ens posa en contacte amb l'ensenyament d'un venerable savi d'Israel. Són paraules plenes d'experiència humana i de saviesa divina. Són paraules que conviden a totes les generacions presents en l'assemblea —els infants, els joves, els adults— a plantejar-se els deures filials.

El text adquireix un relleu especial si tenim en compte que en el pròleg de la traducció grega d'aquest llibre, el qui el presenta és el nét de l'autor, parlant afectuosament del seu "avui Jesús" (Pròleg, v. 7).

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira (3: 3-7.14-17a)

En els fills, el Senyor fa l'elogi del pare i sentència a favor de la mare. Qui honora el pare expia els pecats, qui honora la mare es guanya un tresor. Els fills seran la felicitat del qui honora el pare; quan pregui, Déu se l'escoltarà. Qui honora el pare viurà molts anys, qui honora la mare obtindrà del Senyor la recompensa. Fill meu, acull el teu pare en la vellesa, no l'abandonis mentre visqui. Si s'afebleix el seu enteniment, sigues compassiu, no el menyspreïs quan et veus en plena força. Déu no oblidarà la pietat que tens pel pare; te la tindrà en compte per a compensar els teus pecats.

"FELIÇOS ELS FIDELS DEL SENYOR, QUE VIUEN SEGUINT ELS SEUS CAMINS"

L'espos, l'esposa, els fills, la taula de casa... Heus aquí la imatge de la família. I, donant sentit a tot, la fidelitat al Senyor, i la seva benedicció, que tot ho corona i perfecciona.

Més enllà de les imatges culturals, les paraules d'aquest salm són revelació del que Déu vol per a la família, i la seva realització és la millor garantia per la felicitat de qualsevol llar. Una família que només es construeix sobre la base de les relacions humanes, i no demana la benedicció del Senyor, estarà mancada d'una motivació decisiva per al moment en què aquestes relacions entrin en dificultat.

Salm 127:1-2.3.4-5 (R.: 1)

Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins.
Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort.

R. Feliços els fidels del Senyor,
que viuen seguint els seus camins.

La teva esposa fruitarà com una parra,
dins la intimitat de casa teva;
veuràs els fills com plançons d'olivera
al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor
seran beneïts.
Que el Senyor et beneeixi des de Sió.
Que tota la vida puguis veure prosperar Jerusalem.
R.

VIDA FAMILIAR EN EL SENYOR

La vida familiar és el nivell primari i universal de convivència. L'exhortació de l'apòstol n'és un programa, a la llum de la fe. Si alguna cosa és necessari remarcar, potser seria l'exhortació al perdó. Una convivència només pot ésser joiosa i serena quan els qui la fan saben introduir constantment en les seves relacions el "moment del perdó" (Joan Pau II), a causa del perdó de Déu sobre tots.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses (3:12-21)

Germans, tingueu els sentiments que escauen a escollits de Déu, sants i estimats: sentiments de compassió, de bondat, d'humilitat, de serenor, de paciència; suporteu-vos els uns als altres i, si alguns tinguéssiu res a dir contra un altre, perdoneu-vos-ho. El Senyor us ha perdonat; perdoneu també vosaltres. I com a coronament de tot això estimeu-vos, que l'amor tot ho lliga i perfecciona. Que la pau de Crist coroni en els vostres cors els combats que manteniu; recordeu que en aquesta pau heu estat cridats a formar un sol cos. I sigueu agraïts.

Que la paraula de Crist tingui estada entre vosaltres en tota la seva riquesa; instruïu-vos i amonesteu-vos els uns als altres amb tota mena de doctrina; agraïts a Déu, canteu-li en els vostres cors amb salms, himnes i càntics de l'Esperit; tot allò que feu, sigui de paraula, sigui d'obra, feu-ho en nom de Jesús, adreçant per ell a Déu, el Pare, una acció de gràcies.

Dones, cal que sigueu submises al marit en el Senyor. Marits, estimeu l'esposa, no us malhumoreu amb ella. Fills, creieu en tot els pares; això agrada al Senyor. Pares, no importuneu els vostres fills, que no es desanimin.

Dos textos antològics sobre la família

Potser aquests dies entorn de Nadal ofereixen l'oportunitat d'una estona de lectura pausada. Bé és cert que les televisions s'esforçen a programar espais més amplis, per tal que els seus addictes no se sentin desamparats; però no és obligatori estar sempre atent a les ofertes televisives...

Pensant en una estona de lleure, qui sap si en una estona de conversa familiar, proposo aquests dos textos magnífics, que no dubto de considerar antològics. Els dos tracten, des d'angles diversos, de la família. Els seus personatges de l'Església actual. El papa Pau VI no necessita presentació. El seu text pertany a l'emocionat missatge que adreçà, des de Natzaret, l'any 1964. El cardenal Danneels és el primat de Bèlgica, bisbe de Malines-Brusel·les. Ha tingut una intervenció molt destacada com a Relator en el recent Sinòde episcopal. El text pertany a una conferència feta a París, l'any 1983. (Trobareu el text complet a Documents d'Església n.º 368, 1983, columnes 591-608).

Pau VI:

La casa de Natzaret és una escola en la qual es comença a conèixer la vida de Crist: és l'escola de l'Evangelí.

Ella ens ensenya, de bell antuvi, el silenci. Tant de bo rebrotés en nosaltres l'amor al silenci, aquest hàbit mental admirable i sempre necessari, però més ara, quan en la vida massa agitada de la nostra època ens veiem escamesos per tants estrèpits, per tants clamors i per tantes vociferacions! Oh silenci de Natzaret! Ensenya'ns a clavar-nos en els bons pensaments, a atendre les mocions interiors espirituals, a estar preparats per a escoltar sense error els consells secrets de Déu i els manaments dels mestres veritables! Ensenya'ns com ens són imprescindibles i el que valen l'adequada formació, l'estudi, la meditació, l'ordre personal i íntim de la vida, i l'oració que, en el seu secret, és vista només per Déu!

Aquí, hi aprenem, a més a més, la manera de viure en família. Que Natzaret ens ensenyi què és la família, què és la seva comunió d'amor, què és la seva bellesa, nítida i greu, quines són les seves propietats, sagrades i inviolables, que ens demostrï com ho és, de dolça, la institució de la família, que no hi ha res que pugui substituir; que ens il·lustri sobre la seva comesa fonamental en l'ordre de la societat.

Finalment, aquí coneixem la disciplina del treball. Oh mansió de Natzaret! Oh casa del fill de l'obrer! És principalment aquí que desitgem entendre i lloar la disciplina severa, però redemptora, del treball humà; volem afirmar aquí la dignitat del treball d'una manera tal que l'experimenti tothom; volem recordar, precisament sota aquesta

teulada, que el treball no és un fi per ell mateix, i que extreu la seva llibertat i el seu honor no solament d'allò que hom anomena aspecte econòmic, sinó també d'aquelles altres coses per les quals s'adreça a un fi preclar...

Cardenal Godfried Danneels:

Fent-se home, Déu ens ha acceptat tal com som, amb la nostra història, feta de caigudes i redreçaments. No ens cal pas mantenir-nos de puntetes per merèixer l'amor de Déu. No mira pas els nostres talents, les nostres qualitats, ni la nostra bona voluntat per estimar-nos: ens estima gratuïtament... Per l'encarnació es manifesta aquesta font de guariació per a tots els homes: Déu els accepta tal com són a fi de poder-los estimar per sempre.

Déu ens accepta tal com som. Vet aquí el que ens pot guarir. La nostra època està marcada per una immensa falta d'acceptació. "Ah, si esquinçéssiu els cels i baixéssiu fins a mi" (cf. Is 63, 56). Aquest crit del poble en les tenebres adreçat al seu Déu, cada marit el repeteix a la seva dona, cada dona al seu marit, cada infant al seu pare i a la seva mare, cada pare al seu fill. Ésser acceptat i acceptar l'altre, ¿no hi ha aquí la gran teràpia per a la nostra època?

Acceptar el propi cònjuge que viu sota el mateix sostre. Al començ d'una vida entre dos, es pot pensar: el meu consort és com jo, és la meua imatge, el meu segon jo, un altre jo mateix. Se m'assembla en tot; pensa com jo. Però tot canvia tan de pressa. El consort és diferent: és tot un altre; és una mica com Déu. Em demana que l'accepti tal com és. Em diu: "Ah! Si esquinçéssiu els teus cels per venir fins a mi. Pren-me tal com sóc, accepta'm; no m'obliguis a estar sempre de puntetes, esforçant-me per plaure't. Perquè, jo sóc un altre".

Ningú no és més sorprenentment altre que l'infant. És el fruit de la parella, però és totalment un altre. En un primer temps, l'infant també és als ulls dels seus pares com llur segon jo, llur imatge perfecta. Però, de dia en dia, l'infant es revela tot un altre i la seva petició es torna més urgent: "Preneu-me, doncs, tal com sóc. Estimeu-me pel que jo soc. Poseu-me al món una segona vegada." Perquè hi ha una doble paternitat i maternitat i una doble naixença: la que accepta el fill per ell mateix, tal com és, diferent i distint. L'infant diu als seus pares: "Vosaltres m'heu donat la vida una primera vegada, esdevingueu el meu pare i la meua mare per segona vegada, perquè jo sóc diferent". I a l'inrevés. Milers de pares diuen als seus fills: "Sens dubte, no som tal com vosaltres haurieu desitjat. També nosaltres som diferents; hem posat anys, y som uns altres. Preneu-nos tal com som i feu-vos fills nostres una segona vegada".

"ELS PARES DE JESÚS EL TROBEN ENTRE ELS MESTRES DE LA LLEI"

L'evangelista Lluc és l'únic que explica aquesta escena de la infància de Jesús, plena de significació profètica del que serà el misteri pasqual. També en la seva passió Jesús desapareixerà en el sepulcre, per manifestar-se, al tercer dia, com a Fill de Déu, donador de l'Esperit Sant. També aleshores hi haurà una celebració de la Pasqua.

L'atenció a aquest text es posa avui, sobretot, en aquesta relació entranyable i exemplar entre Jesús, Maria i Josep, plena del misteri de Jesús, però humil i senzilla com la de qualsevol família de Natzaret.

Evangelí segons sant Lluc (2:41-52)

Els pares de Jesús anaven cada any a Jerusalem amb la peregrinació de Pasqua. Quan ell tenia dotze anys, pujaren a celebrar les festes com era costum i, passats els dies, quan tothom se'n tornava, el noi es quedà a Jerusalem sense que els seus pares se'n adonessin. Pensant que anava amb altres de la caravana, feren la primera jornada de camí. Al vespre el buscaven entre els parents i coneguts i no el trobaren. L'endemà se'n tornaren a Jerusalem, a buscar-lo.

El tercer dia el trobaren al temple, assegut entre els mestres de la Llei, escoltant-los i fent-los preguntes. Tots els qui el sentien estaven meravellats de la seva intel·ligència i de les seves respostes. Els seus pares quedaren sorpresos de veure'l allà, i la seva mare li digué: "Fill, ¿per què t'has portat així amb nosaltres? El teu pare i jo et buscàvem amb ànsia". Ells els digué: "¿Per què em buscàveu? ¿No sabíeu que jo només podia ser a casa del meu Pare?". Ells no compregueren aquesta resposta.

Després baixà amb ells a Natzaret i vivia sotmès a ells. La seva mare conservava tots aquests records en el seu cor. A mesura que Jesús creixia, avançava en enteniment i es guanyava el favor de Déu i del homes.

“INTERPOSARAN EL MEU NOM A FAVOR DEL POBLE D'ISRAEL, I JO EL BENEIRÉ”

Aquest text, que ens ve de la litúrgia sacerdotal d'Israel, adquireix en la solemnitat d'avui unes resonàncies peculiars. Per una banda, és una forma d'expressar el significat de la maternitat divina; per ella, en efecte, Déu ens ha permès de veure la claror de la seva mirada, en el rostre de Jesús. Per una altra banda, la invocació del "nom" és, per a nosaltres, la invocació de Jesucrist; a ell, Déu li ha donat el Nom-per-damunt-de-qualsevol-altre-nom, és a dir, l'ha enlairat sobre tot. En tercer lloc, aquest text és adient per a la celebració de començament d'un nou any, per al qual demanem l'amorosa i provident presència de Déu; més encara, en la jornada d'educació per a la pau, és un record de la font d'on brolla l'autèntica pau: Déu!

Lectura del llibre dels nombres (6: 22-27)

En aquells dies, el Senyor digué a Moïses: “Digues a Aharon i als seus fills: Beneïu el poble d'Israel amb aquestes paraules: “Que el Senyor et beneïxi i et guardi, que et faci veure la claror de la seva mirada i s'apiadi de tu. Que el Senyor giri cap a tu la mirada i et doni la pau”. Així interposaran el meu nom a favor del poble d'Israel, i jo el beneiré”.

“QUE DÉU S'APIADI DE NOSALTRES I ENS BENEIXI”

La benedicció sacerdotal de la primera lectura es transforma en súplica del poble. És una gran pregària de començament d'any, i així podem cantar-la i fer-la pròpia. És una pregària universalista, una mirada a tota la terra i a totes les nacions i pobles. Nosaltres, homes del segle XX, cada vegada més informats del que succeeix arreu, repassem mentalment, en recitar o escoltar aquest salm, tot el que hi ha d'angoixa i d'esperança en aquestes paraules: tots els pobles, la terra... I demanem per a tots la misericòrdia de Déu, la salvació, l'alegria, la capacitat de venerar el Senyor, tan sovint oblidat i silenciats en l'ordenament de la vida dels pobles.

Salm 66:2-3,5,6 i 8 (R.:2a)

Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneïxi,
que ens faci veure la claror de la seva mirada.
La terra coneixerà els vostres designis,
i tots els pobles veuran la salvació.

R. Que Déu s'apiadi de nosaltres i ens beneïxi.

Que s'alegrin els pobles i cridin de goig.
Vós regiu el món amb justícia,
regiu les nacions amb rectitud
i guieu els pobles de la terra. R.

Que us lloïn les nacions, Déu nostre,
que us lloïn tots els pobles alhora.
Que Déu ens beneïxi,
i el venerin d'un cap a l'altre de la terra. R.

“DÉU ENVIÀ EL SEU FILL, NASCUT D'UNA DONA”

Aquesta lectura és, en la litúrgia de la Paraula d'avui, com una resposta a la primera lectura i al salm. Com si Déu ens digués: Sí, jo he beneït els homes, els he alliberat del jou de la Llei i els he fet fills; això s'ha esdevingut en la plenitud dels temps, per mitjà de la dona Maria, que ha infantat el Fill de Déu, Jesús.

L'encarnació del Fill de Déu està situada en la història, i continua donant-li sentit, a través dels anys.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Galàcia (4:4-7)

Germans, quan el temps arribà a la seva plenitud, Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona, nascut sota la Llei, per rescatar els qui vivien sota la Llei, perquè obtinguéssim ja la condició de fills. I la prova que som fills de Déu és que l'Esperit del seu Fill que ell ha enviat crida en els nostres cors: “Abbà, Pare!” Per tant, ja no ets esclau, sinó fill; i si ets fill, també ets hereu, per gràcia de Déu.

MEDITACIÓ PER A L'ANY NOU

Els homes som el temps. Reflexionem una mica sobre aquestes estranyes paraules. Observem que l'home viu al llarg de la seva vida unes etapes ben diverses: infantesa, joventut, edat adulta, ancianitat. I avui aquestes etapes són entre si més diferents que mai; és com si els grans visquessin en altre temps que els joves, i els dos grups s'ho discuteixen mútuament. Observant més detingudament la situació resulta encara més desconcertant. Per una part s'han augmentat els anys de vida de l'home, aquest disposa de més temps que abans o, dit més exactament, s'ha fet més llarg l'espai de temps que se li concedeix perquè ho visqui. Però per altra part la vida de l'home canvia amb rapidesa cada vegada més gran, es consumeix cada vegada més de pressa, de manera que la diferència entre el present i el passat es fa cada cop més de pressa del que és actual. Això implica que l'home queda reduït al passat més aviat que abans i pertany a aquest passat durant un temps cada vegada més gran. Implica també que a un mateix temps han de coexistir temps cada vegada més distints entre si i que, en un temps que en realitat no és més que un conjunt de temps contradictoris, existeixen tensions cada vegada més agudes que cal superar. L'home representa per si mateix un problema cada vegada més difícil. I cada vegada li resultarà més difícil d'acceptar la seva temporalitat, perquè la sensació que en té és una sensació de passat cada vegada més forta, una sensació de caiguda en el passat i, per tant, mancat d'esperança.

El conflicte generacional que cada dia vivim no és l'única conseqüència d'això; altra conseqüència és que l'home nega el seu temps i no vol saber més que d'una sola edat: la joventut. En una època, de la qual el sosteniment interior i força ordenadora era la tradició, l'edat preferida era l'ancianitat. Això por obser-

var-se en el llenguatge de l'Església, en el qual existeix la paraula *prevere*, derivada de la paraula grega *presbyteros* que significa “l'ancià”. L'home actualment viu, en cert sentit, amb el rellotge aturat; les màscares cosmètiques l'ajuden amb èxit relatiu a mantenir davant seu i davant dels altres aquesta disfressa. És una situació en la qual es nega la totalitat de la vida, es discuteix per la possessió del temps, i l'home s'enganya a si mateix.

Els moments actuals han de ser una ocasió perquè reflexionem en aquest sentit. Perquè tots reconeguem que l'home mai no ha d'avergonyar-se de la seva edat, si l'accepta interiorment i l'omple de sentit. En el moment en què, al final d'un any i començament d'un altre, el temps es renova, convindria que aprenguéssim que l'home, si vol ser-ho veritablement, està necessitat de la seva totalitat, des de la infantesa fins a l'ancianitat. Hauríem d'intentar una vegada més acceptar la totalitat del temps de l'home i trobar tolerància, reconeixement per als altres, sabent que tots tenim quelcom per aportar. Diguem-ho més concretament: ¿què seria d'un món i d'una església sense la insistent inquietud, sense el constant preguntar dels joves? ¿Què seria d'ells sense la força i la decisió d'aquells que es troben en la plenitud de la vida? ¿Què seria d'ells sense la maduresa i l'experiència, sense la tranquil·la paciència dels ancians? ¿I què seria de tots nosaltres sense la confiança d'uns envers els altres, sense la disponibilitat per mirar-nos a la cara i acceptar-nos mútuament? En aquesta època, dominada pel futur i, tal vegada per això amb els rellotges aturats a partir de cert moment, tal vegada el més important és saber donar un sí sense reserves als ancians i d'aquesta manera aprendre a realitzar el propi procés d'envelliment acceptant el temps i el futur.

Cardenal JOSEPH RATZINGER

“TROBAREN MARIA I JOSEP AMB L'INFANT. PASSATS VUIT DIES, LI POSAREN EL NOM DE JESÚS”

El text evangèlic assumeix la segona part de l'escena del naixement de Jesús, afegint-hi la referència a la circumscisió, completa als vuit dies del naixement, segons la llei mosaica. Avui és, en efecte, el vuitè dia després de Nadal.

La presència de Maria com a mare de Jesús es destaca especialment, i fins el nom de Jesús es posa en referència a l'anunci de l'àngel fet a Maria. Així s'accentua l'element central de la solemnitat d'avui: la Mare de Déu. I a contemplació de Maria sobre Jesús, el seu fill, és el model d'uns cristians que no volem que els esdeveniments passin d'una manera banal, sense sentit.

Evangeli segons sant Lluc (2:16-21)

En aquell temps, els pastors anaren a Bet-Lèhem i trobaren Maria i Josep, amb el nen a la menjadora. Havent-ho vist amb els propis ulls, van contar el que els havien dit d'aquell infant, i tothom qui ho sentia es meravellava del que deien els pastors. Maria conservava aquests records en el seu cor i els meditava. Després els pastors se'n tornaren, glorificant Déu i lloant-lo pel que havien vist i sentit; tot van trobar-ho com els ho havien anunciat.

Passats vuit dies, quan hagueren de circumcidar-lo, li posaren el nom de Jesús; era el nom que havia indicat l'àngel abans que el concebés la seva mare.

Calendari

Diumenge, 22 de desembre. IV d'Advent. Sant Zenó i sant Demetri, màrtirs. Santa Francesca Cabrini, fundadora. El sol surt a les 7,14 i es pon a les 4,26 (hora solar).
Dilluns, 23 de desembre. Sant Joan Kety, prevere; sant Teòdul, màrtir i santa Victòria, verge i màrtir.
Dimarts, 24 de desembre. Sant Delfi, bisbe. Santa Irmina i santa Tàrsila, verges.
Dimecres, 25 de desembre. El Nadal de Ntre. Sr. Jesucrist. Santa Anastàsia, màrtir. Festa major a Marata.
Dijous, 26 de desembre. Sant Esteve, protomàrtir i sant Dionís, papa. Fira a Gaià.
Divendres, 27 de desembre. Sant Joan, apòstol i evangelista i sant Teodor, monjo. Festa major a Marçà i La Pineda. Fira a Artesa de Segre.
Dissabte, 28 de desembre. Els Sants Innocents, màrtirs; sant Abel i santa Domma, verge màrtir. Festa major a Bellmunt del Priorat.

Pau i treva del Nadal

Germans, la nit s'ha il·luminat. El Nadó de Betlem ha il·luminat el sentit profund de les coses. En Ell i per Ell, Déu ha perforat la nostra obstrucció. Jesús és el desenllaç feliç de la història. I mentre la nit gira suaument, el cel i la terra proclamen a cor: "Glòria a Déu... i als homes, pau... Tot confraternitza; el cel, la terra, els àngels, els homes, fins les bèsties. Glòria a Déu!... Pau als homes!

L. Boff

L'Església celebra

22 de desembre. Diumenge, IV d'Advent. Lectures: Primera, Mt 5,2-5a, S 79, segona He 10,5-10, tercera Lc 1,39-45.
23 de desembre. Dilluns de la IV setmana d'Advent. Lectures: Primera, Mt 3,1-4;4,5-6, S 24, segona Lc 1,57-66.
24 de desembre. Dimarts de la IV setmana d'Advent. Lectures: Primera, 2 S 7,1-5.8b-11.16, S 88, segona Lc 1,65-79. Vigília de Nadal. Lectures: Primera, Is 62,1-5, S 88, segona Fets 13,16-17.22-25, tercera Mt 1,1-25.
25 de desembre. Dimecres. NADAL. Lectures: Nit, Primera, Is 9,1-5, S 95, segona Tt 2,11-14, tercera Lc 2,1-14. Aurora: Primera, Is 62,11-12, S 86, segona Tt 3,4-7, tercera Lc 2,15-20. Dia: Primera, Is 52,7-10, S 97, segona He 1,1-6, tercera Jo 1,1-18.
26 de desembre. Dijous. Sant Esteve, primer màrtir. Lectures: Primera, Fets 6,8-10; 7,54-59, S 30, segona Mt 10,17-22.
27 de desembre. Divendres. Sant Joan, apòstol i evangelista. Lectures: Primera, 1 Jo 1,1-4, S 96, segona Jo 20,2-8.
28 de desembre. Dissabte. Els Sants Innocents. Lectures: Primera, 1 Jo 1,5-2,2, S 123, segona Mt 2,13-18.

D'ací i d'allà

Què li darem, al noi de la mare?

Poso en dubte que vulguem que siguin trets dels carrers els nens que capten per ajudar-los nosaltres d'alguna manera, o, més aviat, perquè el Finestral de la Caritat en què se'ns fan veure els casos de necessitat en algun periòdic o diari de l'Església resulta menys molest que el rostre magre dels infants pidolaires pels carrers o asseguts a l'escala d'alguna boca d'estació al costat de la seva mare que dona el pit a un infantó que xucla la llet que no hi ha. Qualsevol presència famolenca ens xurriaqueja el rostre, i tot són raons humanitàries per, simplement, suprimir-ne l'espectacle. Quan la mà funesta de l'atur se n'ha endut el pa del sagrari familiar no és pas per fer escarafalls si els nens pobres el pidolen pel carrer amb el mateix gest amb què els catòlics pidolen la Comunió...

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estany

Col·laborador de "Catalunya Cristiana"

Leandre Amigó, guardonat amb la Creu de Sant Jordi

No fa molts anys que conec personalment el senyor Leandre Amigó. Fou una d'aquelles troballes ocasionals que sempre agraeixes. Hi hagué d'immediat una simbiosi en els mateixos sentiments, i s'inicià una estreta amistat.

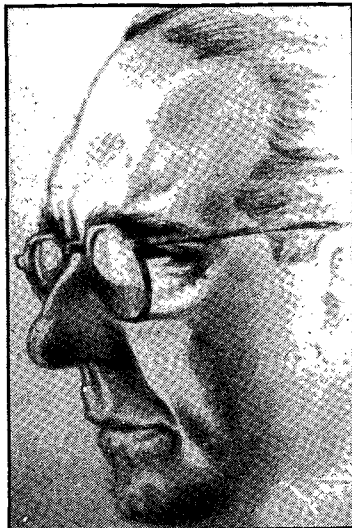
Leandre Amigó és per vocació un prosista de "les coses benignes". Jo diria que els seus escrits són reflex del seu esperit: elegància, honestedat, amor als homes, enèrgic i dolç ensem, enamorat del país, sense estridències ni demagògia, i, per damunt de tot, un senyor.

Quan anant pel món ensopegues amb agressivitats, mesquineses i grisor espiritual, la descoberta de Leandre Amigó eixampla el cor, torna l'optimisme, i el goig de viure reneix.

En tots els esdeveniments socials el nostre bon amic es mostra un cavaller, amb aquella aristocràcia espiritual que no té res a veure amb les tres concupiscències del món, de la carn i de la supèrbia de la vida. Perquè, davant d'un minyo hemiplègic i d'un jove drogaadicta que ha malmès els seus dies i anys, però assistits els dos pel germà infermer de Sant Joan de Déu, a Leandre li suscita una pena i un gaudi: "pena —diu— per veure tantes sofrències humanes, i gaudi en comprovar el lenitiu amorós del germà infermer, que és Déu-caritat". Ara bé, si ell, per la seva professió, es trobava entre els cercles de prepotències financeres, mai no s'ensuperbeix, infatuat, perquè sap que el qui té diner no acostuma a tenir res més. Per Leandre Amigó els valors suprems de la persona són la pau dels dies, la defensa i previsió de l'ancianitat, l'amor a la terra en les clariècies de cada cosa, que donen sentit a totes les interpellacions quotidianes que hom es fa.

Seria prolix parafrasejar tot el pensament d'aquest mestre de la nostra literatura i assaborir cada suggeriment i cada exhortació esperançada del millor salmista bíblic de la prosa catalana. Mai no imposa un criteri tancat; mai no mostra tremendismes estèrils, i sempre està absent de tota migradesa d'intencionalitat. Leandre Amigó sap agrair totets les realitats humanes: les gotes de suor que xopen la camisa de l'obrer, que els àngels recullen com si fossin diamants; l'obra ben feta del picapedrer que contribueix a la perennitat d'una catedral; com la mare anònima que feineja a la cuina o l'àvi jubilat que pren el sol d'hivern a la plaça gran. Tot això té gruix i és magne, perquè no va ensutat d'objectius malèvols.

Leandre Amigó contempla amb ulls d'infant la bellesa de la creació amb aquella visió franciscana de la vida, en què el cosmos és la casa pairal per

a tothom: totes les criatures són germanes nostres. I "a les germanes —com diria Chesterton— no se les domina ni viola; els germans es tenen, i prou". Aquest sentit ecològic de respecte i estimació a tot i a tothom, és una constant en els escrits d'Amigó, i una coordenada sempre persistents del seu interior.

Seria prou interessant fer un estudi analític de tota l'obra literària del nostre bon amic. Potser un dia algú la farà, i en fer-la en tindrà sorpreses agradívols. Malauradament, però, als homes d'estel·la lluminosa, poques vegades se'ls reconeix en vida. Els seus museus són gairebé sempre mausoleus. Per això m'ha omplert de satisfacció que Leandre Amigó hagi estat seleccionat enguany per rebre la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. El Decret del Departament de Cultura justifica tan alta distinció: "per la qualitat indiscutible de la seva obra literària, com per la seva actitud de servei al país i a la cultura catalana en èpoques difícils".

I és que escriure així, també "és fer país". I si es fa amb un sentit de transcendència, es forgen homes per un destí d'immortalitat".

Per molts anys, Leandre!

Francesc Gamissans

centre catòlic

ELS PASTORETS DE SANT VICENÇ DELS HORTS

CENTRE CATÒLIC

Dies: 15, 25, 26 i 29 de desembre del 1985.

HORARI COMENÇAMENT:
A dos quarts de sis de la tarda.

ELENC DRAMÀTIC:
Integrat per valuosos elements de formació excel·lent.

ESBART DANSAIRE VICENTÍ:
Notable i sempre aplaudit pel seu art ple d'encís.

ORFEÓ VICENTÍ:
Fermíssima tradició musical que, amb els seus cants, il·lustra l'obra.

¡UNA GRANDIOSA OBRA QUE REFULGEIX PER TOT EL BAIX LLOBREGAT!

ELS PASTORETS: ¡¡UN LEGÍTIM ORGULL DEL CENTRE CATÒLIC DE SANT VICENÇ DELS HORTS!!

PREUS A L'ABAST DE TOTHOM

Calendari

Diumenge, 29 de desembre. Infraoctava de Nadal. La Sagrada Família. Sant Tomàs Becket, bisbe màrtir. Sant David, rei, profeta i sant Víctor màrtir.

El sol surt a les 7,17 i es pon a les 4,30 (hora solar)
Fira a Avinyó.

Dilluns, 30 de desembre. Dilluns dins la Infraoctava de Nadal. Sant Mansuet, màrtir; sant Rainieri, bisbe i santa Anísia, màrtir.

Festa major a Sant Andreu de Palomar (Barcelona)

Dimarts, 31 de desembre. Sant Silvestre, papa. Santa Coloma, verge màrtir; santa Melània i santa Caterina Labourné, verge.
Festa major a Centelles, Santa Coloma de Queralt i Torre de Fontaubella.

Dimecres, 1 de Gener. Solemnitat de Santa Maria Mare de Déu. Sant Concordi i Santa Eufrosina, verge. Dia de la Pau.

Festa major a Serra d'Almós i Siurana d'Empordà.

Fira a Artés i la Bisbal.

Dijous, 2 de gener. Sant Basili i sant Gregori Nacianzé, bisbes. Santa Emma, verge.

Divendres, 3 de gener. Sant Anter, papa màrtir i santa Genoveva, verge.

Festa major a Pont d'Armentera.

Dissabte, 4 de gener. Sant Titus i sant Rigobert, bisbes. Santa Angela de Fulgino.

*Palmeres i sorra
vent fred i rocam,
envolten i acotxen
un pobre Portal.*

*Jesús ens espera
—el Déu fet Infant—
Nadal queda enrera,
el cel és a dalt.*

Pietat Campmajó

L'Església celebra

29 de desembre. Diumenge. La Sagrada Família. Tot propi.
Lectures: Primera, Sir 3,2-6,12-14, S 127, segona Col 3,12-21, tercera, Lc 2,41-52.

30 de desembre. Dilluns de la setmana I de Nadal. Lectures:
Primera, I Jo 2,12-17, S 95, segona Lc 2,36-40.

31 de desembre. Dimarts de la setmana I de Nadal. Lectures:
Primera, I Jo 2,18-21, S 95, segona Jo 1,1-18.

1 de Gener. Dimecres. Solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu. Setmana I, de Nadal. Lectures: Primera, Nm 6,22-27, S 66; segona Ga 4,4-7, tercera, Lc 2,16-21.

2 de gener. Dijous de la setmana I de Nadal. Lectures: Primera, I Jo 2,22-28, S 97, segona Jo 1,19-28.

3 de gener. Divendres de la setmana I de Nadal. Lectures: Primera, I Jo 2,29-3,6, S 97, segona Jo 1,29-34.

4 de gener. Dissabte de la setmana I de Nadal. Lectures: Primera, I Jo 3,7-10, S 97, segona Jo 1,35-42.

Pàtria de plenituds

*Si en fred i plor no ho sé, però venia
encès d'humanitats i espais oberts.
D'aquell incendi indòmit algú en creia
la majestat de Déu esmicolada,
com un mal llamp al bosc que s'incendia.
L'instant del foc!
Només els purs i nets tremolen
de senyoria al cor, orats de raça.*

*Si en fred i plor no ho sé, però venia
ben nu tot ell, en carn d'amors, i estalvi.
d'amullerar-se al joc d'hisendes.
El vent dels trànsits folls i alts batiments s'esquinça
en crits i remolins de joia huracanada
i espantacorbs.
El vent d'aquest misteri mai no cia
en raís de covardies o silencis,
estima el vol dels qui s'avancen
en somnis fora mida. No descresta
el gall més carener,
ni ofega el bleix de l'ombra.*

*Si és Ell, el cel és pur inici,
matí cap alt, matí dels éssers, pàtria
de plenituds i adoracions.*

Si en fred i plor no ho sé.

Joan Montalà
NADAL, 1985

Els goigs, teologia popular

Sant Gabriel és un dels tres àngels anomenats en la Sagrada Escripura i el seu nom significa "fortalesa de Déu". La Bíblia registra diverses aparicions: Al profeta Daniel per anunciar-li l'arribada dels temps messiànics. A Zacaries, per dir-li el naixement del seu fill Joan el Baptista. A Maria, a Natzaret, per anunciar-li l'encarnació del Fill de Déu.

El nom que es dona a l'Àngel Gabriel està compost de "geber" (home fort) i "el" (Déu) que significa "home o heroi de Déu", també se l'anomena "l'assistent de Déu".

L'Església va celebrar la seva festa el 24 de març. Des de fa anys que fou traslladada al 29 de setembre i així es commemora la diada dels arcàngels, Gabriel, Rafael i Miquel.

L'espirit gogista perdura

L'Associació de Gogistes fou fundada el 1854. En formà part Marian Aguiló i Fuster (1825-1897), que va publicar el 1883 la seva obra "Cançoner de les Obretes de nostra llengua materna més divulgades durant els segles XIV, XV i XVI". Va dedicar especial atenció als goigs o cobles. En aquesta obra trobem "Los Goigs de la Gloriosa Mare de Déu de la Concepció", escrits per En Pere Vilaspinoso, que foren presentats a Roma amb el plec de documents amb els quals se sol·licitava el dogma de la Puríssima Concepció. Posteriorment fou editat per Antoni Bulbena i Tusell (1854-1946) "Crestomatia de la Llengua Catalana des de el IXè segle al XIXè", que conté goigs, cobles i cànctics dedicats a Santa Maria.

El 1872 apareix una agrupació integrada per seminaristes i devots d'aquesta manifestació popular i el 1880 un nucli nombros de gogistes, si bé s'ignora que formes-

sin una associació.

L'actual Associació "Amics dels Goigs" es fundà el 1922. Fet històric que demostra que havent transcorregut, en aquell moment, més de mig segle dels anys inicials, l'espirit gogista perdurava en l'ambient.

Testimoni de la llengua catalana

Acabada la desgraciada guerra que sofrírem en els anys 1936-1939 costà molt de reorganitzar l'Associació "Amics dels Goigs". Això no obstant el 1941 fou instituït el Patrocini de l'Arcàngel Sant Gabriel i fou llavors quan En Josep Massons i Andreu, que era secretari de l'associació, escrigué uns goigs:

*"Puig que Déu us ennoblia
quan per nunci us nomenà:
Gabriel, el fort, el guia
Vostres goigs puguem caniar".*

i mossèn Francesc de P. Baldelló, hi posà música.

Els "Amics dels Goigs" celebren aquesta festa cada any, primerament a la parròquia de Sant Just i Pastor i des de fa anys la de la Verge del Carmen. El 5 de novembre de 1972, en ocasió de commemorar el 50è aniversari de la constitució dels "Amics del Goigs", retornaren novament a la Basílica de Sant Just i Pastor. Enguany, el dia 6 d'octubre, a la capella de la Fundació Balmesiana.

El Grup "Amics dels Goigs" del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, incorporaven aquest patronatge el 25 de març de 1962 en un acte litúrgic. Diu el facsimil de la primera edició feta el 1946 que editaren: "Han commemorat la festa de l'Arcàngel Sant Gabriel, Patró del Gogistes, sota l'ombra maternal de Santa Maria de Gràcia de la Tossa de Montbui". També el Grup "Amics dels Goigs", Sabadell, la van commemorar per primera vegada el 30 d'octubre de 1983, en l'església de Sant Agustí dels P.P. Escolapis. Editaren un facsimil de la 27ena edició (setembre de 1976), feren una exposició de goigs en la sala d'actes de l'Acadèmia Catòlica i Osvald Cardona hi pronuncià una conferència. L'any següent, el 1984, a més, celebraren un concert de goigs a càrrec de la Coral de la Unió Excursionista de Sabadell en una de les sales del Museu d'Història de la ciutat de Sabadell en una de les sales del Museu d'Història de la ciutat de Sabadell que tingué un gran èxit artístic i de concurrència. També, dins d'aquest any, en la mateixa sala i en ocasió de l'exposició itinerant "Els Goigs testimoniatge de la Llengua Catalana i la seva unitat", s'hi va celebrar un cicle de conferències que anaren a càrrec d'Osvald Cardona, Pau Gi-

ralt, Joan Mª Aragonès i Mn. Camil Geis.

Un poble essencialment marià

Es oportú recordar que l'Arcàngel Gabriel, Ambaixador de l'Altíssim, fou el primer cantor dels Goigs a la Verge Maria en anunciar-li l'encarnació del Fill de Déu. Heus ací perquè sant Gabriel exerceix el patronatge de totes aquelles persones que editen, col·leccionen, estudien i estimen els goigs i el gran encert que tingueren aquells gogistes de l'any 1941 per instituït aquest patrocini.

Cada any els "Amics dels Goigs" editen un full d'aquests goigs que ha arribat la 36ena edició i cal dir que la 23ena edició (novembre 1974) la va imprimir "Pere Elias Guitart, Impressor Sabadell". Una prova de la col·laboració que els sabadellencs, com he dit, han tingut a l'associació barcelonina.

Els "Goigs" són la teologia popular

Caldria que els nostres rectors, sacerdots, guardians i encarregats d'esglésies, parròquies, ermites, santuaris i fidels compromesos, protegissin i popularitzessin de nou aquesta tradició. No és una cosa antiquada, és un cant i una pregària que pot ser d'ahir i d'avui. Ho prova la quantitat de poetes i músics que en donen testimoni. Els "Goigs" és la teologia popular, és una expressió catalana que entra pel cor i per la ment. El cant dels goigs hauria de finalitzar sempre les misses i festes, especialment les commemoratives, per implorar i honorar la memòria del patronatge.

A Catalunya malgrat el que hem exposat, només hi ha dues associacions gogistes: Els "Amics dels Goigs" a Barcelona (els altres Grups que aporten el seu nom són delegacions de l'entitat barcelonina que no tenen personalitat jurídica ni ajuda de cap classe) i els "Gogistes Tarragonins", amb seu a la ciutat de Tarragona; per això caldria que a tot Catalunya es formessin associacions gogistes que no tant sols es dediquessin al col·leccionisme sinó que en plena llibertat i responsabilitat divulgassin la història, la literatura, la hagiógrafia; l'art, la tradició i la música del lloc, població o comarca. L'Església no hauria d'oblidar les tradicions i el cant popular del nostre poble, per tant si així és fes, potser els sacerdots trobarien una de les pastorals més importants.

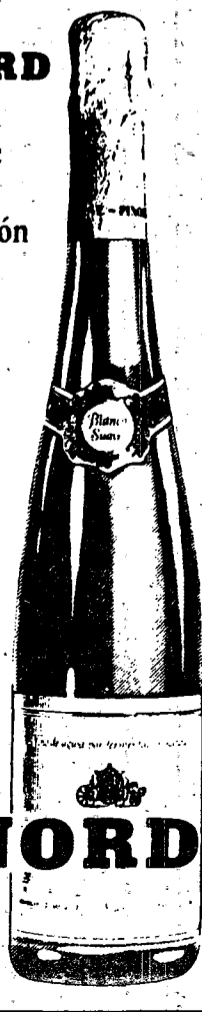
Jaume Busqué i Marcet

PINORD

El «vino de aguja» por fermentación natural

Blanco suave
Blanco seco
Rosado
Tinto

Bodegas
PINORD

Barberí, S.A.

Fontanella, 26 - OLOT (Girona-Espanya)
Telèfon 26 03 81

Fundició de campanas - fundició de ferro -
bronzes d'art.
Premiat amb medalla d'or a l'exposició
de Barcelona de 1888

La Bíblia a l'abast

Un crit de socors

Després d'haver escoltat la lectura profètica de Miquees, que, de part de Déu, promet a Israel un rei-salvador-pastor sortit de Bet-Lèhem, un racó de món de Judà, però que és presentat amb la majestat del seu Déu, la comunitat reunida entorn de la taula de l'eucaristia, a punt de cloure el temps d'Advent, sent com li puja als llavis el crit de socors d'aquest salm. Pastor d'Israel, escolteu-nos, Vós que teniu querubins per carrossa, desvetlleu el vostre poder, veniu a salvar-nos (vv. 2ac i 3b).

Com en altre temps Israel se sentia aclapat per la devastació del regne del Nord pels assiris, al 721, o per la destrucció de Jerusalem, al 578, amb l'enyorament de l'esperança perduda i les ansies de refer la unitat fallida del poble, ara la comunitat cristiana es troba també com esmaperduda enmig d'un món cada vegada més secularitzat, que ja ni es pren la molèstia de perseguir els fidels, simplement els ignora i els situa al marge dels seus camins. Entre l'enyor del passat i el desig de fer la voluntat de Déu en un món que Jesús ha salvat, els cristians clamen socors al seu Déu i Pastor: Desvetlleu el vostre poder, veniu a salvar-nos. Magnífica pregària d'Advent. De l'Advent litúrgic, que ens prepara per a les celebracions de la gran teofania en realització humaníssima del Nadal de Nostre Senyor Jesucrist. Pregària també del darrer Advent, el definitiu, quan Jesús, el

Pastor que ha vençut la mort i seu a la dreta del Pare, vindrà amb la majestat del seu Déu, amb la glòria del nom del Senyor (Mi 5:3), per ser la pau i la realització perfecta i definitiva dels seus fidels. I també pregària d'aquest advent en minúscula, de cada dia, en què el Senyor ve per ser la nostra força i on es ventila la nostra fidelitat a la seva salvació.

Els serà la pau

Miquees ens ho ha dit. El Messies que esperem, l'enviat de Déu, serà l'únic capaç de tornar cap a Israel —cap a la veritat del Regne de Déu— la resta dels germans. L'únic capaç de fer la unitat dels homes i d'entrar-los en la comunió de Déu. Ell serà la pau, com diu Miquees en desig profètic, i que sant Pau, referint-se al Messies-Jesús, confessa en joïos present: Ell és la nostra

pau (Ef 2:14). Aquesta és la gran obra de Déu, que ell tot sol ha realitzat, sense ajuda de ningú més. Ell, el vinyater que havia plantat —creat— la vinya d'Israel —el paradís de la terra damunt de la qual la humanitat havia de créixer en realització i felicitat— ha girat els ulls des del cel i amb la claror de la seva mirada ens ha salvat (v. 4). Mentre peregrinem per la terra dels nostres "advents" preguem amb el salmista, recordant les meravelles de Déu: Déu de l'univers, gireu des del cel els vostres ulls, veniu i visiteu aquesta vinya, que la vostra mà havia plantat i havia fet robusta i forta (vv. 15-16). Nosaltres esperem que aparegui la humanitat ressuscitada de Jesús, el nou paradís, el definitiu lloc de trobada entre Déu i la humanitat, per poder arrelar-hi i ser forts i robustos, la humanitat nova. No ens apartarem mai més de vós; guardeu-nos la vida perquè invoquem el vostre nom (v. 19).

Veniu a salvar-nos

(Salm 79-H.80-: 2ac i
3b.15-16.18-19. R.: 4)

Fills en el Fill

En el v. 18 el salmista demana la protecció de Jahvè sobre Israel, el fill de Déu, escollit d'entre tots els altres pobles, la vinya que ell mateix havia plantat. Avui, però, nosaltres podem fer una lectura messiànica i cristiana d'aquest verset. Que la mà de Déu —la seva força protectora— prengui a càrrec el seu Fill fet home, que serà el braç dret de la salvació del Senyor. És l'infant que esperem la nit de Nadal i que en les seves mans ens porta ja l'estel de la resurrecció. Ell, però, Jesucrist, la nostra pau, és el cap de la humanitat redimida. D'aquesta humanitat que es troba reunida en la celebració de l'eucaristia i a qui el Senyor li ha confiat l'anunci al món de la seva salvació i el testimoniatge de la immensa caritat de Déu. És per això que amb tota la humilitat de la nostra pobra condició humana, i al mateix temps amb tota la gosadia de la fe, diem al Pare a punt d'acabar l'Advent: Que la vostra mà reposi, protegint-nos i realitzant-nos com a fills i com a Església, sobre la humanitat nova, el cap i els membres, que serà el vostre braç dret, el fill de l'home, que vós heu fet fill vostre en el vostre Fill, a qui vós doneu la força. Tot això ho diem ara d'aquest petit ramet, aquesta vinyeta, que és la nostra església, tan pobra, i tan forta amb la claror de la mirada de Déu, que rep en el seu cor la visita de Déu que la renova en la celebració de la missa.

JOSEP M. ARAGONÈS

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

"Dels quatre elements als quarks"

46. Quantes partícules "elementals" hi ha?

FRANCESC NICOLAU

La proliferació d'acceleradors de partícules, que hem explicat en els dos números anteriors de C.C., sorgí de l'interès de veure com està compost el nucli atòmic. Fent incidir partícules de gran energia sobre nuclis coneguts i analitzant què en sortia hom creia poder esbrinar aviat els secrets del cor de l'àtom. Per això es van construir ja els primers ciclotrons. Però la cosa, en comptes d'aclarir-se, cada vegada es complicava més: les partícules residuals dels xocs no eren les esperades. Noves i noves partícules en sorgien inexplicablement. I quan dels ciclotrons es passà als sincrotrons amb energies mils de vegades superiors encara va créixer la complicació. La tècnica només feia que presentar interrogants a la ciència. Però aquests interrogants també n'empenyeren el progrés.

Les trenta partícules "elementals" de 1958

Ja hem explicat anteriorment que, a més dels neutrons i protons

del nucli atòmic i dels electrons de l'embolcall, calia comptar les seves antipartícules (antiprotons, antineutrons i positrons), els neutrins, els fotons, el mesó de Yukawa, dit també mesó π (o "pió") i unes altres partícules anomenades, de moment, mesons μ (mu), dites ara "muons", descobertes el 1936 per Anderson en els raigs còsmics, pensant-se que descobria el mesó del físic japonès. Aquestes últimes ja presentaren el primer interrogant: apareguren contra totes les previsions. Semblava que només venien a l'existència per a desballestar l'esquema que els físics s'havien fet de la matèria. Totes les altres tenien explicació en la teoria física acceptada, però els muons què hi pintaven? (Ara sabem que ni el nom de mesons es mereixen... són com un simple duplicat dels electrons però amb més massa).

Doncs bé, aviat, gràcies al cosmotró de Brookhaven de 1952 i al bevatró de Berkeley de 1954, entraren a l'escena per enredar més la troca noves partícules, més enigmàtiques encara que els muons: n'hi havia de més pesades que els protons i neutrons! D'on sortien o com podien formar-se? D'aquesta mena se'n detectaren, abans del 1958, de tres classes batejades amb els noms de Λ (lambda), Σ (sigma) i Ξ (xi o

"cascada") i podien estar carregades elèctricament o ser neutres. Les seves masses mesurades en GeV, com s'acostuma ara, són: 1,116, 1,190, 1,320 aproximadament, mentre que, recordem-ho, la massa del protó és de 0,938 GeV i la del neutró 0,940. I encara es descobriren nous mesons (i mesons autèntics, no com els muons!) que s'anomenaren mesons K, de massa aproximada, 0,494, molt més pesats que els pions que la tenen de 0,140 GeV.

Ara bé, de Ξ se'n descobriren dos: Ξ^0 (neutre) i Ξ^- (negatiu), de Σ tres: Σ^+ , Σ^0 , Σ^- , de Λ només un Λ^0 , de mesons K, dos K^0 i K^+ , i a més les seves antipartícules $\bar{\Xi}^0$, $\bar{\Xi}^-$, $\bar{\Sigma}^+$, $\bar{\Sigma}^0$, $\bar{\Sigma}^-$, $\bar{\Lambda}^0$, \bar{K}^0 , \bar{K}^- , que donaven un total de 16 noves partícules. Com que de pions també es descobrí que n'hi havien tres: π^+ , π^0 , π^- , si hi afegim els ja coneguts protó p, neutró n, antiprotó p, antineutró n, electró e, positró e, neutrí ν , antineutrí $\bar{\nu}$, muó μ^+ i antimuó μ^- , i finalment el fotó γ , tenim en total 30 partícules, que es classifiquen així: 16 barions (= "pesats") que són el protó i neutró i les partícules més pesades que ells, 7 mesons (= "mitjans") els 4 K i els 3 π , 6 leptons (= "lleugers") e, μ^+ , μ^- , ν , i $\bar{\nu}$, i fotó. Què hi han però les noves partícules?

Més partícules encara

No vull pas cansar el lector detallant les troballes fetes amb els enormes sincrotrons que es van anar construint, sobretot a partir de 1961. Només diré que el 1964 ja passaven d'un centenar les partícules descobertes, en la seva majoria barions i mesons. Als barions hom els donava nom de majúscules gregues; quan se'n trobà un que tenia de massa, 1,672 GeV se li posà el nom d'omega (Ω) que és l'última lletra de l'alfabet pensant que ja no se'n trobaria cap més de tant pesat, però no ha estat pas així... Els mesons foren designats amb minúscules gregues: η (eta), ρ (rho), ω (omega)... Avui dia ja passen de 200 les partícules catalogades, si hi comptem, és clar les anti-partícules.

Davant d'un nombre tan exorbitant és lògic que els físics s'hagin plantejat com posar-hi ordre. És el mateix problema que es plantejà Mendelèiev quan formà la taula periòdica. I de la mateixa manera que aleshores la classificació va suggerir que els àtoms no eren "àtoms" és a dir, indivisibles, sinó que aquella ordenació responia a una composició, també ara els físics s'han convençut que les partícules "elementals" no són elementals, sinó compostes d'altres subpartícules, al-

menys els barions i mesons. Ja que la seva ordenació en grups ho suggereix i per una altra banda no n'hi ha prou amb dir que les noves partícules són simplement les ja conegudes amb una nova càrrega energètica que els fa variar la massa. Els fets no s'expliquen amb només aquesta hipòtesi.

La primera teoria de la composició de protons, neutrons i barions i mesons en general fou exposada el 1964. Els autors van ser dos físics americans que la idearen independentment: Murray Gell-Mann i George Zweig. La teoria diu que els mesons estan compostos de dues subpartícules i els barions de tres. Aquestes subpartícules foren batejades amb el nom de "quarks" per Gell-Mann i amb el d'"aces" per Zweig. El nom amb què ara tot hom les desitja és el creat per Gell-Mann, que fou qui explanà la teoria amb més detall. També fou ell qui rebé el premi Nobel de física el 1969 pel seu treball.

Mesons i barions es designen també ara amb el nom genèric d'"hadrons" que vol dir "tupits", "crescuts", expressant així la idea que són partícules compostes. La idea de com els quarks poden explicar la composició de tots els hadrons fou de debò una idea molt enginyosa. En parlarem la setmana que ve.

La Bíblia a l'abast

Els temps nous

El curs de la vida, sotmès inexorablement al pas devorador dels anys, ens envella. Per a algunes coses, l'envelliment és un bé. Les fa millorar, com és el cas dels bons vins, i augmenta el seu valor. Per a les persones, l'envelliment és una moneda de dues cares, que, de mica en mica, es decanta sobre la cara amable i queda al descobert la creua de la creu. Envellir-se no vol dir únicament la maduresa de la personalitat, sinó simplement l'apropament a la mort. I és contra aquest darrer aspecte del fet biològic de l'envelliment que el cor de l'home ni reacciona amb força. El desig de la vida per sempre mena el cor de la humanitat a la recerca de formes noves d'existència, que són com un crit de joventut perenne, una mena de resistència a l'envelliment i a la desaparició. Per a Israel, un d'aquests moments forts de joventesa col·lectiva, que empenya el poble amb embranzida a renovar-ho tot, fou el retorn de l'exili. Després de la captivitat de Babilònia, Israel es llença a la reconstrucció de la pàtria desfeta i recuperada. Els temps nous d'Israel no són simplement temps de fer que tot fos com abans. El tornar a construir —la reconstrucció— no es fa a partir del moment que els rellotges de la vida col·lectiva van quedar aturats, sinó segons l'hora que marcava el moment present. Es tractava de fer un Israel nou, arrelat, això sí, en la tradició de sempre, en la tradició viva capaç de fer progressar els homes i els po-

Un cant per als temps nous

(Salm 95-H.96-:1-2a.2b-3.11-12.13
R.: Llc 2:11)

bles. El nostre salm pertany al grup dels que canten la restauració del poble, la reialesa perenne de Jahvè sobre Israel, significada per la dedicació del nou temple (salms 92 i 94-98 H.: 93 i 95-99). Si tot el país era nou, convenia també que fos nou el càntic d'acció de gràcies que expressava la renovada joventut del poble.

Celebració i missió

El salm convida tota la terra a cantar al Senyor i a beneir el seu nom (vv. 1-2a), perquè és gran i temible, poderós i gloriós, en contrast amb els altres déus, que al capdevall són no-res, mentre que ell és rei, manté ferm tot el món, incommovible, sentència amb raó les causes dels pobles (vv. 4-10). La celebració, però, de la reialesa de Déu té una exigència missionera. Tota celebració litúrgica té aquesta urgència. La celebració no és una exaltació puntual que ens aliena de la realitat circumdant. És més aviat el motor que ens posa en moviment i ens empenyida enllà a transformar el món concret.

Si Jahvè ha recuperat Israel i l'ha im-

plantat de nou a la terra promesa, és perquè retrobi el sentit genuí de la seva elecció: Anuncieu de dia en dia que ens ha salvat, conteu a les nacions la seva glòria, conteu a tots els pobles els seus prodigis (vv. 2b-3). Israel ha de ser missioner de les meravelles de Déu. Així totes les famílies dels pobles es despertaran del malson de la seva idolatria i donaran al Senyor honor i majestat, tributaran al Senyor l'honor del seu nom i entraran als seus atris, portant-li ofrenes (vv. 7-8). La presència de Déu sobre la terra —simbolitzada en el nou temple de Jerusalem— no és per ser celebrada com afirmació de l'autosatisfacció, sinó que comporta el compromís dinàmic de salvar tot el món.

Avui ens ha nascut un salvador

Els nostres temps nous són els temps definitius de la salvació de Jesucrist. La resposta del salm responsorial d'aquesta missa de la nit del naixement del Senyor ens ho diu ben clar: Avui ens ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor. Aquets text de

sant Lluç (2:11), dona el to de l'autèntic cant nou dels cristians. Ens ajuda a fer una lectura cristiana de l'antic salm, remarcant-ne totes les seves exigències espirituals —de vida interior— de celebració litúrgica i de compromís evangelitzador. Nosaltres hem vist que ve el Senyor (v. 13a). Aquest infant nat a Betlem és el Senyor que ha vingut i els nostres ulls l'han contemplat i el contemplen. Ve a judicar la terra. No la ve a condemnar. Judicarà tot el món amb justícia, tots els pobles amb la seva veritat (v. 13b-d). És al cor de la nostra consciència que ha esclatat la llum de la salvació del Messies, el Senyor, que avui ens ha nascut (Is 9:1ss). Una llum que no és per ser amagada i, molt menys encara, ofegada. Cal que brilli en les nostres paraules i en el nostre capteniment. Que siguem proclamadors valents de la seva justícia i de la seva veritat. Així no desentonarem enmig del concert de l'alegria còsmica que provoquen els temps definitivament nous en totes les criatures de Déu (vv. 11-12). Perquè Nadal és el principi de la creació del món, la nova creació definitiva de la humanitat redimida de les urpes del mal del pecat i de la mort, que havia sotmès tota la creació a l'ensulsiada en el no-res. Per Crist tot torna a ser. Fóra realment una llàstima que els únics a quedar fora del càntic nou fóssim els homes. És una possibilitat que cal contemplar molt seriosament. Per això ens convé que Nadal sigui una transfusió de sang nova, que alegri la nostra renovada joventut.

JOSEP M.ª ARAGONÈS

Delegació Diocesana de Missions de Barcelona

“ELS SEMINARISTES DELS PAÏSOS DE MISSIÓ TAMBÉ SÓN SEMINARISTES NOSTRES”

—Gràcies a les Obres Missionals Pontífiques, a les Esglésies de Missions són nadius del propi país:

500	Bisbes
15.000	Sacerdots
52.681	Seminaristes

—Als seminaris de Missions, aquest darrer any, s'hi han preparat:

40.066	Seminaristes menors
12.615	Seminaristes majors

—Han rebut de les Obres Missionals Pontífiques: 24.969.490 dòlars que és l'equivalent de 473,98 dòlars per seminarista. Aquesta quantitat s'uneix a la generosa aportació d'aquelles mateixes Esglésies missioneres.

—L'Església i el Sant Pare us paren la mà per poder seguir mantenint i millorant aquests seminaris que són el gran fruit i la gran esperança de les Missions.

—Una bona manera de respondre a aquesta crida missionera, pot ser ajudar a la formació i als estudis dels seminaristes.

BECA (per 6 anys d'estudis superiors)	300.000 ptes.
MITJA BECA	150.000 ptes.
BOSSA D'ESTUDIS (per a un curs)	50.000 ptes.

—Podeu fer arribar els vostres donatius a la DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS, C/. del Bisbe Irurita, 5 - 08002 - BARCELONA.

Al "CAVALL FORT"

hi ha una llicó per a nens i nenes amb premis de "la Caixa".

UNA LLICÓ AMB PREMI

PATROCINAT PER

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

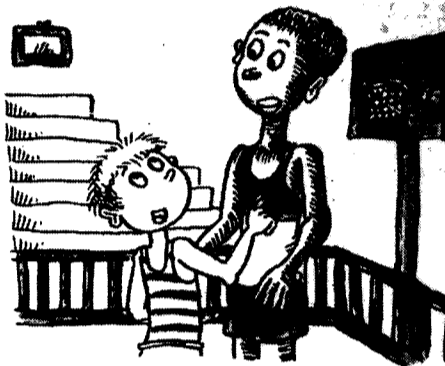

JA HAN ARRIBAT LES
ORENETES.

Voleu participar en el sorteig dels premis següents?

- Una bicicleta DERBI
- Una bossa d'esports
- Uns patins
- Un estoig escolar
- Un joc de sobretaula

Anomenem subjecte del verb el terme de l'oració que designa el qui o allò que realitza l'acció del verb. En una llengua com és ara el català, si el sentit no ho exigeix el subjecte pot ser sobreentès. Així, les oracions *Jo treballo*, *La Núria fa el que vol* i *No m'importa la teva opinió* es poden reduir, gramaticalment, a *Treballo*, *Fa el que vol* i *No m'importa*.

TU ETS MÉS ALT QUE JO.

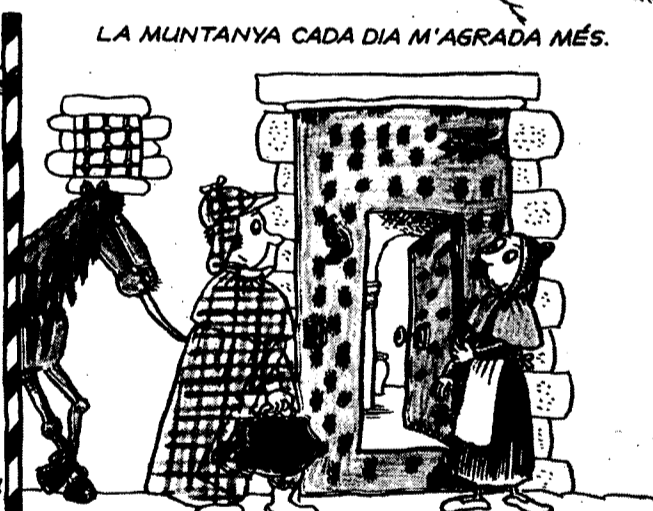
EM SEMBLA QUE JO PLEGO.

LA MUNTANYA CADA DIA M'AGRADA MÉS.

A TU NO ET PROVEN
LES VACANCES.

SI EL SENYOR TÉ LA BONDAT
DE PASSAR ?

Després d'haver llegit amb atenció la norma de llenguatge que tracta del subjecte del verb, escriviu en un full de paper les oracions o frases que il·lustren cada una de les escenes dibuixades en aquesta pàgina, prescindint, però, del subjecte de l'oració. No us hi deixeu el vostre nom i la vostra adreça i aneu-lo a dur a qualsevol de les oficines o delegacions de la Caixa de Pensions. Entre totes les respostes correctes rebudes, «la Caixa» sortejarà els premis que s'indiquen al cap de la pàgina.

Solució i guanyadors del concurs núm. 536.- En aquest no n'hi ha tant. Com que m'hi diverteixo m'és igual. A mi m'agrada més aviat dolç. Em sembla que no hi sent gaire. No s'hi està tan bé com a l'estiu. Ni amb cent pessetes no n'hi haurà prou.

Robert Tubau, de Barcelona (una pilota)
Nativitat Simó, de Badalona (uns patins)
Pere Gaspà, de Castellvell del Camp (una bicicleta DERBI)
Núria Aragay, de Taradell (un joc de sobretaula)
Elvira Cassú, de Girona (una capsa d'aquarel·les)

PATROCINAT PER:

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

Catecumenat per a joves sobre l'Església

Homilia

Benvolguts joves, nois i noies:

Gràcies a Déu ens trobem de nou reunits a la nostra catedral per pregar tots junts. Durant els dies de la meua malaltia, he trobat a faltar molt aquests dies de trobada en la pregària comunitària. Jo sabia que vosaltres, joves, com també molta altra gent, pregàveu pel vostre bisbe en els dies que Déu em visitava en la prova de la malaltia. Deixeu que avui, el primer dia que ens tornem a trobar, us digui: gràcies. Us ho dic de tot cor. I no sols perquè les vostres oracions m'han ajudat molt, sinó perquè el record de les nostres trobades d'oració tingudes durant l'any, feia que em sentís reconfortat amb la vostra companyia espiritual, i la vostra joventut, la vostra alegria i la vostra fe esperançada i plena de generosa caritat, em comunicaven coratge. El vostre bisbe us diu novament: gràcies, i que nostre Senyor augmenti constantment la fermesa de la vostra fe, l'alegria de la vostra esperança i el fervor i la generositat del vostre amor.

En la lectura de la Paraula de Déu, hem escoltat aquesta nit la narració que sant Lluc ens fa de la vinguda de l'Esperit Sant. Aquella experiència única que van viure Maria, la mare de Jesús i els apòstols, va ser el naixement oficial de l'Església. De fet, com ens recorda sant Joan en el seu evangeli, l'Església naixia del costat obert de Jesús, quan morint per nosaltres, lliurava el seu alè a les mans del Pare i el seu Esperit era donat a la nova humanitat redimida. L'Església començava la seva història. Superaria la prova de la creu, confirmaria la fe pasqual en la companyia de Jesús ressuscitat, aprendria la gran lliçó de saber-se sacrament —signe i realitat eficaç— de la presència de Jesucrist en el món, i descobriria la força de la pregària en comunió, el do de la unitat en la fe i en la caritat i adquiriria consciència que l'Esperit de Jesús, l'Esperit Sant que procedeix del Pare i del Fill, els havia estat donat com el gran regal de Pasqua perquè fos l'ànima i la força de l'Església.

Són el voler i el poder de Déu que han fet l'Església. No l'hem inventada ni l'hem feta nosaltres. És Jesucrist qui amb la seva mort i la seva resurrecció l'ha aplegada. I mireu-la, aquest mateix dia de Pentecosta: L'Església,

el Cos místic de Crist, estava reunida —això és precisament el que significa el mot església— aplicada unànimement a l'oració, "amb Maria, la Mare de Jesús" (Fets 1:14). Maria, que havia engendrat virginalment per obra de l'Esperit Sant, Jesús el Fill de Déu, ara assistia, fent comunió amb tots els deixebles del seu Fill, al naixement virginal de l'Església, per obra del mateix Esperit de Jesús. Com Maria, l'Església nou-nada, se sentia plena de l'Esperit. I com Maria, amb el fill concebut en les seves entranyes se n'anà a portar la bona nova de la caritat salvadora a casa de la seva cosina, també l'Església, plena de l'Esperit Sant, "començava a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit li concedia de parlar". Apareguda enmig del món, l'Església ja es manifestava com el que és: evangelitzadora i missionera, oberta a tot hom.

Jesús havia realitzat la seva obra. S'havia posat al cap de la humanitat i, Nou Adam, per la seva obediència perfecta a la voluntat del Pare, l'havia redimida. La humanitat era recreada de nou. Ara començava el temps de l'Església. Jesús hi seguia present com al Salvador Ressuscitat. I la marxa de la comunitat cristiana era i és animada per l'Esperit Sant. És realment un llastimós buit que hi ha en la vida i en el coneixement de molts cristians, aquesta ignorància de la presència i l'acció de l'Esperit Sant en l'Església. Com reconeixia el papa Lleó XIII, l'Esperit Sant segueix essent per desgràcia el gran desconegut de molts cristians. En aquestes hores de canvis i commocions profundes que està vivint la humanitat entera, i que l'Església experimenta també com a part integrant d'aquesta humanitat, és necessari que els cristians tinguem molt present que l'ànima de l'Església, el qui li dona forces, el qui la mena cap a donar testimoniatge de la salvació de Jesús enmig del món, no és ni el prestigi que pot venir d'homes o institucions, ni el poder de cap mena, sinó únicament l'Esperit Sant, que, donat a l'Església des del principi i manifestat plenament el dia de Pentecosta, segueix animant-la, protegint-la i menant-la a ser fidel a Jesucrist. Res ni ningú no podrà enderrocar-la, l'Església de Jesús. Però serà perquè l'Esperit Sant l'aguanta i l'anima.

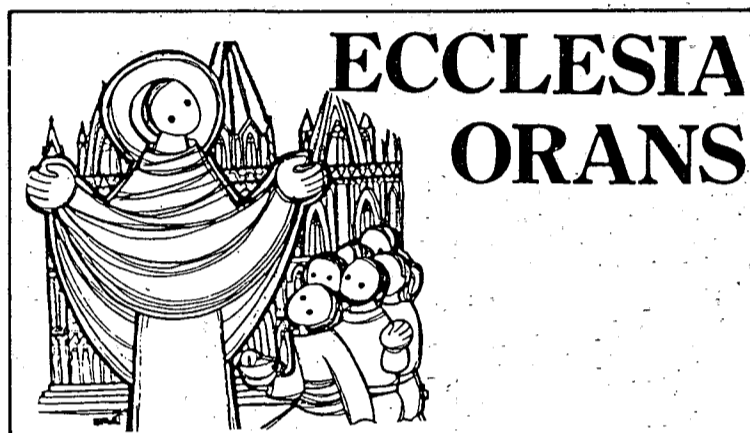
Narcís Jubany
Cardenal-arquebisbe de Barcelona

Paraula de Déu

De los Hechos de los Apóstoles (2,1-11)

Durant la celebració de la diada de la Pentecosta es trobaven tots junts en un mateix lloc, quan, de sobte, se sentí venir del cel un so com si es girés una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts. Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc que es distribuïren i es posaren sobre cadascun d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia de parlar.

Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: "¿No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs ¿com és que cadascú de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, el país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i l'Àsia, a Frígia i a Pamfília, al Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandeses de Déu en les nostres pròpies llengües."

Homes d'ahir cristians de sempre

No són els primers ni els únics a creure, deiem. I per això ens volem deixar allisonar, en la nostra Escola de Pregària per aquells homes i dones que han viscut a fons el misteri de l'Esperit i han servit l'Església tot servint els homes. Molts dels qui sou aquí potser només teniu del Papa Joan XXIII un lleuger record en la Història de l'Església. Ara que celebrarem els vint anys de l'acabament del Concili Vaticà II que ell va convocar, ens anirà bé espigolar alguns pensaments i algunes actituds d'aquell gran home del nostre segle que va comoure profundament les consciències dels homes de totes les tendències i ideologies del nostre temps.

Joan XXIII (1881-1963)

Joan XXIII és el Papa de la gran intuïció del Concili, certament. Però és un home que des de la infantesa, al si d'una família humil de pagesos i en els anys de seminari i de senzill capellà va temperar el seu esperit en la més exi-

gent ascètica i en la més exquisida vida interior.

S'expressa així en el "Diari de l'ànima":

—Avui les coses han anat menys malament que ahir; demà han de sortir millor que avui, i així per sempre, amb la gràcia de Déu. Insisteixo en un principi que no és prou meditat: haig de fer cada cosa, recitar cada oració, com si no hi hagués res més a fer, com si el Senyor m'hagués posat al món només per fer bé aquella acció, i al bon èxit d'ella hi hagués lligada la meua santificació, sense pensar en abans o en després.

—Les meves relacions amb el próisme seran veritablement santes quan seré perfecte en parlar. Amb aquesta intenció, haig de practicar una delicadesa singular: no deixar-me induir mai per cap motiu a parlar, si no és en bé dels altres.

Joan XXIII tenia l'esperit i el cor sempre jove. Era per naturalesa somrient i serè. Ben lluny de complicar les coses senzilles tenia l'art de simplificar les coses complicades.

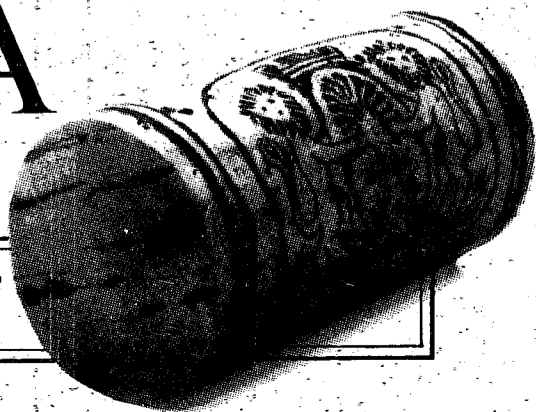
Ell va explicar-nos que un Papa no és només el Vicari de Crist, o un orant, un doctor, un erudit, un Sobirà Pontífex, un cap d'Estat. Ell ens digué que un Papa és també, senzillament, un home, el primer dels Bisbes, el Bon Pastor, el germà dels humils, aquell en el qual hom confia: el representant de Jesús de Betlem, de Natzarèt i de Betania, del sermó de la Muntanya i del discurs del Sant Sopar.

Escriu durant uns exercicis espirituals.

—Em sento tranquil i content del meu estat: només estic insatisfet de no ser sant i exemplar en tot com deuria, com voldria. Els honors o els ascensos de la terra no em torben gaire; i tinc la impressió de tenir-los disciplinats. Senyor ajudeu-me perquè la temptació pot sorgir fàcilment, i jo sóc miserable.

Des de 1864
PERE ROVIRA
La solera d'una família

Cellers a "Ribera d'Ebre" i "Terra Alta"

Al barri de la Torrassa de l'Hospitalet

50è aniversari de la parròquia de la Mare de Déu dels Desemparats

La parròquia de la Mare de Déu dels Desemparats, de la Torrassa, a l'Hospitalet, ha celebrat la cloenda dels actes commemoratius del cinquantè aniversari de la seva creació. Es va fer una marxa "floral i festiva" pels carrers de la barriada fins a les portes del temple, on s'encengué la flama i el rector, mossèn Valentí Balaguer, davant una munió de ciutadans que omplia de gom a gom la plaça,

procedí a llegir el pregó-manifest que motivava aquell acte. Tot seguit, varen ser obertes les portes del temple i la gent va anar entrant, s'evocà la primera vegada que ho feren, mig segle enrera, en inaugurar la primitiva capella. I resultà certament emocionant comprovar com algú dels que hi anaren a la benedicció de la nova parròquia, ara fa cinquanta anys, hagi pogut tornar-hi mig segle després.

L'ofrena floral a la imatge de la Patrona, va ésser multitudinària, dirigi l'acte marià el pare provincial dels religiosos que conduïen l'escola parroquial. Finalitzà amb espontànies pregàries i el cant de la Salve.

Presidí l'Eucaristia, el vicari episcopal, mossèn Josep Mª Vidal i Aunós i fou preparada curosament pels diversos grups que integren la comunitat parroquial. Hi hagué una extraordinària concurrència. Després s'inaugurà el centre Catequètic i Cultural que ha estat possible de bastir en el barri per mitjà de la col·laboració popular i diocesana. Un cop beneït i pronunciades unes paraules pels que han dut la iniciativa, el vicari episcopal clogué l'acte amb paraules encoratjadores. Hi assistí molta gent i representacions de diversos estaments. El dia assolit, convidava. Restarà, per als torrasencs, com un dia memorable.

Sota l'advocació de la Mare de Déu dels Desemparats

El doctor Ramon Baucells beneï el temple parroquial de la Torrassa, barri del municipi de l'Hospitalet, encara que per a molts era considerat com una prolongació de Barcelona. Es tractava d'una demarcació nova, obtinguda per la segregació de la de Collblanc. L'edifici, de nova planta destinat a temple comptava amb una façana de vuit metres, oberta al carrer de l'Aliança i la fondària s'apropava als vint metres, l'edifici fou bastit amb plànols de l'arquitecte Josep Maria Sagnier. Era complementat

per un grup escolar de quatre plantes superposades, edificat llandant el temple. La cabuda era de 250 alumnes distribuïts en cinc aules, amb possibilitat d'ampliacions. Tot sota l'advocació de la Mare de Déu dels Desemparats. Hi havia un ampli saló d'actes, amb escenari, projector cinematogràfic, biblioteca, sala de jocs de taula i bar.

No obstant l'obstinada oposició per un considerable contingent de veïnatge nouvingut, majoritàriament exaltat per la ideologia revolucionària i anticlerical, l'obra exercida per la naixent parròquia, va ésser tinguda en consideració, obtenint els nivells valoratius que en justícia li corresponien. Qui hagué d'afrontar amb valentia la conflictivitat que s'anava produint, va ésser l'ecònom nomenat pel bisbat, que era mossèn Enric Xicola i Pons, així com el seu coadjutor mossèn Antoni Cervantes i García.

No obstant els entrebancs, però també amb el voluntariós ajut d'un allau d'incondicionals, va inaugurar-se l'església el 30 de novembre de 1935 i el grup escolar el 2 de febrer del següent any. Però, com ja és sabut, els escamots de tendència oposada, el 19 de juliol incendiaren tot el que suposaren relació amb els afers religiosos. I la parròquia, les escoles i el "Centre del Sagrat Cor i de Sant Josep Oriol", ubicat, també, en la Torrassa, des de uns sis anys abans de l'erecció de la parròquia, varen ésser destruïts per l'acció de les flames. Els sacerdots esmentats abans, no sofriren danys, encara que sí una aferrissada persecució. En canvi, un altre sacerdot

(mossèn Josep Escolà), el qual, d'antuvi exercia a la Torrassa com a mestre d'escola, majoritàriament entre la població de condició modesta, tal vegada per massa confiat no volgué prendre precaucions envers la seguretat pròpia i esdevingué víctima, assassinat en un camp obert del barri.

Mossèn Jaume, 29 anys a la Torrassa

Transcorregut tres anys, l'estiu del trenta-nou, un altre sacerdot (mossèn Jaume Busquet i Casals) arribava a la Torrassa amb el nomenament d'ecònom a la carter. I es feia càrrec de la runa del que fou església i escoles, així com dels deutes que el seu predecessor no pogué eixugar en el breu període d'actuació.

El nou ecònom, amb molta empenya i no dubtant mai en el moment de demanar ajuts arreu d'on comprenia de poder-los obtenir, bastí en tres mesos una capella provisional en els baixos del col·legi, un cop que el reconstruí. I en les altres plantes instal·là les classes per l'ensenyança, pràcticament amb el mateix criteri d'abans de la guerra. Començà el curs a l'inici de 1940 i a les darries de l'any en qüestió es reinaurà el saló-teatre. Pel maig del 41, aconseguí dues campanes i el 22 de desembre signaven l'escriptura dels solars on es contruí l'actual temple, de 900 metres quadrats, amb cúpula octogonal de formigó armat, projectat per l'arquitecte Manuel Puig i Janer. En el curs escolar 43-44 prengueren possessió del col·legi parroquial les germa-

L'acte de l'aniversari fou multitudinari

nes Carmelites (Vedruna). El 1949, el doctor Modrego, bisbe de Barcelona, beneï el nou temple, al qual encara li mancaven molts detalls, entre ells la torre i rellotge públic, que restaren enllestits a mig 52 i la decoració interior que s'anà completant per etapes. L'octubre de 1959, es beneï el grup escolar per a nois confiat als clergues de Sant Viàtor, i començà d'immediat el curs. L'any següent s'inaugurà el "Centre", de cultura i esbarjo, que darrerament ha celebrat les noces d'argent, coincidint amb les d'or de la parròquia. Mossèn Jaume, en l'aspecte espiritual promogué associacions piadoses i la pràctica de devocions populars, així com manifestacions exteriors que es convertiren en multitudinàries, especialment el procesó del dijous sant a la nit i la patronal del segon diumenge de maig, que ell mateix sabé suprimir arribat el moment. Morí en la seva onomàstica de 1968, als 67 anys d'edat i 29 de permanència a la Torrassa, primerament com a ecònom i després de rector. Les seves despulls reposen a dins el temple.

Ocupà la vancat, el 21 de març de 1969, qui havia estat coadjutor seu, mossèn Valentí Balaguer i Planas, que és qui ha correspost organitzar les festes del cinquantari, en escaure l'efemèrides, com li pertocà de fer evolucionar la comunitat parroquial segons el Vaticà II. Ho ha fet a través de la vida litúrgica. Mantenint fidelitat a les normes, s'ha afegit una creativitat que ajuda a) la participació activa dels laics. b) La catequesi, que seguint les petjades anteriors, ha aconseguit un òptim desenvolupament i ha motivat la creació de nous espais per acollir la gent. c) A través dels grups "Canigó" i "Itaca", s'ha aplegat i procedit a una bona formació bon nombre de joves, que donen vida i renoven amb idees noves la comunitat cristiana de la Torrassa. d) S'ha im-

pulsat l'obra social de la parròquia per mitjà de "Caritas" i actualment de la comissió de solidaritat, amb promoció d'una residència per als vells, de propra obertura i el centre catequètic i cultural ja esmentat, que s'inaugurà el dia u.

Ben aviat, la Residència

Un dels problemes més importants de la Torrassa, és la vellesa. Els primers emigrats, avui ja són jubilats. La parròquia, conscient del què succeeix, ha promogut una residència per a 35 ancians, emprant un sòlid edifici industrial desmantellat, que s'acondiciona amb l'ajut econòmic oficial, diocesà i popular. Es compost per quatre àmplies plantes. La segona i tercera, serveixen d'habitatge. La planta baixa és reservada al centre catequètic i cultural, que, com s'ha dit abans, va ser inaugurat el primer de desembre i on s'apleguen set sales de reunió amb possible utilització com a aules, dues de molt més grans, pròpies per a conferències i projeccions, actes religiosos i culturals, exposicions i lloc d'agermanament. I la biblioteca amb vint places de lectors, així com la secretaria, serveis complementaris i d'esbarjo, etc. Tot això funcionarà des d'ara. No pot ser igual pel que respecta a la residència, que es preveu que pugui inaugurar-se ben prompte, però sense determinar una data concreta.

Els torrasencs, però, poden mostrar-se satisfets per l'obra realitzada, des d'aquell 1935, mig segle enrera, en què, no obstant la situació de llavors, no gens afalagadora per a l'església, s'erigí la parròquia dels Desemparats, a la Torrassa.

LLUÍS ABARCA
I MÈDICO

Als Prats de Rei, l'escenari del Pessebre Vivent és la mateixa vila

ELS PRATS DE REI.— En guany, amb renovada il·lusió, als Prats de Rei es disposen a presentar el seu XIV, PESSEBRE VIVENT. El Pessebre té unes característiques pròpies: l'escenari és la vila. Els seus carrers i places, es converteixen amb la màgia dels decorats i de la llum, en els escenaris que ens relaten els Evangelis. Els actors no són personatges passius, sinó que parlen de viva veu, i aquest fet li dona un realisme inigualable.

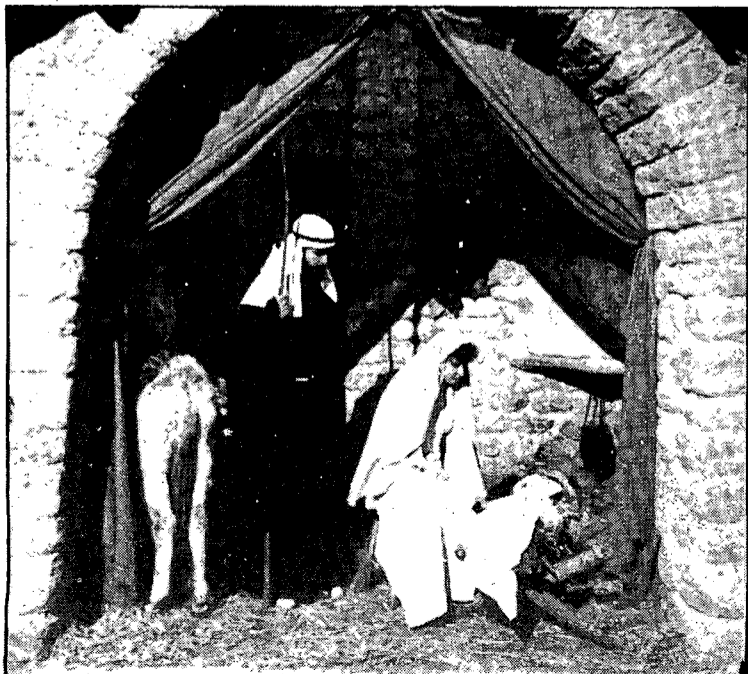
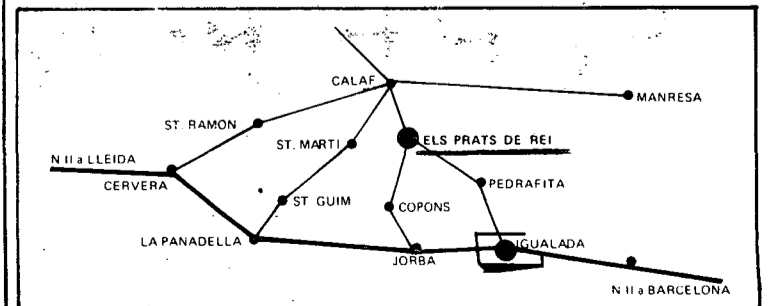
Volen que aquest Pessebre tingui música pròpia. Aquest any, dels 16 quadres del Pessebre, 6 tenen música expressament composta, per Mn. Valentí Miserachs, gran mestre i director de la Basílica de Santa Maria la Major de Roma. Els cors i orquestra de la

"Scuola T.L. DA VICTORIA", que ell, dirigeix a Roma, han interpretat dita música que gravada convenientment és aplicada en el nostre Pessebre.

Comencen, sortint de la Missa del Gall, totes les festes nadal·lenques; a les 6 de la tarda és repre-

senta dit Pessebre fins el diumenge 12 de gener.

La il·lusió dels infants, la generositat de la joventut, i el treball laboriós i constant de la nostra gent gran, tot un conjunt de prop d'un centenar de persones, fan possible aquesta realitat que fa ja 14 anys es porta a terme.

Josep Rodrigo, l'ànima del "pessebre vivent" de Corbera

Josep Rodrigo Puig és un d'aquells homes que, moguts per l'entusiasme i les ganes de fer coses, se situen al front d'una iniciativa i l'impulsen amb força. No busquen el lluitament personal, sinó ser útils a la col·lectivitat. La mobilització d'energies d'homes com en Josep permet que al nostre país es tirin endavant, amb pocs mitjans però molta il·lusió, projectes molt ambiciosos. Ell és, entre d'altres coses, l'ànima d'una manifestació tan important i popular com el "pessebre vivent" de Corbera de Llobregat.

Vesteix pantalons de vellut i no abandona mai la barretina catalana. Viu molt a gust a Corbera de Llobregat que considera un indret privilegiat per la bellesa del seu entorn natural i la proximitat geogràfica amb Barcelona. Va néixer a la Palma de Cervelló, però fa quaranta-cinc anys que resideix a Corbera, exactament d'ençà que acabà el seu servei militar.

Recorda amb satisfacció com l'any 1961 presentaren una carrossa a la cavalcada de les festes de la Mercè i aconseguiren el primer premi i la Medalla d'Or del Cercle Artístic. L'èxit no va ser fruit de la casualitat. L'any següent es tornaren a presentar i guanyaren nova-

ment el primer premi. "Això — diu — ens va animar i decidírem fer el pessebre. L'ambient, a Corbera, era de gran eufòria".

En Josep és un gran conversador i recorda amb satisfacció totes aquelles coses que ha fet a la seva vida. És una persona inquieta i no sap estar sense fer res. És forjador i fa, segons diuen les persones de Corbera, unes figures molt boniques. Tota la vida ha fet pessebres. "Com pots imaginar, l'ambició màxima d'un pessebrista és fer un pessebre natural. És molt bonic que els focs siguin focs i els pins ho siguin de veritat". L'any 62 varen fer el primer pessebre vivent. Demanaren un préstec de setanta-cinc mil pesetes i l'Ajuntament els facilità el material elèctric. Així va començar tot. L'any 62, en la primera edició, hi anaren dues mil vuit-centes persones i durà sis dies. L'assistència fou notable, tot i que va ser l'any de la gran nevada que incomunicà Corbera amb Barcelona. L'any 1978, en una sola representació, hi acudiren tres mil quatre-centes persones.

Tots els guanys que s'han obtingut, segons ens diu en Josep Rodrigo, s'han invertit en el pessebre. Ara, els organitzadors tenen la

propietat del seixanta-cinc per cent del terreny. Amb els beneficis obtinguts han finançat obres de pavimentació de carrers, viatges escolars i compraren una imatge per la parròquia. El pressupost econòmic d'enguany és de quatre milions de pessetes. Els preparatius comencen un mes i mig abans de les representacions que malauradament, a causa del temps, no es poden mai fer totes. Són coses, això no obstant, amb les quals els organitzadors ja compten.

Una cosa que satisfà i encoratja tant en Josep com d'altres persones que tenen cura del muntatge del pessebre és la participació de tot el poble. Corbera sent el pessebre com una cosa molt seva. Més de set-centes persones, en el decurs dels darrers vint-i-quatre anys, han participat al Pessebre. Tothom hi col·labora desinteressadament. Ningú no cobra res. Quan finalitzen les representacions, s'organitza una excursió col·lectiva de germanor que és com un premi per a tots aquells que han contribuït a fer possible un any més aquest gran espectacle

El dia 24, tots els qui col·laboren en el muntatge del pessebre sopen plegats. Aquí veiem en Josep Rodrigo preparant les botifarres.

catequètic.

Durant aquests anys en què s'ha muntat el "pessebre vivent" de Corbera s'han produït moltes anècdotes. Josep Rodrigo en recorda una que li restà gravada a la memòria. Un grup de mossens anaren a veure la representació i, quan finalitzà, un d'ells se li acostà i li digué: "Penseu que val més mitja hora d'aquest pessebre que un sermó d'un capellà". Recorda també que un any va nevar mentre es feia una de les representacions i que el públic creia que la neu era artificial, que era un ingre-

dient més del quadre escènic. "No començaren a passar fred — diu en Josep — fins que no s'adonaren que la neu era de veritat."

Quan finalitza la representació es reparteix entre el públic un qüestionari perquè els espectadors puguin expressar la seva opinió sobre l'espectacle. És una manera per millorar d'una forma constant i progressiva un espectacle que ja ha assolit uns nivells de qualitat remarcables. Un espectacle que és una veritable catequesi.

T. Puntí

Experiències d'Amor i Misericòrdia

La Germana Maria, monja contemplativa, amb motiu de l'Any Internacional de la Joventut que ja finalitza, vol fer arribar aquest missatge als joves. Els parla d'algunes experiències d'amor i misericòrdia que Déu li ha volgut concedir en Jesucrist el seu Fill estimat.

És una contemplativa la qui us parla, que sent la necessitat de compartir amb vosaltres, joves, el do gratuït de la vocació, que com llavor infosa dins el cor, el dia del bateig, germina i creix sense saber com.

Pocs anys em separen de vosaltres. Conec diferents ambients de societat, com també la companyonia fabril; així com l'enyorança de la llar que, dels setze als vint anys, edat que vaig entrar al monestir, em dugueren lluny de la família i de la pàtria.

No obstant Déu seguia perseguint-me. Us ho diré amb paraules del Salm 138 "Déu s'afigurava els meus dies abans que existís el primer." Era la seva il·lusió: guanyar-me per a Ell. S'havia fet un pla sobre la meua vida ja abans de néixer i volia que fos dut a terme.

Vaig saber de dificultats i misèries humanes perquè vaig voler. Les experiències de persones assignades no em servien, havia de passar la pròpia experiència. Fins i tot, vaig ser capaç de perdre, com la dona de l'Evangeli, la preciosa dracma de l'amistat de Déu. Amistat que, retrobada pel Sagrament de la Penitència, Jesús i jo ens alegràrem junts. Fou com si Jesús, ric en Misericòrdia, s'inclinés cap a mi, en donés la mà i em digués: sigues pobre. Més endavant, vaig entendre, que era la pobresa espiritual la que em demanava per transformar-me segons el seu diví voler. Es la dita: "no és el qui està bo que té necessitat de metge, sinó el qui està malalt." I també: "allà a on hi ha hagut pecat la gràcia de Déu s'ha manifestat més abundant."

M'has seduït, Senyor, i m'he deixat seduir; has fet força contra mi i m'has guanyat." (Jr. 20,7). Per a mi aquest amor de seducció fou una paraula: Jesucrist és Salvador. Quan Ell em féu entendre que m'havia "salvat i m'havia cridat amb una vocació santa, no pas per les meves bones obres, sinó segons el disseny de la seva gràcia, anul·lant el document on constaven les meves faltes, clavant-lo a la Creu", vaig saltar d'alegria. Aleshores em vaig dir: no puc entregar-me a Ell per mitjà d'una Congregació religiosa d'ensenyança, hospital o qualsevol altra institució, sinó que ho haig de fer directament, de Tu a tu, en la vida contemplativa, dedicada a l'oració i a la lloança, al cultiu de l'esperit, al coneixement de Jesucrist, al diàleg amorós d'Ell en mi i jo en Ell, vivint sempre de la seva presència. Aquesta gràcia tan singular com divina, és la que, amb el seu ajut, estic duent a terme. Engrescada tasca sempre vella i sempre nova, renovada cada matí pel seguiment fidel a Jesucrist.

Amor experimental de Jesús, però també amor experimental de Maria. Si era lluny de la mare de la terra, tenia en mi la Mare del cel. A Ella vaig confiar-li la meua vocació. Fou la meua confident. Procurava visitar-la cada dia, a l'Església-Catedral, que porta el seu nom i resar el Rosari amb normalitat, vull dir, més o menys cada dia. Era un costum que havia après en família, que com àncora salvadora, ara m'hi agafava fortament. Sotas el seu esguard, vaig

anar aprenent, dia rera dia aquell "Faci's en mi..." que va desembocar en un si incondicional el dia de la meua professió religiosa que continuà avui i continuarà per sempre. Així li ho demano.

Durant aquest període vaig aprofundir també en la litúrgia. No m'hi avorria a l'església. Era el millor relax per al meu esperit. Aquelles Eucaristies Solennes, pausades i molt participades pel poble, m'atreïen de debò. I també les Vespres. Per això, quan vaig entrar al monestir, vaig continuar en aquesta mateixa línia litúrgica, que he anat aprofundint amb el temps, gràcies a la comunitat que amb tant de fervor i lliurament la prepara i la viu. La litúrgia, és per a mi, com la pluja que amara la terra, que dins el curs de l'any, va desgranant tot el Misteri de la nostra salvació i això és el que m'omple de goig i de vitalitat.

Fins aquí us he parlat d'uns punts concrets de la meua vida personal. Però, ara, estimats, joves, encara em resta quelcom espiritual per comunicar-vos. Els qui us sentiu identificats en algunes de les facetes que he descrit, o sou d'aquells que mai no heu ensopgat en el camí, a tots us dic: "obriu a Jesucrist les portes del vostre cor" (Joan Pau II) L'amor fidel de Jesús us posseïra totalment: ànima i cos, si deixeu que Ell sigui el protagonista de la vostra vida, perquè els seus ulls es fixen sempre en una persona determinada i fa en cada un de nosaltres allò que amb les nostres pròpies forces no podem fer, això és: ens converteix vers Ell. Aquesta és la meua experiència que també pot ser la vostra. Més encara: no us faci por el vostre passat, perquè "Ell és lent pel càstic i ric en l'Amor i llança les nostres culpes lluny de nosaltres com l'Orient és lluny de l'Occident", ni tampoc el vostre futur. "Experimentareu com Déu és bondat i tendresa, paciència i comprensió i que el seu Amor en Jesucrist es manifesta com a Misericòrdia". Déu és més Mare que Pare, diu el papa Joan Pau II. És ben cert. En la seva falda materna i cap tothom. El seu Amor fidel té la força de la maternitat perquè Ell mai no ens oblidà.

Joves, acosteuvos a Ell i us asseguro que "el buscareu deu vegades més fort" perquè us serà necessitat interior, exigència del cor. Anireu entrant en la vida d'oració sense potser adonar-vos-en, perquè serà un sospir, una mirada, el primer pas que fareu per començar el diàleg interior que Ell espera de vosaltres. Així vaig començar jo i qui sap si, d'entre vosaltres, en cridarà alguns o algunes per viure ja aquí baix, anticipadament, allò que eternament farem en el Cel: Contemplarem Déu tal com és.

M'he servit de frases dels Salmos, de les paraules de sant Pau i de la nota 52 de l'encíclica "Ric en Misericòrdia", per manifestar-vos més exactament els sentiments que portava al cor, comunicant-vos l'alegria espiritual que jo sento per estar consagrada totalment a Jesucrist i a la seva Església. Així de grans i de senzilles alhora són les coses de Déu.

Germana Maria

Seminari Menor de la Conreria

Antoni Montalegre "Vull esbrinar si Déu em vol per aquest camí"

Antoni Montalegre ens parla en aquest article de la seva experiència al Seminari de la Conreria. S'hi troba a gust i està content. Esbrina si Déu vol que segueixi per aquest camí.

Hola, amics!
Sóc alumne del Seminari de la Conreria.

M'han comentat que hi ha nois que no coneixen aquest centre i que són més bona gent que no pas jo.

I he pensat en vosaltres.

I per aquest motiu he tingut interès a comunicar-me per la finestra de CATALUNYA CRISTIANA.

És veritat; jo tampoc no el coneixia.

Però vaig tenir la sort de trobar-me amb un amic, a qui feia temps no veia. Havien canviat de domicili, i havien canviat de col·legi.

Em parlà molt il·lusionat del seu nou col·legi. Vaig veure que n'estava molt engrescat i em quedà una certa enveja en el meu interior.

Ho vaig dir a la mare, i ella ho preguntà als pares d'en Miquel.

"Nen, no hi podràs anar al col·legi d'en Miquel."

"I, per què?"

"Perquè en Miquel està en el Seminari".

"I què vol dir això?"

"Doncs, senzillament, que en Miquel estudia per capellà".

Em vaig quedar silenciós i sorprès.

No ho hauria dit mai.

Però tenia ganes de parlar amb el meu amic.

"Miquel, és cert que vols ésser capellà?"

"No ho sé ben bé. A mi m'agradaria; però no n'estic segur".

"Així, doncs, per què estàs en el Seminari?"

"Perquè el mossèn de la parròquia amb qui n'havia parlat alguna vegada, em va dir si volia provar l'ambient ja que tenen altres nois que volen ser capellans. Així tindria possibilitat d'esbrinar si Déu em volia per aquest camí o no."

L'any que he passat a la Conreria m'ha ajudat molt. Sempre que he volgut he parlat d'aquest tema i m'he sentit atès. M'hi trobo bé. Tinc bons amics. Em fan estudiar de valent, però m'ajuden molt."

No em vaig atrevir a parlar-ne amb el mossèn; no el coneix gaire; però sí que ho vaig fer amb el seminarista que tenim de monitor, i ell em va fer totes les gestions.

Ja estic al Seminari. Fa poques setmanes d'això; però és veritat el que em deia en Miquel. M'hi trobo a gust. Ja tinc amics. Juguem molt. Estudiem molt. Els professors són exigents, però es preocupen que entenguem les coses.

A mi, personalment, m'agrada la pregària del matí i del vespre.

No sabria què més dir-te; però vull que sàpigues que estic content.

Antoni Montalegre

"Vida Creixent" desitja a tothom unes bones festes de Nadal i Reis. El mes de gener, continuarem el contacte amb tots vosaltres a través d'aquest setmanari que tan gentilment ens acull".

**Si vol comprar
l'habitatge, construir-lo,
o bé fer obres
de millores**

és el que vostè necessita

Vegi i compari aquestes condicions:

finançament fins al 80% del valor de l'habitatge

interès del **14,50%**

pagaments mensuals, com un lloguer fet a mida de cada família

possibilitat de fer amortitzacions extraordinàries

retorn del deute fins als 20 anys

amortitzacions mensuals sense comissió

Vingui a informar-se!

CAIXA D'ESTALVIS DE CATALUNYA

LA CAIXA DE TOTS

Per MARIA GLORIA MUNTAÑOLA

Mousseline d'escòrpora

1 escòrpora de 3/4 kg.
12 llagostins
herbes de brou
fulla de llorer
un mica de llet

25 gr. mantega
2 cullerades farina
150 gr. crema de llet
4 ous
25 gr. mantega
1 cullerada farina

Netegeu el peix i bulliu-lo amb molt poca aigua i sal, herbes de brou, fallades a trossets i una fulla de llorer. Bulliu-lo durant 7 o 8 minuts afegiu els llagostins i deixeu bullir 2 o 3 minuts més. Reserveu el brou, traieu la pell i les espines del peix i passeu-ho pel minipimer amb una mica de llet i suc de bullir-lo, només el que es necessiti perquè quedi ben molt, ha de quedar molt espès.

Poseu 25 gr. de mantega en un cassó al foc, afegiu 2 cullerades de farina, remeneu-lo una mica, sobre el foc suau; fora del foc, deixeu-lo refredar un moment i tireu-hi els 3 rovells d'ou, un a un remenant-ho amb una cullera de fusta, després els 150 cc. de crema de llet, trebal·leu-lo a bany maria, durant una estona i 6 llagostins pelats i tallats a trossets petits (reserveu els caps i els clofolles), rectifiqueu de sal i pebre. Bateu les clares a punt de neu forta i barregeu-les amb compte.

Ompliu petits motlles d'uns 3 cm. d'altura per 12 de diàmetre untats amb mantega, coeu-los a bany maria en la plata del forn, uns 20 o 25 minuts forn de sota i uns 6 o 7 minuts, forn de dalt, ha de daurar-se lleugerament.

Deixeu-los reposar un moment, després tombeu-los sobre la plata de servir. Cobriu-los amb salsa.

Crema de llagostins: Poseu els caps i les clofolles dels llagostins en el turmix, 1/4 de litre de brou de bullir el peix (colat) quan estigui triturat, passeu-lo pel colador fi.

En un cassó al foc, poseu 25 gr. de mantega i una cullerada de farina, afegiu a poc a poc el suc dels caps i si fa falta una mica de llet; ha de quedar cremosa. Rectifiqueu del sal i pebre, afegiu un rovell. Si es vol enriquir el plat, poseu un llagostí sobre cada motlle.

Filet de llenguado al whisky

3 llenguados mitjans
200 gr. xampinyons
3 cullerades whisky
2 rovells d'ou
pastanaga, ceba
100 gr. mantega

un botellí crema de llet
400 c.c. brou curt
25 gr. formatge ratllat
1/4 kg. cap de rap
una mica de curry
2 cullerades de farina

Amb el cap de rap, les espines dels llenguados, la pastanaga, ceba i fulla de llorer es prepara un brou curt, cal que quedi uns 400 c.c. de brou, i deixar-ho bullir uns 25 minuts.

Els filets de llenguado, es posen en el brou curt i fred, i quan comencin a bullir es retiren del foc. Unteu amb mantega una plata de forn, la qual pugui presentar-se a la taula, poseu-hi els filets de peix ben escorreguts.

Talleu els xampinyons a làmines fines i fregiu-los amb una mica de mantega i sal. Poseu en un cassó la resta de la mantega, afegiu 2 cullerades de farina, després a poc a poc el brou de bullir el llenguado colat, deixeu bullir una mica, tireu-hi el whisky i després els xampinyons fregits. Bateu els 2 rovells d'ou amb 150 c.c. de crema de llet, afegiu a la salsa, però sense deixar que torni a bullir, tireu-li 1/2 culleradeta de curry, rectifiqueu de sal i pebre. Cobriu el peix, tireu-li per sobre el formatge ratllat i trossets de mantega. Poseu-lo uns minuts al forn, perquè es gratini lleugerament.

Pastís sant Marc

Pa de pessic

3 ous
125 gr. sucre en pols
100 gr. farina
1 cullerada llevat

Farcit

3 ous
185 gr. sucre
400 gr. nata
50 gr. sucre en pols

Prepareu el pa de pessic, bateu els rovells amb el sucre en pols, fins que formi relleu, després afegiu-hi la farina a poc a poc, si queda molt espès, afegiu dos o tres cullerades de llet, després la culleradeta plena de llevat Royal, per últim les clares batudes a punt de neu forta. Ompliu un motlle rodó o llarg, untat amb mantega, amb paper de plata en el fons, també untat. Poseu-ho a forn calent, però suau, durant uns 25 o 30 minuts, després tombeu-lo sobre una reixeta i deixeu-lo refredar.

Prepareu el rovell, posant en un cassó d'alumini, els 3 ous sencers i el mateix pes dels ous amb closca, de sucre corrent, bateu-lo bé amb batidor de mà quan estigui ben batut, poseu-lo sobre foc suau i continueu batent amb una cullera de fusta, fins que es torni espès; deixeu-lo coure un moment més i després fora del foc, bateu-lo fort amb batidor elèctric o de mà, després aboqueu-lo sobre el marbre, perquè es refredi completament.

Quan el pa de pessic estigui fred, partiu-lo en dos discos. El disc de sota, cobriu-lo amb una capa de rovell i sobre ella col·loqueu-la nata (lleugerament ensucrada amb sucre en pols) d'un gruix d'uns 3 o 4 centímetres. Poseu-lo una estona al congelador, perquè la nata quedi forta. Prepareu l'altre disc, cobrint-lo per sobre, amb una capa gruixuda de rovell, lleugerament cremat amb la planxa de crema.

Quan el primer disc estigui fred, cobriu-lo amb el del rovell, amb l'espàtula, alliseu bé la nata que sobresurti i torneu-lo a posar a la nevera, fins el moment de servir-lo.

Llom a la hawaiana

Fregiu el pa amb mantega, només per un costat. Col·loqueu-los sobre la plata de servir (la part fregida sobre la plata), cobriu-los amb un tros de pernil tallat a la mida i a sobre una rodanxa de pinya, sobre la pinya, els filets amb sal i pebre fregits amb llard.

Salsa espanyola: Poseu al foc, un cassó amb una mica de llard, i uns trossos de carn o os de vedella, doneu-li unes voltes i afegiu la ceba, la pastanaga i l'api, tallat a trossos, deixeu-lo daurar bastant, tireu-li per sobre una cullerada de farina i deixeu-la que es dauri una mica, després afegiu el xerès sec i un parell de cullerots de brou concentrat, afegiu-los lentament i sense deixar de remenar, rectifiqueu de sal i pebre, deixeu bullir uns 20 minuts, després passeu-lo per un colador fi. Cal que quedi una salsa fosca. Molt calenta tireu-la sobre els filets.

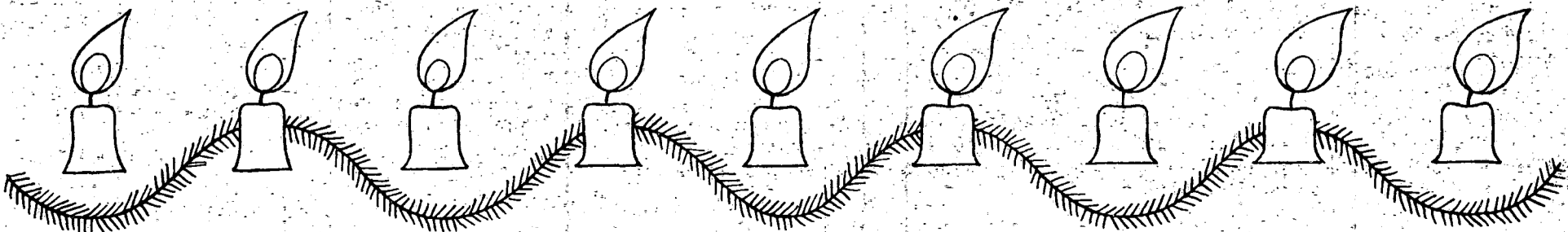
6 filets de llom
6 trossos pa de motlle
6 trossos pernil
50 gr. mantega
1 os vedella
1 llauna de pinya
1 cullerada farina
1 copa xerès sec
1 ceba
1 paquet herbes

Torró Pepa

5 pastilles xocolata
Fondant
250 gr. melindros
150 gr. mantega
150 gr. sucre en pols
una mica de llet
150 c.c. d'aigua
3 rovells d'ou
1 tros taronja confitada
100 gr. granulat de xocolata

Feu una tassa de xocolata amb les 5 pastilles ratllades i 150 c.c. d'aigua. Foneu la mantega acostant-la al foc, tireu-li 150 gr. de sucre en pols, trebal·leu una mica. Ratlleu els melindros, barregeu-los amb la mantega i la xocolata, després els rovells d'ou, trebal·leu-lo fins que quedi fi, si fa falta afegiu un parell de cullerades de llet, finalment el tros de taronja tallat a trossets molt petits. Ompliu amb el que heu preparat un motlle llarg de paper d'alumini i poseu-lo una estona en el congelador. Amb un vas, marqueu un disc en el centre d'un paper i després talleu-lo. Poseu el paper sobre el torró i tireu-hi sucre en pols per sobre el forat que ha deixat el paper.

Després col·loqueu només el disc de paper tapant el sucre en pols i tireu per sobre la resta del torró amb granulat de xocolata.

Moda

MARIA JOSE EJARQUE

FIMI, moda per a infants

SBOM

FIMI, la Fira Infantil i Juvenil valenciana es va desplaçar a Barcelona a través del seu nou Comitè Organitzador, per exposar a tota la premsa especialitzada els seus nous projectes referent a les properes edicions de FIMI.

Aquesta reunió, que va te-

nir un nivell informatiu molt substancial, ens va donar a conèixer a través de les paraules del seu president Sr. José Roura, l'enfocament firal previst per a l'any 86, ja que hi ha el propòsit d'ampliar la captació de futurs expositors estrangers així com es preveu una recepció més ampliada de nous compradors procedents de diferents països, per la qual cosa, s'estan estudiant canvis molt

substancials, entre els quals figura climatitzar el recinte firal; noves formes de desenvolupament tocant als actes a celebrar; el tema sectorització del saló de cara al comprador, creant-se tres àrees de moda infantil, que comprendran Moda Artesanal, Moda Avantguardista; crear un grup de selecció entre els expositors i creadors més capdevaners i avançament de les dates en el

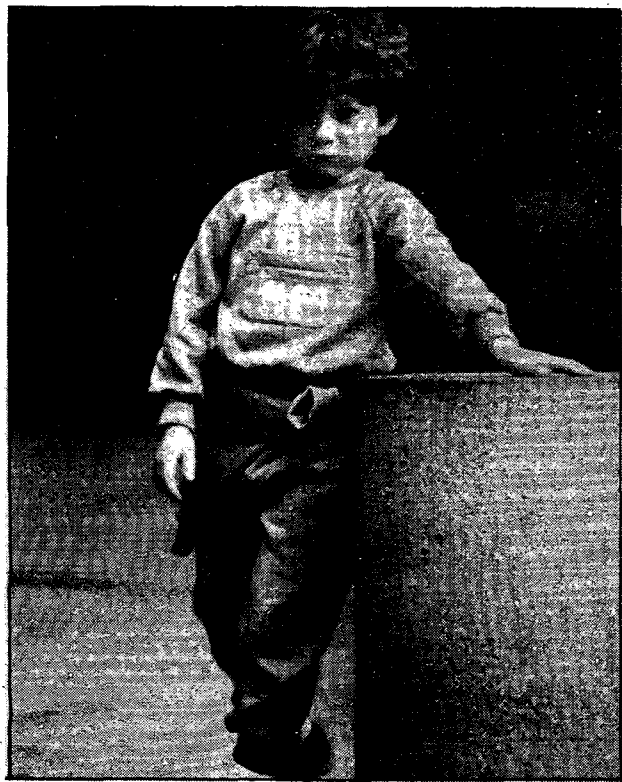
calendari firal per a l'any 87.

També està prevista la celebració d'una gala de moda infantil a càrrec de fills de famosos, que cada any tindrà un punt d'ubicació diferent, segons consideri oportú el Comitè Organitzador, ja que aquestes gales només són pensades per al consumidor.

Evidentment FIMI és una Fira que es mou, procurant aportar en tot moment un mi-

llor servei als seus clients i amics.

FIMI és una fira acreditada dins del sector, que aporta una imatge de moda infantil eminentment creativa. Per això els millors confeccionistes en peces per a nens i joves es troben dues vegades l'any a València.

Graciós xandal en pelfa blava, que ofereix les mil i una possibilitats de combatre el fred hivernal. Les mànigues són raglan i porta una butxaca central amb motiu brodat. És un model creat per la firma DARDO'S.

En les col·leccions moda infantil corresponents a hivern '85/86 que FIMI va presentar fa sis mesos, les peces d'abric van ocupar un lloc molt destacat. Les línies són esportives i els gèneres confortables. Ha creat la firma TUTTI FRUTTI.

Costums i tradicions

De sant Silvestre a Cap d'Any

Estem a les acaballes de l'any. S'apropa la nit de sant Silvestre tinguda pels supersticiosos com la festa major de les bruixes. Nosaltres, però, sense fer cas d'aquestes falòrnies parlarem d'uns costums més cristians.

La nit de sant Silvestre és indicada per escollir el sant protector de l'any vinent. Almenys així ho han practicat a diferents indrets de la nostra geografia.

Una de les maneres, consistia a encendre set, nou o tretze candelles amb els nom de tants altres sants. La darrera a apagar-se indicava aquell al qual, durant l'any s'havien d'adreçar les oracions prenent-lo per intercessor.

Altra forma consistia a adquirir un full d'estampes, en forma d'Auca on hi havia quarantavuit imatges de sants. Tantes, doncs, com rodelins ha de tenir una Auca. Aquestes estampes contenien una jaculatoria o màxima piadosa cadascuna. Darrera s'hi havia d'escriure el nom d'un familiar difunt. Es cargolaven o doblegaven, es posaven dins d'un recipient, a vegades una gorra o barretina i se'n treia una. Aquell seria el protector de l'any, i el difunt al qual s'hauria de recordar en les oracions de cada dia.

Si no es tenien aquells fulls, també es feia escrivint en papers petits, sense un nombre fix com en el cas anterior, noms de sants dels de més devoció i, és clar, els dels familiars morts. Calia que hi hagués sant Silvestre i aquell a qui li toqués aquest sant havia de pagar les neules i el vi bo que es menjava i es bebia a comiat de

l'any. Tot això es feia després de resar el Rosari.

En alguns llocs, les confraries repartien entre els confreres uns butlletins amb els noms dels seus sants patrons i dels difunts que calia encomanar a Déu durant l'any. Solien repartir-se per Cap d'Any i a vegades per Nadal.

Una tradició assegura que el dia de sant Silvestre, els ocells es reuneixen per famílies —com solen fer els humans, per Nadal—, per celebrar l'arribada del Ninou. Junts conviuen fins el dia de Reis que van a adorar el Nen Jesús. Després es dispersen i retornen als seus respectius nius de residència habitual.

El dia de Cap d'Any concretament, les botigues i obradors encenien ciris o llantions davant les imatges que solien tenir en fornícules o capelletes. Eren els sants patrons de cada ofici, professió o de particular devoció. També ho feien en moltes d'altres cases davant les escaparatades del damunt de les calaixeres. Els llums estaven encesos tot el dia i al vespre hom resava el rosari al seu davant. D'aquest costum en prové el refrany: "Per Cap d'Any, cada u resa pel seu sant".

Com sempre, alguna superstició es barreja amb la devoció i així era creença que ni per sant Silvestre ni per Cap d'any no calia senyar-se. Els bromistes tiraven mangra o fum d'estampa a les piques d'aigua beneïda per gastar una broma als qui no fessin cas de la dienda.

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

Racó del llenguatge

Les consonants (2)

Sabem, doncs, que hi ha el so castellà de z que és inexistent en català, i que, per tant, és incorrecte anomenar la lletra c pronunciant-la a la castellana. Nosaltres hem de dir: la ce (Se), com si la consonant fos una s.

Semblantment, hi ha una diferència total, en català i en castellà, entre els sons que representen la j i la g en paraules com: jutge, tarja, ginesta.

Quan anomenem la ge i la jota en castellà diem uns sons que són desconeguts en català, o que haurien de ser-ho. Només hem de comparar el nom Jordi i la seva traducció al castellà, Jorge. Quan hom pronuncia aquest mot castellà articula un so consonàntic que no existeix en cap altra de les llengües derivades del llatí, ni, evidentment, en català. Aquests dos sons consonàntics, el català i el castellà, si els prolonguem a la pronunciació, observarem que el castellà es pro-

dueix al fons de tot de la gola, no pot sortir de més endins, és un so velar, del vel del paladar i no té vibració, per la qual cosa és anomenat sord. En canvi, el català es forma amb la llengua i el paladar en la seva part central. És anomenat palatal, i si durant la pronunciació prolongada posem els dits polze i índex en contacte amb la nou del coll notarem una vibració que no té el so castellà. En català, doncs, la g i la jota són consonants sonores.

Perles ortogràfiques

En un acreditat restaurant de Barcelona capital, aquest estiu han penjat el següent rètol: "Tancat per vacances del 15 de juliol al 12 d'agost, llurs inclosos".

Volien dir: ambdós inclosos. Llurs només vol dir "els seus" quan el posseïdor és més d'un.

ALBERT PERA

El compromís de l'escolà (1)

Els nous escolans de la parròquia de la Immaculada Concepció de Vilanova i La Geltrú estaven tots drets davant l'altar un diumenge després de l'homilia. El Sr. rector, dret enfront d'ells, els pregunta d'un en un:

—Vols ser escolà?

—Sí, ho vull —contesta cadascú.

Les paraules següents del celebrant són una enumeració de les qualitats que cal que tingui l'escolà, i que l'Església espera dels ministres de l'altar. I acaben amb una invitació a fer, un per un, el compromís:

—Jo, Ramon Roca, vull ser escolà, complir com a bon cristià, servir l'altar, ajudar els altres i complir la llei de l'escolà.

Acte seguit el sacerdot dona a cada candidat un Carnet que, atansant-se a l'altar, signa com a rúbrica del seu compromís.

El lector d'aquesta recensió es preguntarà sens dubte: quina és aquesta llei de l'escolà? Heus ací el perquè d'aquest fulletó que presentem als lectors de CATALUNYA CRISTIANA: la llei de l'escolà escrita amb breus paraules i il·lustrada amb dibuixos adients, simpàtics i atractius.

El llibret acaba amb tres pàgines de dibuixos amb els ornaments que el prevere utilitza per a la celebració de la Missa, i dels utensilis necessaris per a les diverses celebracions. Són dibuixos que entren pels ulls i faciliten a l'escolà que aprengui els noms respectius sense cap esforç.

En tot, es tracta d'una publicació senzilla, molt útil per a les parròquies de Catalunya, que ajudarà, sens dubte, que els noiets que serveixen a la celebració de l'Eucaristia ho facin amb un sentit de dedicació més plena.

I.S.

(1) CARNET DE L'ESCOLÀ, Parròquia de la Immaculada Concepció, Vilanova i La Geltrú, 24 pàgines, 50 ptes.

Durant les festes de Nadal

Cinema infantil en català

El film danès "Otto, el rinoceront" de noranta minuts de duració, amb imatges reals i en colors extremats i que fou estrenat a Olot, tal com vam informar, s'estrenà a Barcelona. El dia 19 al cinema Arcadia, (c/ Tuset, 14) va tenir lloc l'estrena i és perllongarà durant les festes nadal·lenques fins el vuit de gener. D'aquesta manera els nens i nenes disposaran d'un bon espectacle, l'onzè llargmetratge doblat al català per tres entitats dedicades a l'esbarjo de la nostra infància: Rialles, Drac Màgic i Cavall Fort. Aquesta versió a la nostra llengua és feta per Albert Jané cosa que garanteix la qualitat d'una pel·lícula que demostra que es possible de fer cinema per a nois i noies amb una gran dignitat.

La sardana i la dansa

JOSEP VENTURA

LA SARDANA A LA TV.— La Coordinadora d'Agrupacions Sardanistes del Baix Llobregat —integrada per 19 entitats d'aquesta comarca— ha iniciat una campanya en pro de la presència sardanista a la televisió.

La nostra dansa és una manifestació socio-cultural ben representativa de Catalunya, que es recolza en un gran estol d'associacions i grups arreu del país i per a la qual es reclama l'atenció dels dirigents de la televisió, a fi i efecte que la sardana tingui el degut ressò en la programació de les diferents emissores de televisió. Cal recordar que els únics espais sardanistes difosos al llarg de tota la història de la televisió al nostre país han estat: el programa "Anella", realitzat pel circuit català de TVE, durant el primer semestre de 1980; i l'espai monogràfic "La sardana", que TV3 va posar en antena el mes d'agost darrer. Tret d'això, la presència sardanista a la televisió és pràcticament nul·la.

La campanya de sensibilització endegada ara per la Coordinadora d'Agrupacions Sardanistes del Baix Llobregat va adreçada molt especialment a la Televisió de Catalunya i es canalitza a través d'una recollida general de signatures i de cartes d'adhesió a la campanya que es poden adreçar a nivell particular o d'entitat a l'esmentada Coordinadora domiciliada al Passatge Quillet núm. 14-baixos 4.ª, de Cornellà de Llobregat. La campanya, que ara s'ha iniciat, es clourà amb una ballada de sardanes que hom preveu de celebrar el dia 26 de gener de 1986 davant els estudis centrals de TV3.

CONCURS DE FOTOGRAFIA

En el local de l'Agrupació Sardanista Cardedeu, es reuneixen com a Jurat qualificador del X Concurs Fotogràfic: "SARDANES A CARDEDEU" els senyors:

Josep ALLUE ALEMANY

Ramon MESTRES MIGUEL

Oswald IBÁÑEZ CELDRAN

Els quals després d'observar les cinquanta fotografies presentades pels setze autors participants, acorden per unanimitat el següent veredict:

TEMA A.- "SARDANES A CARDEDEU"

1er. Premi: E.P.A. d'Esteve PUIG.

2on. Premi: Galop d'entrada I de Maria SOLANICH i REIXAC.

3er. Premi: Lluïment d'Antoni BONADONA i CAPELL.

TEMA B.- "FOLKLORE DE CATALUNYA"

1er. Premi: Fantasia 3 d'Antoni BONADONA i CAPELL.

2on. Premi: Ball de les Cintes de Paulina PARERA.

3er. Premi: Esforç de Domènec L. ALIO.

Se signa l'acta a la Vila de Cardedeu, el dia 10 de novembre de mil nou-cents vuitanta-cinc.

CANVIEM DE DIRECCIÓ

⊕ EDICIONS PAULINES

Via Laietana, 38 - Tel. 310 12 54
08003 BARCELONA

DISTRIBUEIX A CATALUNYA
I BALEARS

Llibres:

LA BÍBLIA - NT.
SANTS EVANGELIS.
CATEQUESI PER A NENS,
PREADOLESCENTS,
ADOLESCENTS I ADULTS.

AUDIO VISUALS I VIDEOS

⊕ SF SAN PABLO FILMS

Via Laietana, 38 - Tel. 310 12 54
08003 BARCELONA

LLOGUER PEL·LÍCULES 16 mm,
SUPER 8 I VIDEO

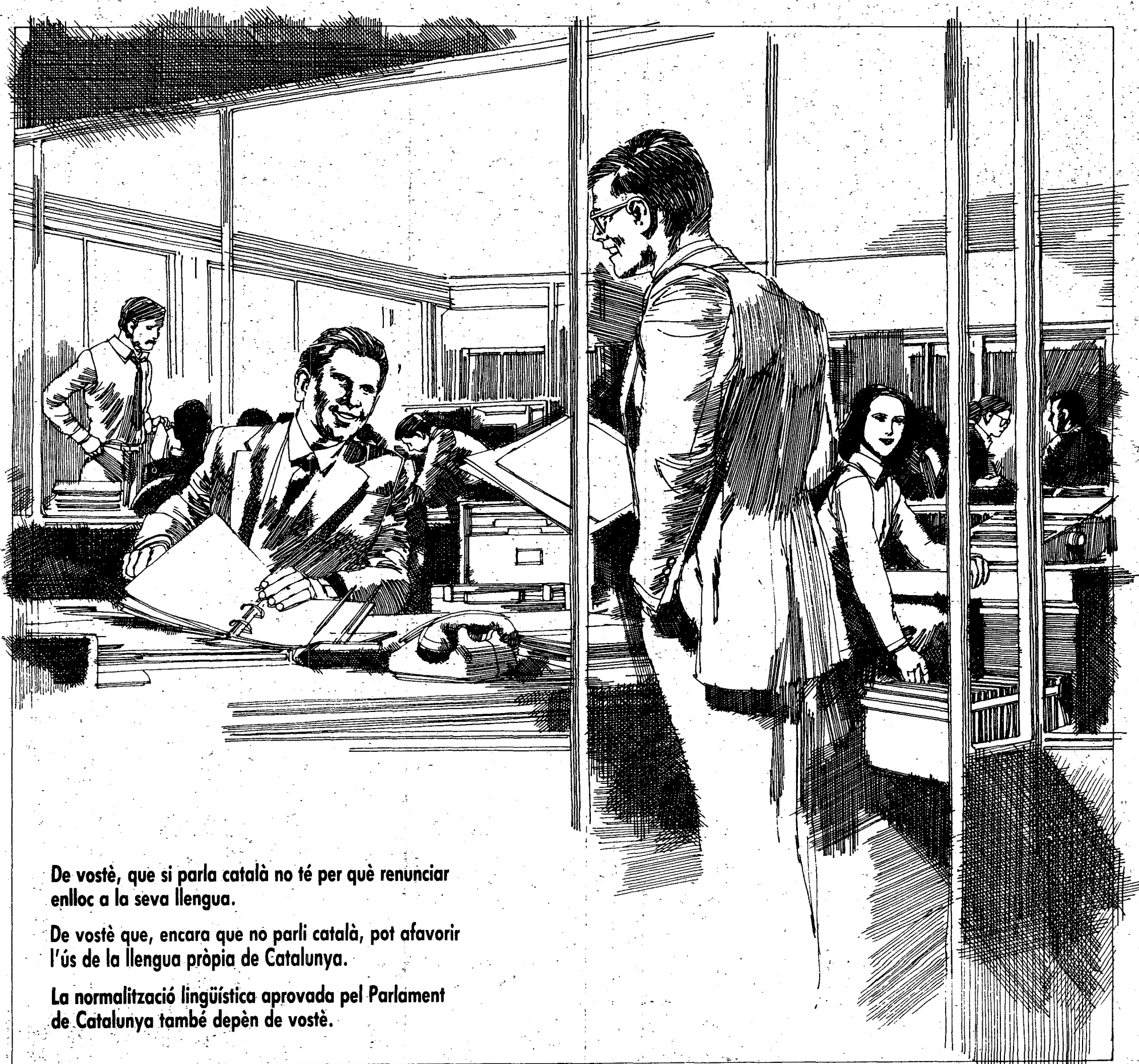
Temes:

BÍBLICS

CATEQUÈTICS

VALORS HUMANS

Que en aquesta oficina es parli català **depèn de vostè**

De vostè, que si parla català no té per què renunciar enlloc a la seva llengua.

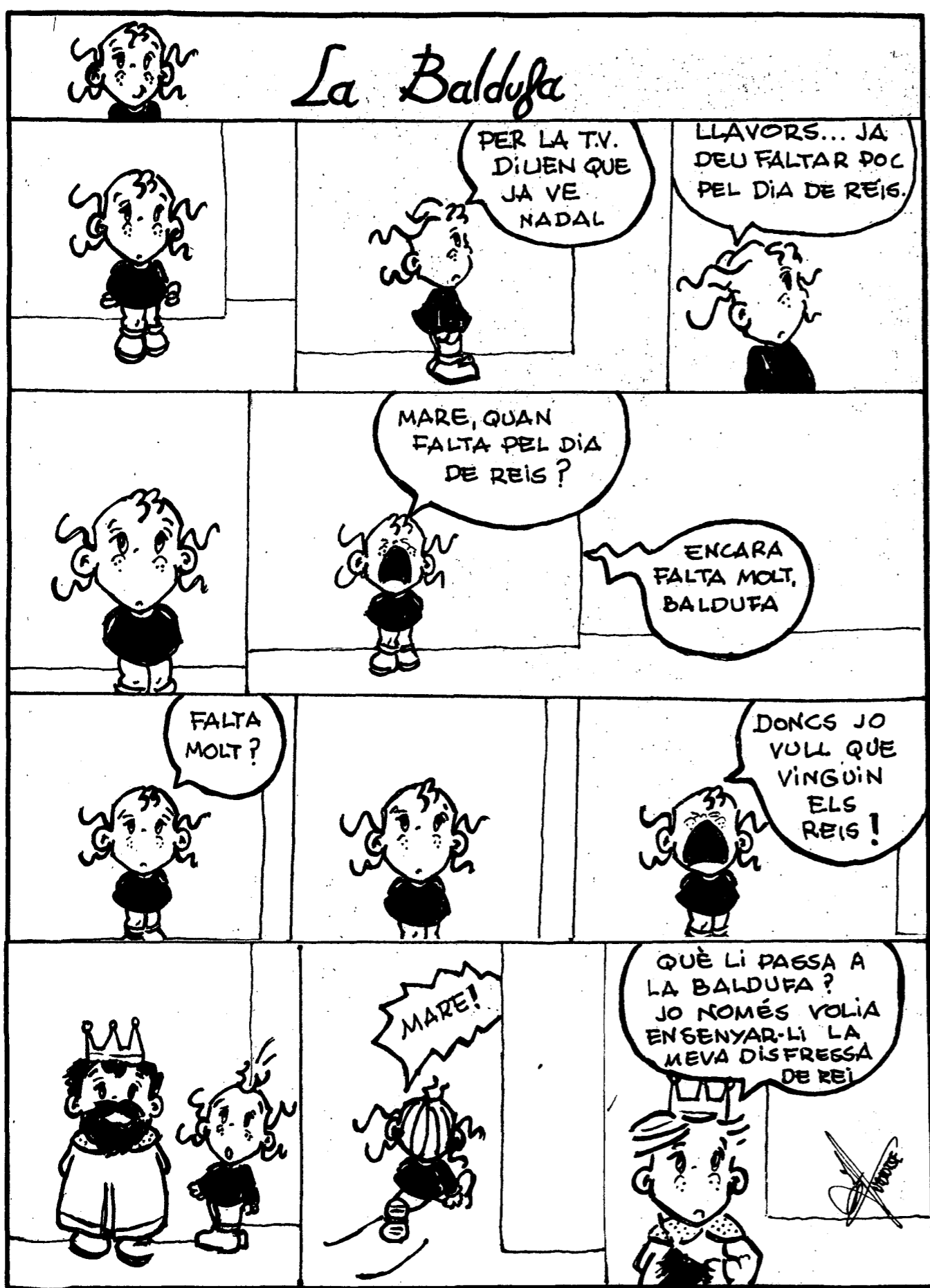
De vostè que, encara que no parli català, pot afavorir l'ús de la llengua pròpia de Catalunya.

La normalització lingüística aprovada pel Parlament de Catalunya també depèn de vostè.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Direcció General de Política Lingüística

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA" ANY V N.º 284 - 285

Històries d'Eixerits

Viure el Nadal

L'altre dia a casa succeí un fet que us vull explicar. Després de sopar, havíem acabat tots plegats de fer el Pessebre. Estàvem una mica cansats. Era tard. Teníem son.

El pare, mentre reposàvem, digué: "Bé, hem fet el Pessebre, però no sé si ens adonem prou a què treu cap tot aquest enrenou. Mireu, jo recordo molt bé l'alegria que hi hagué a casa nostra quan vàreu néixer vosaltres. Ens ha nascut un fill!, deïem. I la nostra alegria era també l'alegria de tots els nostres amics.

La mare ja feia temps que ho havia preparat tot: el bressol, la roba, etc. Jo pensava, tenim un fill, hem de pensar en ell i ser uns bons pares. Tots plegats teníem una alegria indescriptible".

(Jo mirava el pare. Tenia els ulls brillants. La mare em sembla que ploriquejava.)

"Doncs bé, continuà el pare. L'enrenou de Nadal és l'alegria dels cristians i de totes les persones del món pel naixement de Jesús, el Fill de Déu fet home. El seu naixement i la seva Resurrecció són els fets més importants de la Història. Ara sabem que Déu ens salva, perdonant-nos els pecats i alliberant-nos de la mort. Sense el Nadal de Jesús, la història de cada u i de tots plegats fóra una cosa ben trista".

—Per què ens ho dius tot això, pare?

"Perquè el nostre Nadal no s'acabi amb l'enrenou del Pessebre, la il·lusió dels regals, o la xerino-la del xampany i dels torrons. CAL VIURE EL NADAL."

Vàrem dir més coses, però ara no me'n recordo. Finalment, tots plegats acordàrem: —celebrar el sagrament de la Penitència, és a dir, anar a confessar-nos; anar a Missa del Gall; fer un donatiu a Caritas. La meva germana i jo treurem 500 pes. cada u de la nostra guardiola.

Almenys era la una de la nit quan vàrem anar a dormir. No sé si és una ximpleria dir que vaig adormir-me content. BON NADAL, Eixerides i Eixerits, BON NADAL!!!

L'Eixerit

Avet Set — Avet Set —

Avet Set - Avet Set -

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli de NADAL (Missa del Gall!): Evangeli segons Sant Lluc, capítol 2, versets de l'1 al 14 (Lc 2, 1:4).

Reflexionem: 1. Els primers versets ens donen a conèixer el marc històric del naixement de Jesús: Cèsar August, l'emperador; Quirinus, el governador de Síria; decret d'empadronament; Josep, del llinatge de David, junt amb Maria que esperava un fill, emprenen el camí cap a Betlem, la ciutat de David. De debò, el Fill de Déu, fet home, s'ha fet present entre nosaltres.

2. Després, amb una gran senzillesa, narra el naixement del fill de Maria. No havent trobat allotjament més adient, el fet tingué lloc en una establia. Ella embolcallà el nen i el posà en una menjadora. Sant Francesc que féu el primer Pessebre, contemplant aquesta escena, plorava d'amor i d'alegria. ¿Com és possible no estimar Déu que ens ha estimat tant?

3. La narració dels pastors és una gran lliçó de catequesi: Déu fet infant es dona a conèixer, en primer lloc, a les persones humils i senzilles; la glòria de Déu es manifesta en la tendresa d'un infant; no hi ha notícia més important per a tot el món que el naixement de Jesús. Estaven tan contents els pastors, que fins i tot la nit els semblà plena de llum, i l'aire ple de cantúries angèliques. Gràcies, Senyor Jesús!

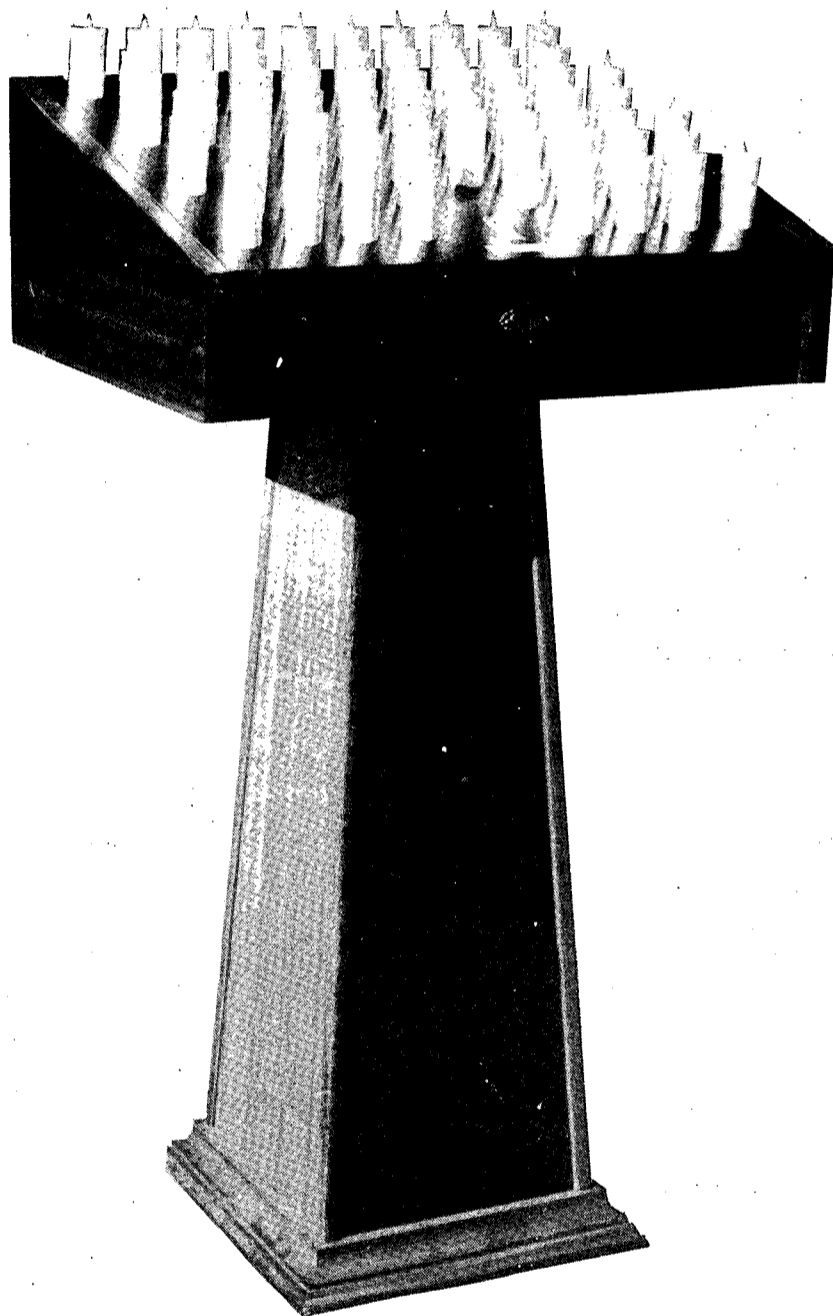
El mossèn

Avet Set esllips per a nenes i nens

A BARCELONA, EN LA BASÍLICA DEL
SAGRAT COR DE JESÚS (TIBIDABO), HEM
INSTAL·LAT EL NOSTRE

CIRIAL ELECTRÒNIC

ELIMINA LA BRUTÍCIA I LA CONTAMINACIÓ

La nostra millor garantia són els més de 1.500 Cirials electrònics instal·lats a tota Espanya.

Entre d'altres indrets: Basílica Ntra. Sra. del Pilar, Saragossa; Catedrals de Lleó, Lugo, València, Ciudad Real, Terol, Almeria, Càceres, Osca, Castelló de la Plana i Jaen.

JOSE ANTONIO QUILES

Apartat, 71 - Telèfon 47 00 86
MONOVAR (Alacant)

Representant per a Catalunya: Ernest Rossa Cabrera
Carrer Hedilla, 39-45. Esc. F. 1.º-1.º - Tel. 427 73 45.

DIUMENGE

10.45 a 12 Matinal a TV3. 15.30 Avanç informatiu. 15.35 El rei Artur. 16.00 La pel·lícula del diumenge: "La ciutat submarina". 17.30 Switch: "Switch". 18.30 Plats de nata. 19.00 Stan Laurel i Oliver Hardi. 19.30 Com és la realitat: "En aquesta posició". 20.00 Vida salvatge: "La llei dels mandrils". 20.30 Telenotícies. 21.00 Kiu i els seus amics: "Adéu Kiu". 21.30 Dallas: "No és bo precipitar-se". 22.30 El dia del pare. 23.00 Gol a gol. 24.00 Fi d'emissió.

DILLUNS

13.30 TV3, segona vegada - Gol a gol. 14.30 Telenotícies. 15.15 Dancin' Days - Cap. 74. 19.00 Avanç informatiu. 19.05 Pobles de Catalunya: "Aitona". 19.15 Fes Flash. 19.45 El llibre Guinness dels rècords mundials. 20.15 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Informatiu cinema. 21.30 Cinema 3: "On és el front?". 23.30 Arsenal: "Play-backs". 24.00 Fi d'emissió.

DIMARTS

13.30 TV3, segona vegada: "Retalls i embolics" - 30 minuts. 14.30 Telenotícies. 15.15 Dancin' Days - Cap. 75. 19.00 Avanç informatiu. 19.05 Fes Flash. 19.45 Perifèric. 20.15 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Missatge de sa majestat el Rei. 21.15 N'hi ha que neixen estrellats: 21.45 Àngel Casas Show. 23.30 Missa del Gall: En directe des de l'Abadia de Montserrat.

DIMECRES

13.30 TV3, segona vegada: Trossos - Curar-se en salut. 14.30 Telenotícies. 15.15 Dancin' Days - (Cap. 76). 16.00 Un conte de Nadal de Charles Dickens. 17.00 El tren de l'arbre de Nadal. 17.30 Dibuixos animats. 18.00 El poema de Nadal de J.M. Segarra. 18.30 Felicitació dels programes de TV3. 19.00 Avanç informatiu. 19.45 Ikonoscopi. 20.15 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Música vista. 22.45 Pel·lícula: "55 dies a Pequín". 23.45 Fi d'emissió.

DIJOUS

13.30 TV3, segona vegada: Informatiu Cinema - Àngel Casas Show. 14.30 Telenotícies. 15.15 Dancin' Days. (Cap. 77). 16.00 Johnny i Clementina. 17.30 Els pastorets a Catalunya. 18.30 Concert de Sant Esteve: Des del Palau de la Música Catalana. 20.00 Fes Flash. 20.10 Oliana Molls: "Una reunió nadal·lenca". 20.30 Telenotícies. 21.00 Galeria oberta. 22.30 Natasha. 22.30 A tot esport. 00.15 Fi d'emissió.

DIVENDRES

13.30 TV3, segona vegada: A tot esport. 14.30 Telenotícies. 15.15 Dancin' Days (Cap. 78). 16.00 Enric IV - De William Shakespeare (I Part.). 19.00 Avanç informatiu. 19.05 Pobles de Catalunya: "Alguaire". 19.15 Fes Flash. 19.45 Johnny Jarvis. Cap. 8. 20.15 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Trossos. 21.30 Històries imprevistes: "Tornarem per Nadal". 22.00 En escena. 100 anys de teatre català. 22.30 Piano Bar. 23.30 Cinema de mitjanit: "Val més cremar-se que rovellar-se". 01.10 Fi d'emissió.

DISSABTE

10.45 a 12.45 Matinal a TV3: Juvenil i infantil. 15.30 Avanç informatiu. 15.35 El món màgic del màgic Bruffi. 16.00 Els Barrufets. 16.30 Superman. 17.00 La dona bionica. 17.45 Carrilets. 18.30 La ruta de la seda. 19.30 30 minuts. 20.30 Telenotícies. 21.00 Vostè jutja. 22.30 Pel·lícula: "Ser o no ser". 00.05 Fi d'emissió.

DIUMENGE**CIRCUIT ESTATAL**

10.00 Concert. 10.30 Santa missa - El dia del Senyor. 11.30 Poble de Déu. 12.00 Estudi Estadi. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Dracs i masmorres: "La caixa". 16.05 Autopista cap al cel: "Locura divina". 16.55 Si ho sé no vinc. 18.00 Pumuky: "El duende del lago". 18.30 El món. 19.00 De 7 en 7. 19.30 Punt de trobada. 20.30 Telediari. 2ª edició. 21.05 Mascarada: "Diamantes". 22.00 Cantants i sonants. 23.00 Estudi Estadi. 00.30 Comiat.

DILLUNS**CIRCUIT ESTATAL**

15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 El tro blau: "El segundo trueno". 16.30 Mortadelo i Filemon. 17.45 Barri Sesamo. 18.15 El planeta imaginari. 18.45 Bàsquet. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Parc nacionals. 21.35 "Los pazos de Ulloa". Ep. 3. 22.35 L'aventura humana. 23.30 Telediari 3ª Ed. 23.50 Telesport. 24.00 Comiat.

DIMARTS**CIRCUIT ESTATAL**

15.00 Telediari - 1ª ed. 15.15 El tro blau: "Peligro evidente". 16.15 "El mago de Oz". 18.00 Especial "Barri Sesamo". 18.30 Els electrofollets. 19.00 Especial "Gent Jove". 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.00 Missatge de S.M. el Rei. 21.10 La comèdia musical espanyola. 23.00 Ballarines: "Primera part". 24.00 Missa del Gall. 01.00 Comiat.

DIMECRES**CIRCUIT ESTATAL**

11.00 Concert. 12.00 Missatge de Nadal i benedicció Urbi et Orbi. 12.30 Especial "Estudi Estadi". 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.15 El tro blau: "Carrera de armamento". 16.15 Circ acrobàtic de Pekin. 17.35 Tocata. 18.45 Bàsquet. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Plats trencats: "Sábado, maldito sábado". 21.30 Sessió de nit: "Sabrina". 23.30 Ballarines. 00.30 Testimoni. 00.30 Telediari - 3ª ed. 00.35 Comiat.

DIJOUS**CIRCUIT ESTATAL**

15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 El tro blau: "Venganza en el cielo". 16.30 Les golfes de la fantasia. 17.45 Dibuixos animats. 18.15 Barri Sesamo. 18.40 El quiosc. 19.35 Al mil per mil. 20.05 M.A.S.H.: "Querida hermana". 20.30 Telediari. 21.05 La senyoreta Marple: "Se anuncia un asesinato". 22.00 A portada. 22.45 Al llindar d'Europa. 23.45 Telediari - 3ª ed. 00.05 Telesport. 00.15 Comiat.

DIVENDRES**CIRCUIT ESTATAL**

15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 El tro blau: "El caballo de Troya". 16.30 La bruixeta. 17.55 Barri Sesamo. 18.25 Els Biskitts. 18.55 Chocky. Ep. 6. 19.30 Al galop. 20.00 Val més prevenir. 20.30 Telediari. 2ª edic. 21.05 Un, dos, tres... 23.00 Pàgina de successos. 23.45 Telediari - 3ª ed. 00.05 Telesport. 00.15 Comiat.

DISSABTE**CIRCUIT ESTATAL**

10.30 La bola de vidre. 11.30 La quarta part. 12.00 Gent jove. 13.30 Resum especial toros. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 David, el Gnomo: "El lago negro". 16.05 Primera sessió: "Viaje al fondo del mar". 18.00 Els savis. 19.00 De pel·lícula. L'equip "A": "Recepta para un pan relleno". 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Informe setmanal. 22.30 Dissabte cine: "Grease". 00.30 Comiat.

DIUMENGE**CIRCUIT CATALÀ**

10.30 Santa missa. 11.30 Miramar esportiu. 14.00 Recull informatiu. 15.30 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

15.30 Coratge. Ep. 20. 15.55 La bona música. 17.00 Estrenes TV: "Milagro en la mina". 18.50 Els Fraguels. 19.15 Tauromàquia II. 20.05 Fontmaria. Ep. 2. 21.05 El dominical. 22.10 Diumenge cinema: "Así es la aurora". 24.00 Metròpolis. 00.30 Comiat.

DILLUNS**CIRCUIT CATALÀ**

17.00 D'ací d'allà. 17.30 Berenar a Sant Cugat. 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda Informativa. 19.15 Dibuixos animats. 19.45 Música per a vostè. 20.00 Taula d'anuncis. 20.30 La nit del cinema espanyol: "Surcos". 23.30 Últimes preguntes. 24.00 Especial. 00.30 Comiat.

DIMARTS**CIRCUIT CATALÀ**

17.00 D'ací d'allà. 17.30 Berenar a Sant Cugat. 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Bàsquet, torneig de Nadal. 20.30 Dibuixos animats. 21.00 Missatge de S.M. el Rei. 21.15 David Copperfield. 22.05 Llarg-metratge: "La màgia de Lassie". 23.50 Comiat.

DIMECRES**CIRCUIT CATALÀ**

10.30 Els pastorets. 12.30 Torneig Nadal de Bàsquet. 14.00 D'Artacan. 14.30 Cançons de Nadal. 15.00 Concert. 16.30 Pessebre vivent. 17.00 Trans Nadal. 17.30 Teatre "Glups". 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Dibuixos animats. 19.50 Música per a vostè. 20.05 Suspirs d'Espanya. 20.30 Amb les mans a la massa. 21.00 Fi de segle. 23.00 Jazz entre amics. 24.00 Comiat.

DIJOUS**CIRCUIT CATALÀ**

15.00 D'Artacan. 16.00 Màgia. 16.30 Nadal a... 17.00 Pel·lícula: "L'home tranquil". 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda Informativa. 19.15 Dibuixos animats. 19.45 Música per a vostè. 20.00 A-u-a-n-b-a-buluba-balam-bambu. 21.00 Fila-7. 22.05 Cine Club: "Tres mujeres". 24.00 Especial. 00.30 Temps de creure. 00.45 Comiat.

DIVENDRES**CIRCUIT CATALÀ**

17.00 Des del Saló de la Infància i de la Joventut. 18.30 Tres i no res. 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda Informativa. 19.15 Dibuixos animats. 19.30 La clau. 24.00 Especial. 00.30 Comiat.

DISSABTE**CIRCUIT CATALÀ**

10.30 La petita Memole (5). 11.00 Des del Saló de la Infància i la Joventut. 11.45 Pleiteguensam. 12.15 Exposició Barcelona-Paris-Nova York. 13.00 Novel·la dissabte: "El príncep regent". 14.00 Recull informatiu. 15.00 Nadal a... 15.30 Reportatge. 16.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

16.00 Estadi 2. 21.00 La finestra electrònica. 22.30 Òpera: "Tosca". 00.30 Comiat.

SI TÉ VIDEO: LLOGUI LES MILLORS PEL·LÍCULES

A **VIDEOLAR**

¡VISITIN'S!

- LA SEVA FAMÍLIA VEURÀ EL QUE DESITGIN, NO EL QUE ELS IMPOSIN
- SELECCIÓ I SEGURETAT MORAL DE CADA UN DELS SEUS TÍTOLS
- SERVEI OPCIONAL A DOMICILI

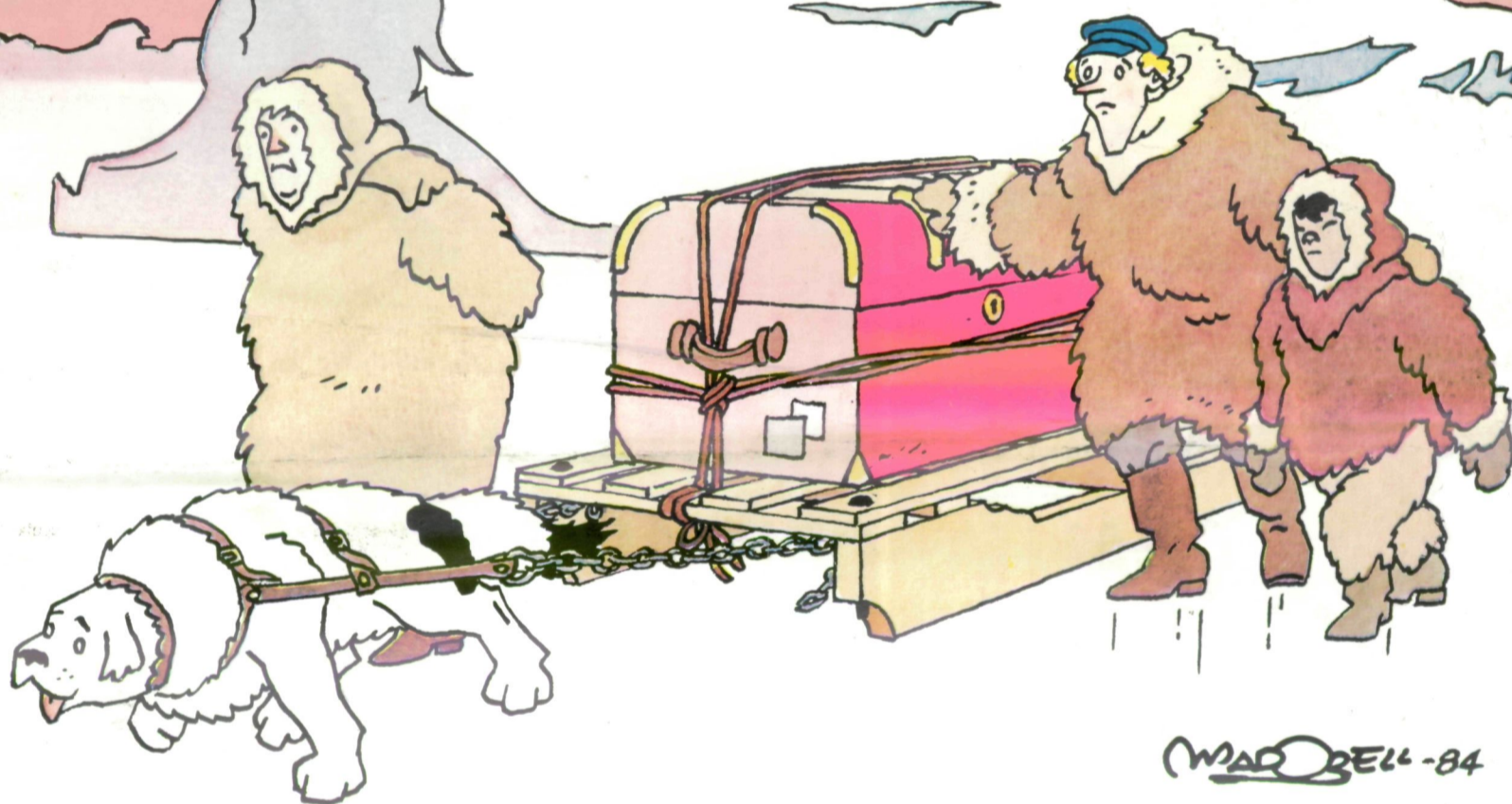
Balmes, 114. P. Baixa (Xamfrà Provenza)

Tel. 215 70 71 / 08008 Barcelona

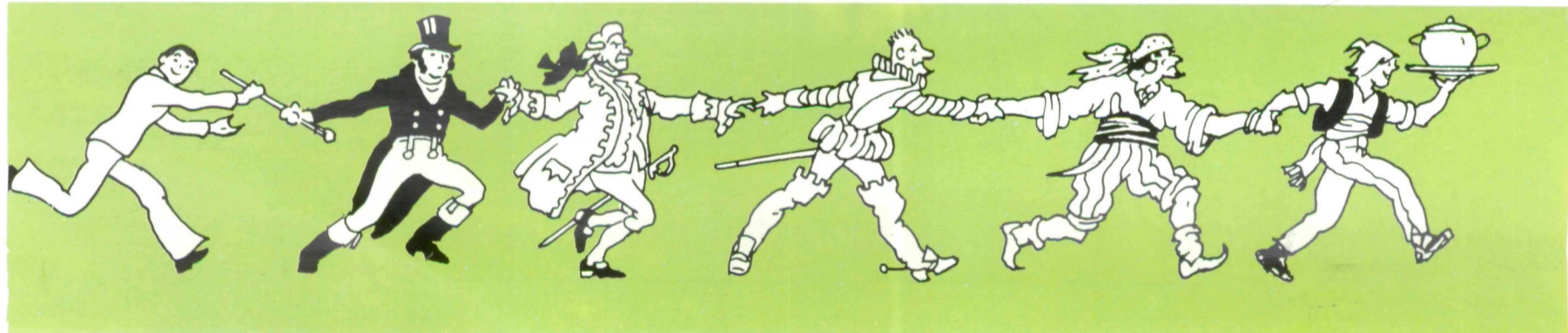

R. FOLCH I CAMARASA

EN MASSAGRAN al POL NORD

EDITORIAL CASALS

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS

MATERNAL - PRE-ESCOLAR - EGB - BUP

Casp, 79 - 08013 Barcelona - Tels. 245 72 03 / 04

QUALITY • QUALITÉ QUALITAT COPRAL

Servim coses saboroses i de confiança a més de 7.000 establiments que venen «el bo i millor», a Barcelona-ciutat i a la província.

Som una organització dinàmica que distribueix només que productes de Gran Qualitat.

Per això hem adoptat un símbol d'abast internacional:

**Consorci de Productes
Alimentaris, s.a.**

Progrés, 272 Tel. (93) 398 01 11 Badalona (Barcelona)

Productes saborosos i de confiança elaborats per:

SAN DALMAY • LIBRA • CARSODO • GRÈVOL • LOZA • LOS ROMEROS •
NOGUERA INDUST. CARNICAS • VILA-VILA • VALDY • CIGANDA •
INDUST. LACTEAS SAN VICENTE • EL ALCAZAR SEGOVIANO